

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΑ΄.

ΤΕΥΧΟΣ ΙΒΘ.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1911.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

*Καλλιέχνηαι καὶ κοινόν, ὑπὸ ΠΑΪΔΟΥ
NIRVANA.*

Ὁ θάνατος τοῦ Θεοῦ, ὑπὸ ΒΕΚ.

Ἡ ἐκπαιίδευσις ἐν Μακεδονίᾳ.

Ὁ Ἐὐλυχῆς, διήγημα Α. ΤΣΕΧΩΦ. Μετάφρασις Π. Παναγοπούλου

Ὁ Ζὰν Μωρεῆς κρίνων Γάλλους συγγραφεῖς.

Μαυρίκιος Μαίερλινκ.

A Creta, ποιήσις F. DE SIMONE BROUVER

*Ἐλὴ Κρήτη, Μετάφρασις ΣΤΕΦΑΝΟΥ
ΜΑΡΤΖΩΚΗ.*

Ἐσπερινός, ποιήσις Α. ΚΟΥΚΟΥΛΑ

Οἱ «Ἰχθυελαί» τοῦ Σοφοκλέους.

Μαζί σου, ποιήσις Γ. ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗ

Ἐσθιδάμιον, ὑπὸ ΣΤ. ΜΑΡΤΖΩΚΗ.

Ποικίλη Λεξις (Νεκρυναστάσεις συγγραφῶν. — Καλλιτεχνικαὶ ἀντιζηλῖαι. —

Ἐκατονταετηρὶς μουσουργοῦ. — Ἀπὸ τὴν Τριπολίτιδα. — Ἐν μοντέλο. — Ἀνέκδοτον Δίσκ).

Μειδιάματα. — Ἐκέψεις.

Ἰράματα καὶ Τέχνηαι.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἡ λεωφόρος τῶν Πυραμίδων.

Τὰ σχολεῖα τῆς Μακεδονίας (Ἐξετάσεις ἐν Μοναστηρίῳ. — Ἡ ἐν Θεσσαλονικίᾳ Ἰωαννίδειος σχολή. — Τὸ ἐν Μελενίκῳ ἀρρεναγωγεῖον. — Ἑλλ. Γυμνάσιον Θεσσαλονίκης. — Σχολεῖον Σπάρταδου).

Χορὸς Ἑλληνικὸς ὑπὸ τῶν μαθητῶν Λευκωσίας ἐν Κύπρῳ.

Ὁ θάνατος τοῦ Λαρθαναδάου.

Κ. Χρηστομάδος.

Χωρὶς μάνα, πίναξ Χ. ΣΥΡΡΑΚΟΥ.

Πουκία Κουντουριώτου — Ἀ. Ἐλεφάνου.

Νικ. Παπαγεφανδρῆς.

Ἐρ. Λιέγκεβιτς.

Πούνη Κοέμμερ.

Théo Sartlinska.

Λονδροομὴ ἐτησίᾳ δ. 12.

Τὸ τεῦχος 1 δραχμή.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ παρὰ τὴν Πνύκα, θαπνὴν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, διεξαγόμεναι ἀνασκαφαί. Ὡς γνωστὸν ζήτημα σοβαρὸν ἠγέρθη περὶ τῆς γνησιότητος ἀφ' ἐνὸς τῆς μέχρι σήμερον θεωρουμένης Πνυκός, καὶ περὶ τῆς χρονολογίας ἀφ' ἑτέρου τοῦ κολοσσίου ἡμικυκλικοῦ ἀναλήμματος, ὅπερ ὑπὸ τινῶν καὶ Πελασγικὸν ἐτι θεωρεῖτο. Ἐγένοντο διάφοροι σκαφαὶ μέχρι βάθους τριῶν καὶ πλέον ἐπι μέτρων, ἀποκαλύψασαι αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀρχαῖον βραχῶδες ἔδαφος, ὅπερ φαίνεται ὅτι ἦτο ἐν πολλοῖς λελαξευμένον πρὸς ἰσοπέδωσιν προσέτι τοῖχος ἐκ δόμων βαθμιδωτός, καὶ τετράγωνος προεξοχή, ἐσῶθεν τοῦ μεγάλου ἀναλήμματος, ὅπερ ἀπεδείχθη οὕτω ὅτι κατασκευάσθη κατόπιν, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι πανάρχαιον. Τὸ εὗρεθὲν δὲ ἐσωτερικὸν ἀνάλημμα ἀποδεικνύει ὅτι ὁ γῶρος ἦτο διασκευασμένος εἰς μικρὸν ἡμικυκλικὸν ἐπίπεδον, ὅπερ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐκχρησμεύετο διὰ δημοσίας συναθροίσεις. Προσέτι ἀπεκαλύφθη ὀλόκληρος ἡ μεσημβρινὴ πλευρὰ δεξιὰ δηλαδὴ τοῦ ὑποτιθεμένου βήματος, ὡς καὶ ἡ κἀθετος πρὸς αὐτὴν ὀσμηκὴ ἀπεκαλύφθη δ' οὕτω ἡ ἐπέετα γωνία τοῦ ὅλου λελαξευμένου γῶρου, ὅστις ἀποτελεῖ ἀκριβὲς ἡμικυκλικὸν ἡμφισθεατρικὸν ἐπίπεδον.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἔνεκα τοῦ χειμῶνος καὶ τῆς λήξεως τοῦ ἐργασίμου ἔτους παύουσιν αἱ ἐργασίαι, αἵτινες κατὰ τὸ ἐρχόμενον ἐπαναλαμβάνονται, δὲ ὡν ὁ ἄφαιεθῆ ἡ μεγάλη ποσότης τοῦ γῶματος, καὶ οὕτως ὀλόκληρος ἡ Πνύξ τοῦ ἀποκαλυθέντος βράχου ἔσται ἐλευθέρα, ἀποτελοῦσα ὄραϊον ἐν αὐτῷ θέαμα.

Πλὴν τοῦ μέρους τούτου, ἐσκάφη καὶ ἀπεκαλύφθη μέγα μέρος καὶ τοῦ παρὰ τὴν ὁδὸν γῶρου, ἀποδειχθέντος ὅτι οὗτος ἀπετέλει τμήμα τοῦ ἀρχαίου συνοικισμοῦ τῆς πόλεως ἐν τῷ μέσῳ ἢ ἀνωτερικῆ φαινεται ὁδὸς μετὰ τῶν λελαξευμένων ἐπι ταύτης αὐλάκων διὰ τὸ ὕψος καὶ ἔνθεν κἀκεῖθεν ἐπι τοῦ βράχου λειψανα ὀσμηκῶν καὶ διαδρόμων λελαξευμένων καὶ τούτων, ὡς καὶ μεγάλη δεξαμενὴ συγκοινωνοῦσα διὰ βαθέος διαδρόμου μετὰ μεγάλου φράγματος.

Ἐκ τῶν λοιπῶν εὐρημάτων διακρίνονται ὡραῖα ληκυθειδῆ εἰδῶλια, λυχνίαι καὶ πληθὺς συντετριμμένων ἀγγείων τοῦ Δ' ὡς ἐπι τὸ πλεῖστον αἰῶνος π. Χ.

Ἡ ὅλη ἐπιχώσις ἐμφανίζει πολλὰ στρώματα γῶματος ἀμμόδους καὶ ἐκ λίθων, ἧτις θ' ἀποτελεῖσιν σπουδαιότατα κεφάλαια μελέτης διὰ τὴν ὅλην χρονολογίαν καὶ χρησιμοποίησιν τῆς Πνυκός, ἢ ὡς τόπου τῶν δημοσίων συναθροίσεων καὶ συνεδριῶν, ἢ ὡς ἱεροῦ τεμένου πρὸς τὸν ὕπατον Δία, προσφῶρος διὰ μεγάλας τελετὰς καὶ θυσίας, ἢ ὡς ἑτέρου ἱεροῦ (Ἐλευσίνου :)

Τὴν 20 Δεκεμβρίου

δὰ κυκλοφορήσῃ τὸ **ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ**

“ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,, - “ΕΛΛ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ,,

καλάμεσλον ἐξ ἐκλεκτῶν δημοσιευμάτων καὶ καλλιτεχνικῶν εἰκόνων.

Ἐννεργάται οἱ διαπερατέστεροι λόγιοι ἐξ ὅλων τῶν κέντρων τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Κομψότατος τόμος ἐκ 250 σελίδων.

Διὰ τοὺς συνδρομητὰς μας δρ. 2. Διὰ τοὺς λοιποὺς δρ. 3.

Εἰς οὐδένα δὰ σλαβῆ ἀντίλιπον ἄνευ αἰροαληρωμῆς.

Οἱ ἐγγραφέντες δι' ἀγγειῶν συνδρομητὰι ἀρακαλοῦνται ὡς ἅμα τῆ γήφει τοῦ παρόντος τεύχους ἀσσελῆωσι τὸ ἀντίλιπον, ἵνα λάβωσι τὸ Ἡμερολόγιον.

Ἐπιπέσει τὸ Ἡμερολόγιόν μας εἰς τὰ κεντρικώτερα διημερολογεῖα.

Ἀσσελέμμεται ὑφ' ἡμῶν ἐξεύθερον ταχυδρομικῶν τελεῶν.

χρησιμοποίηθέντος μετὰ διαφόρους διασκευὰς καὶ ὡς τόπου συναθροίσεων.

Τῆς ὅλης ἐργασίας ἐπιμελοῦνται ὡς διευθύνοντες οἱ κ. κ. Κ. Κουρουγιώτης ἑφορος ἀρχαιοτήτων, Χ. Τσουντάς καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ γενικὸς ἐπόπτης κ. Χ. Ἡλιόπουλος φιλόλογος.

★

Ἐν Αὐλωναρίῳ τῆς Χαλκίδος εὗρεθῆσαν ἐντὸς θαλάσσιου τάφου ἀρχαιολογικὰ ἀντικείμενα μεγάλης ἀξίας. — Παρὰ τὸ ὄρος Ἴταμον τῆς Καρδίτσας ἀνεκαλύφθη ἀρχαία πόλις, περιβαλλομένη ὑπὸ πολυγωνικοῦ τείχους.

Τὸ Ἐθν. Νομισματικὸν Μουσεῖον παρέλαβε 196 δηνάρια ἀργυρᾶ καὶ ἐν χαλκοῦν Ρωμαϊκῆς ἐποχῆς. Ταῦτα ἀνευρέθησαν πρὸ τινος ἐν Χαλκίδι κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν στρατιωτῶν εἰς τὴν ὀχυρωτικὴν. Τὰ εὗρεθέντα ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἀττικὴν δραχμὴν. Τὸ χαλκοῦν δηνάριον εἰκονίζει ἐπι τῆς ὄψεως τὴν Ἁγίαν Ἐλένην, τὰ δὲ λοιπὰ ἀνάγονται εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου μέχρις Ἡλιογαθίου, ἧτοι ἀπὸ τῆς β' μέχρι γ' ἑκατονταετηρίδος.

Ὁ ὑπὸ τοῦ ἐφόρου τῶν Θεσσαλ. ἀρχαιοτήτων κ. Ἀρβανιτοπούλου ἀνασκαφίς θαλάσσιος τάφος παρὰ τὴν Δράνιτσαν τῶν Ἀγρῶν ἀπέδωκε θῆκας ὀστῆων, λίθους γλυπτῶν με διαφόρους παραστάσεις Σφιγγῶν, χρυσᾶς πόρπας καὶ ἑτέρα ἀντικείμενα χρυσᾶ. Ἐξηκριθῆθη ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ τάφου εἶχον παρῆ 31 πολεμισταί. Ἐπι τῆς σαρκοφάγου ὑπάρχει πλήρης ἀναπαράστασις τῆς ταφῆς κατὰ τοὺς Ὀμηρικοὺς χρόνους. Τὴν περιώρειαν ἐκείνην κατόικουν οἱ Δόλοπαι.

Ἐν Θήβαις ἀνευρέθη χαλκοῦν κάτοπτρον με ἐντυπον συμπλέγμα Διονύσου καὶ Ἀριάδνης μέσῳ δένδρου καὶ πάνθηρος, ὡς καὶ χρυσοῦν ζεύγος ἐνωτίων με παραστάσεις ἐρωτιδῶν. Ἀνεσκάφησαν ἐπίσης τάφοι περιέχοντες πλεῖστα κτερίσματα, πῆλινα ἀγγεῖα κλασικῆς τέχνης κ.τ.λ.

Ἐν Λονδίῳ ἐωρτάσθη ἡ εἰκοσιπενταετηρὶς ἀπὸ τῆς τῆς ἰδρύσεως τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀγγλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς ὑπὸ τῶν συγκεντρωθέντων ἐκεῖ ἐταίρων τῆς. Ἡ ἐπέτειος ἐωρτάσθη μεγαλοπρεπῶς διὰ γεύματος εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Μητροπόλεως, τοῦ ὁποῦ προηγήθη συνέλευσις. Τῆς συνελεύσεως προήδρευσε ὁ τοῦ Οὐασμίνστερ, παρήσαν δὲ πάντες οἱ ἐν Λονδίῳ ἑταῖροι τῆς Σχολῆς καὶ πολλοὶ τῶν ἀσχιολογμένων εἰς τὴν Τέχνην καὶ τὴν Ἀρχαιολογίαν.

Εἰς Χιλιμόδιον εὗρεθῆσαν τυχαίως δύο πῆλινοι λυχνίαι καὶ δύο γαλκίνα νομίσματα.

Εἰς Μεγαλοῦπολιν παρεδόθη ὑπὸ τινος ἰδιώτου εἰς τὸν ἐκεῖ σχολάρχην ἀρχαῖον ἀγάλμα.

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

Ἡ λεωφόρος τῶν Πυραμίδων.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΝ

ΟΛΥ περίεργον δόγμα διετυπώθη ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐντυπώσεως ἐπι τοῦ κοινοῦ μερικῶν θεατρικῶν ἔργων. Ὁ εἰς συνεβούλευσε τοὺς κριτικοὺς νὰ μὴν ἀποπλανῶνται εἰς καλλιτεχνικὰς θεωρίας, ἀλλὰ νὰ λαμβάνουν ὡς γνώμονα

τὴν ἄμεσον ἐντύπωσιν τοῦ κοινοῦ καὶ αὐτὴν νὰ διερχομένην πιστῶς, βεβαίως, ὅτι τότε μόνον κρίνουν ἕνα ἔργον ἀρραδίως καὶ εὐσυνειδήτως. Ὁ ἄλλος συνεβούλευσε πάλιν τοὺς συγγραφεῖς νὰ προσέχουν τὰ ἔργα, τὰ ὅποια ἔχουν τὴν μεγάλην ἐπιτυχίαν, νὰ βλέπουν τί ἀρέσει εἰς τὸ κοινόν, τί συγκινεῖ τὸ κοινόν, τί ἐνδιαφέρει τὸ κοινόν καὶ, ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὰς καλλιτεχνικὰς τῶν ἰδιοτροπίας, νὰ τὰ λαμβάνουν ὡς πρότυπα τῆς ἐργασίας τῶν καὶ νὰ συμμορφῶνουν τὴν τέχνην τῶν πρὸς τοὺς κανόνας τοὺς ἐκπηγάζοντες ἀπ' αὐτὰ.

Δὲν ἔχω καμμίαν διάθεσιν ν' ἀνακινήσω τὸ περίπλοκον ζήτημα τῆς τέχνης καὶ τοῦ κοινοῦ, διὰ τὸ ὅποσον, καὶ ἄλλοι κ' ἐδῶ, ἐγύθη ἀρκετὴ μελέτη. Ἐγὼ ἀρκετὸν σεβασμὸν καὶ ἀρκετὴν ἐκτίμησιν πρὸς τὸ ἔργον τῶν συγγραφέων, ὥστε νὰ μὴ τοὺς μεταχειρισθῶ μετὰ τὴν ἐλαφρότητα καὶ ἀπροσεξίαν, τοῦ συνεπάγεται πάντα μία βιαστικὴ καὶ ἀμελέητος ἀντιμετώπισις τοῦ καλλιτεχνικοῦ ἔργου. Καὶ οὕτως ἐφαντάσθη νὰ διατυπώσω κανένα εἶδος περιφρονησεως καὶ ἀπροσεξίας πρὸς τὴν γνώμην τοῦ κοινοῦ, πρὸς τὸ ὅποσον ἐπι τέλους ὅλοι ἀποτεινόμεθα, ὀνειρευόμενοι πάντα μίαν πλυτύτεραν ἐπικοινωνίαν, τῆς ὁποίας τὸ ἀφθαστον ἰδανικὸν μᾶς δίδει ὁ ἀρχαῖος δῆμος τῶν Ἀθηναίων, εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ ἡ ἀριστοκρατικώτερα τέχνη ἔγινε μὰζὺ καὶ ἡ πλέον δημοκρατικὴ.

Δι' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἐπικοινωνίαν καὶ δι' αὐτὸ τὸ ἰδανικόν, ἕνα ἰδανικὸν συμφιλίωσιν ποιητῶν καὶ κοινοῦ, ἐπι ἐνός ἀνωτέρου ἐπιπέδου καλλιτεχνικῆς συνειδήσεως ἔρχομαι νὰπολογηθῶ τὴν στιγμὴν αὐτὴν, κ' ἔρχομαι μετὰ τὴν συστολὴν καὶ τὴν ἐπιβύλαξιν μᾶς μονάδος κ' ἔργου τοῦ μεγάλου κοινοῦ, ἐνός μορίου τοῦ πολυσυνθέτου αὐτοῦ ἔργου αἰσμοῦ. Κ' ἐρωτῶ:

Είναι ο τρόπος αυτός, με τον οποίον θα επιτευχθή η ιδανική επικοινωνία Κοινού και Τέχνης; Είναι ο δρόμος αυτός, ο οποίος θα μας πλησιάσει προς τα φάσματα σύνορα του Διονυσιακού Θεάτρου;

Παύλο φοβόμαι ότι όχι. Όλη η ιστορία της τέχνης μας διδάσκει ότι και του ελκεκτοτέρου κοινού οδηγού και διδάσκαλοι υπήρξαν, άνθησις ελκεκτοτέρα των ιδίων του σπλάγχων, οι καλλιτέχνη και οι κριτικοί. Ο σοφός, ο οποίος είπεν ότι η μόρφωσις και ο καθαρισμός της δημοσίας καλαισθησίας, είναι μέγα έθνικόν ζήτημα, απεινείτο προς τους οδηγούς και τους διδασκάλους του κοινού. Ο καλλιτέχνης, γέννημα και αυτός ενός πολιτισμού, βαδίζει όμως εμπρός από τον πολιτισμόν της εποχής του, διότι η Φύσις του έδωκε το προνόμιον αυτό. Και τον οδηγεί. Ο κριτικός, δεύτερος δημιουργός αυτός, ανυψωμένος διά των ιδίων του δυνάμεων εις το επίπεδον της ανωτέρας συνειδήσεως της εποχής του, βλέπει πρώτος αυτός την ανατολήν και την αναγγελίαν προς το πλήθος. Γίνεται και αυτός οδηγός του πολιτισμού του.

Παύλοπόν στηρίζεται το δόγμα του κοινού, ως οδηγού και διδασκάλου συγγραφέων και κριτικών; Έρωτώ και πάλιν την στιγμήν αυτήν, ως ένα ταπεινόν μόριον κ' εγώ του μεγάλου κοινού, ως μία μονάς, που τρέμει αναλαβή την ευθύνην του οδηγού και του προσκόπου.

Αλλά φαντάζεται κανείς, που είμπορούμεν να φθάσωμεν με την καθιέρωσιν αναλόγων δογμάτων; Φαντάζεται κανείς προς ποιον δρόμον διευθύνεται η δημοσία καλαισθησία; Όταν οι καλλιτέχνη, οι οποίοι είναι πάντοτε ελίγον παιδία και οι οποίοι διψούν επευφημίας και χειροκροτήματα, όταν οι καλλιτέχνη, αρχίσουν να βολιδοδοσκοπούν τας όρέξεις του κοινού, να κολακεύουν τας αδυναμίας του, να υποχωρούν εις όλας τας απαιτήσεις του, να ρυμουλκούνται υπό τας διαθέσεις της στιγμής, ποία θα είναι η τύχη ρυμουλκούντων και ρυμουλκουμένων; Έχομεν δυστυχώς το παράδειγμα της ρυμουλκήσεως αυτής εις άλλας λειτουργίας του έθνους. Είδαμεν τα αγαθά που έφεραν η δίψα της μεγάλης κυκλοφορίας. Ο Τύπος κλαίει μόνος την τύχην του, ανεπαρκής ο ίδιος σήμερα να κορέση τας ακολάστους όρέξεις, τας οποίας μόνος του εγέννησε. Κ' έρχεται τώρα ο ίδιος, λησμονών τα παθήματά του, να φέρη το δόγμα της μεγάλης κυκλοφορίας, μέσα εις τον ίερον περίβολον της Τέχνης! Κ' έρχεται να γεννήση ποικίλας πονηρίας μεταξύ των δημιουργών, οι οποίοι υπέρ πάντα άλλον, έχουν καθήκον να είναι άπονήρευτοι. Και δεν έννοει ότι «έν άμίλλαις πονηραίς, άθλιώτερος ο νικήσας»;

Δυστυχώς εκεί φέρονται τα πράγματα. Διά το θέατρον η κρίσις δεν ήρχισε, όπως υποθέτουν πολλοί, από την στιγμήν που τα ελαφρά, το ελευθέρια, τα εΰθυμα η και τα βάνκυσσα ακόμη έργα ήλθαν ν' ανακουφίσουν τους αστούς από τους μάχους της καλοκαιρινής ημέρας. Αυτά περνούν χωρίς σπουδαία αποτελέσματα. Παρόμοια καρικύματα προσφέρονται προς το κοινόν εις όλον τον κόσμον. Η μόνη δυσάρεστος διαφορά διά τον τόπον μας υπήρξεν η ανάμιξις και σύγχυσις όλων αΐτων των πραγμάτων, πολύ φυσική δι' ένα τόπον όπου όλα είναι συγκεχυμένα και ανακατεμένα. Η κρίσις του θεάτρου θ' αρχίση από την στιγμήν, που το εκλεκτόν θεάτρον, στολισμένον με τα αγνά σύμβολα της τέχνης, θ' ακολουθήση τον κοινόν δρόμον των άλλων λειτουργιών του έθνους, από την

στιγμήν που οι ιερείς με τα άμφιά των θ' κατεβούν εις την αγοράν, όπου χαρεύουν οι σαλπινγκάχοι. Τότε ο κίνδυνος είναι μεγάλος. Διότι τότε η παρεξήγησις θα είναι φοβερά.

Όταν οι καλλιτέχνη κραταυρθούν να συγκινήσουν τα πλήθη με τα μέσα, με τα όποια συγκινεί η κοινωτέρα ζωή, και όταν τα πλήθη αδυνατούντα να ξεχωρίσουν την ύψηλήν και διακριτικήν συγκίνησιν, της οποίας το προνόμιον έχει η τέχνη, από την κοινήν και ασφικτικήν συγκίνησιν, που δίδουν αι άθλιότητες και αδυναμίας της ζωής, λάθουν ως γνώμονα της τέχνης τα δάκρυά των και τον πόνον της ψυχής των, ποιος θα είμπορη να βεβαιώση τότε το κοινόν, ότι το ιδανικόν του θεάτρου δεν είναι αι «Δύο Όρραναί» και ποιος θα παρηγορήση τους συγγραφείς, οι οποίοι θα έλθουν να μοιρασθούν τας δάφνας των με τον άειμνηστον Δ' Ένερό; Και όταν οι συγγραφείς, οι εκλεκτοί συγγραφείς, μεταχειρισθούν όλα τα άνθη της ψυχής των δια να στεφανώσουν τας κοινωτοπίας της ζωής και όλην την δύναμιν του πνεύματός των δια να κατασκευάζουν διηγητικά δια τους νωστήζοντες, πυροτεχνήματα δια τους φιλοθεάμονας, άπταισότητας δια τους βαρετούς, ελιξίρια δια τους γέροντας, γλυκίσματα δια τα παιδία και τα κοράσια, κωδουνάκια δια τα βρέφη—διότι ένα κοινόν θ' αποτελείται πάντα από όλας τας ηλικίας και τα γούστα—όταν οι συγγραφείς αναγκασθούν να γίνουν φαρμακοποιοί και πυροτέχνη και κλόουν και ζαχαροπλάσται και άθυρματοποιοί, τι θα τώ κάμουν τα χειροκροτήματα και τι θα τας κάμουν τας δάφνας έν ημέρα κρίσεως;

Και το φοβερώτερον. Πώς θα τολμήση εις το έξής να παρουσιασθή ποτέ γυμνός και τετραχηνισμένος με το λιτόν του ήμάτιον, ο Σοφοκλής, ένώπιον του νεωτέρου δήμου των Αθηναίων;

★

Δεν βλέπω τι είμπορεί να γίνη. Δεν θ' κουρασθώ όμως ποτέ επαναλαμβάνων τα λόγια του μεγάλου Γύζη προς τους μαθητάς του. Είναι η κατάλληλος στιγμή να επαναληφθούν ακόμη μίαν φοράν:

«Αθώοι να είσθε, παιδιά μου. Άσπροι σάν τα περιστέρια. Δεν σάς θέλω πονηρούς εγώ...»

Οι νέοι ζωγράφοι υπό τα βλέμματα του μεγάλου διδασκάλου, συνέθεταν εις το έργατήριον. Έπρσπαθούσαν με την φιλοδοξίαν της νεότητος να κάμουν τους πίνακας των φαντακτερούς κ' ευχαρίστους. Έγνώριζαν κ' αυτοί τας αδυναμίας του κοινού, διότι κ' ένα κοινόν του Μονάχου έχει τας αδυναμίας του. Ο διδάσκαλος έπλησίαζε με την παροιμιώδη καλοκαγαθίαν του:

—Γιατί τ'όβαλες αυτό, παιδί μου; Τι θέλει εδώ αυτή η σκιά; Τι θέλει αυτό χρώμα; Και αυτή η κόκκινη ποδιά και αυτό το άσπρο μαντύλι κ' αυτή η γλάστρα στη γωνιά; Γιατί τ'όβαλες αυτά παιδί μου;

Ο μαθητής έμενε έκθαμβος.

—Δεν νομίζετε δάσκαλε, πως πηγαίνουν; Πώς κάνουν την έντύπωσίν τους;

—Σβύστα, παιδί μου, σβύστα. Να μη θέλεις να γελάσης τον κόσμο. Να μη θέλεις να γελάσης το δάσκαλό σου. Σβύστα σου λέω.

Και στρεφόμενος, ως να ήθελε να συμπεράνη, προς όλην την αίθουσαν, επανελάμβανε.

—Αθώοι να είσθε, παιδιά μου. Άσπροι σάν τα περιστέρια. Δεν σάς θέλω πονηρούς εγώ.

Ο διδάσκαλος δεν αγαπούσε την κολακείαν του πλήθους. Και ήθελε να πείση τους μαθητάς του, ότι κάθε αδυναμία και κάθε έλλειψις είμπορεί να συγχωρηθή εις το καλλιτέχνην. Έκτός της άγρυπσίας. Διότι η άγρυπσία άτιμάζει.

Και όμως προς αυτήν οδηγούν τα νέα δόγματα, τα όποια έφεραν εις την μέσην ο Τύπος. Άς φυλαχθούν

οι άληθινοί καλλιτέχνη από τας συμβουλάς του. Ο Γύζης έφεραν εις τας Αθήνας την «Δέξαν» του, ένα άριστούργημα έμπνεύσεως και τέχνης λιτής και άριστοκρατικής. Η ειρωνεία του κοινού—το όποιον αι έφημερίδες θέλουν τώρα οδηγόν και διδασκάλον του ταχύντου—εσημώθη από παντού να τον πνίξη. Τι τον έμελλε τον Γύζην;

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΝΩΣΤΟΣ Ιταλός συγγραφέας, ο Γεώργιος Παπίνι, έδημοσίευσε βιβλίον το όποιον φέρει τον τίτλον «Αί άναμνήσεις του Θεού» και αποτελεί τρόπον τινά ένα είδος αυτοβιογραφίας του Παντοδυνάμου, εις την οποίαν ο ήθικοφιλόσοφος λέγει πολλά όρθά πράγματα.

Παριστάνει τον Θεόν ως επιθυμούντα ν' αποθάνη ένθ' τα πλάσματά Του, οι άνθρωποι, ποθούν διαρκώς την άθανασίαν.

Οι προσήται, οι άγγελοι, όλοι οι άλλοι μεσάζοντες μεταξύ του Υψίστου και των ανθρώπων δεν κατήρθωσαν να τον έννοήσουν και να τον παρουσιάσουν όποιος πράγματι είναι, αλλά τον παρουσιάζουν ως ένα περιεργον τέρας γεμάτο κακίαν και κλίνον συχνά προς την άδικίαν. Ο Υψίστος δεν θέλει να έχουν δι' αυτόν τέτοιαν ιδέαν οι άνθρωποι και προτιμά να έκλείψη έντελώς, ν' αποθάνη.

Αυτός ο όποιος έδημούργησε τώσην ζωήν, είναι φυσικά εις θέσιν να δώση τέλος εις την ιδιότην Του.

Πριν τώ κάμη αυτό όμως, αποφασίζει να γράψη τα άπομνήμονεμάτά Του.

Και από αυτά προκύπτει ότι ο Υψίστος δεν είχε ποτέ καμμίαν σχέσιν με την ούρανίαν μακαριότητα την οποίαν του αποδίδουν οι άνθρωποι, αλλά τούναντιον υπήρξεν ο μεγαλύτερος δυστυχής του Σύμπαντος.

Έπειδή δεν γεννήθη ποτέ, άγνοεί τας ήδύτητας της μητρικής στοργής, άγνοεί κάθε οικιακήν χαράν, κάθε αίσθημα άφροσύσεως προς κάτι ύψηλότερον από τον έαυτόν του. κάθε αίσθημα ευγνωμοσύνης προς άλλον όμοιον του, άφού Αυτός είναι το πέν, το άπόλυτον.

Πρό αυτού ούδέν υπήρχε και ούδέν κατόπιν αυτού θα υπάρχη.

Διά τούτο ο Θεός εύρίσκαται βυθισμένος εις φρικτήν μόνωσιν.

Και εις τα ευγενέστερα των πλάσματων του είναι καταδικασμένος να βλέψη την εικόνα του άντανκλωμένην εις πολύ υποδεέστερον βαθμόν.

Το ταπεινότερον των πλάσματων του εύρίσκει την ύψιστην χαράν και άπόλαυσιν εις την άγάπην άλλου όμοίου του και έν τούτοις διαφέροντος από αυτό.

Ο Θεός δεν δύναται ν' αγαπήση, δεν δύναται να χαμηλάη παρά μόνον τον έαυτόν του.

Η μόνωσις εις την οποίαν ήτο βυθισμένος συνετέλεσεν εις το να διαπράξη το μοναδικόν αλλά και παχμμέριστον σφάλμά του, να δημιουργήση, δηλαδή τον

κόσμον, ο όποιος τώρα τον κάμνει να αισθάνεται τώσας τύψεις συνειδήσεως.

Και αυτό ακόμη το Άπειρον έχει τώ όριά του. Δεν δύναται να διπλασιάσ ηαυτό και ν' αποφασίση να δημιουργήση πλάσματα που να του όμοιάζουν, τα πλάσματα αυτά θα είναι οίκτρα αντίγραφα του πρωτοτύπου.

Η δημιουργία υπήρξεν ένα είδος έκτρούσεως και το οίκτροτερον των έκτρομμάτων είναι ο άνθρωπος, «παράδοξον ζώον, άβυσσος καταπτώσεως και ύπεροχής».

Άρ' ότου έδημούργησε τον άνθρωπον, ο Παντοδύναμος ήρχισε να συλλογίζεται ότι ήτο προτιμωτέρα η τελεία μόνωσις από την συντροφίαν ενός τέτοιου πλάσματος.

Ο πόνος του ανθρώπου ύψούται διαρκώς πρό του Θρόνου του Θεού, όπως το φάντασμα του Μπανκού πρό του Μάκβεθ.

Ο Υψίστος αναγνωρίζει το σφάλμά του και σγεδόν ζητεί συγχώρησιν από τον άνθρωπον διότι τον έδημούργησε.

Και τώρα που πρόκειται ν' αποθάνη, ο Θεός αισθάνεται ότι διάδοχοί του θα είναι οι άνθρωποι και άποτεινόμενος προς αυτούς λέγει:

—Δεν είσθε πλάσματά μου, είσθε δημιουργοί μου. Δεν σάς έδημούργησα, αλλά σεις μ' έδημούργησατε.

Σας μου έδώσατε ψυχήν και θέλησιν.

Τώρα σάς ίκετεύω να μη άπελευθερώσετε, να πάσω και εγώ να ύφισταμαι.

Σεις που γνωρίζετε την ανάπαυσιν του τέλους, μη την άρνήσθε εις Έκεινον που έζησε πολύ και είναι κουρασμένος από την ζωήν.

Συλλογίσου, άνθρωπε, ότι έδωκας εις τον Θεόν την ζωήν, χωρίς να σου την ζητήση. Δώσέ του τώρα και τον θάνατον, τον όποιον ίκετευτικώς σου ζητεί.»

Με αϊτάς, περίπου, τας λέξεις τελειώνει το βιβλίον εις το όποιον έκτός του Παπίνι εύρίσκει κανείς άνακατευμένους ελίγον Βολταίρον, Νίτσε, Χαίκελ, Σοπενχάουερ και Έλληνας άθεϊστας φιλοσόφους.

Και τώρα άς έπιτραπή και εις ήμάς να κάμωμεν μίαν παρατήρησιν.

Άν ο Θεός ήτο ένας μεγάλος άπογοητευμένος, όπως τον φαντάζεται ο Ιταλός συγγραφέας, θα ήξειε πράγματι ν' αποθάνη.

Άλλ' αν είναι όπως τον εχρημάζοντο ο Άριστοτέλης, ο Ίησους, ο Δάντης, ο Πασκάλ, τότε δεν είναι δυνατόν να είναι άπογοητευμένος, και δεν είναι δυνατόν να ποθή την άνωπαρξίαν.

ΒΕΚ.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

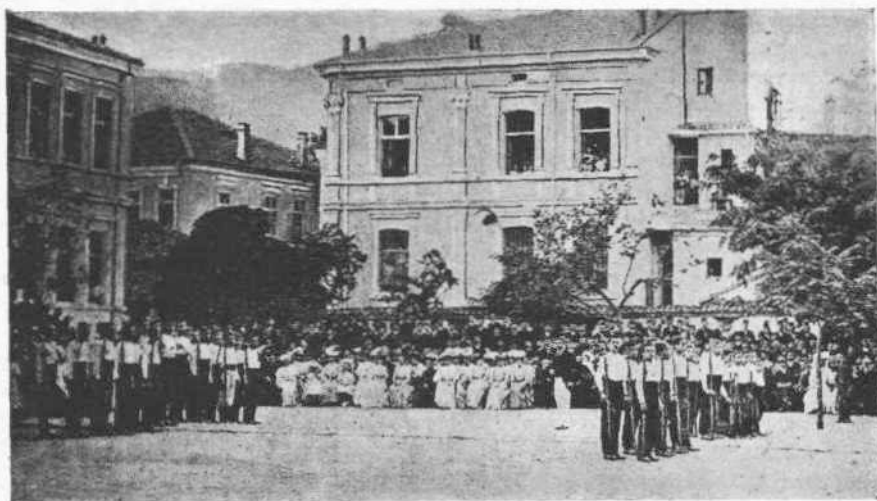
Τὸ Μελένικον, πόλις ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν ἰδρυθεῖσα καὶ πρὸς β. τῶν Σερρῶν καιμένη, ἀπ' ἧς δεκάωρον ἀπέχει, εἶνε κέντρον Ἑλληνικώτατον. Ἀριθμεῖ 800 οἰκογενεῖας, ἀπᾶσας σχεδὸν Ἑλληνικὰς, οὐδεμιᾶς Βουλγαρικῆς ὑπαρχούσης. Ἡ Κοινότης διατηρεῖ τὸ Κεντρικὸν Ἀρρεναγωγεῖον, ὅπερ περιλαμβάνει γυμνασιακὰς τάξεις καὶ ἀστικὴν σχολήν.

Τὸ Στάρτσδοβον, χωρίον Ἑλληνικώτατον παρὰ τὴν Πετρίτσαν τῆς Μακεδονίας, ὑπάγεται εἰς τὴν Μητρόπολιν Μελενίκου. Ἀριθμεῖ 200 οἰκογενεῖας. Ὁ

πατριωτισμὸς τῶν εἶνε γνωστὸς ἀντέστησαν ἔφρωμένως εἰς τὰς παντοίας τῶν Βουλγαρικῶν συμμοριῶν ἀποπειρὰς πρὸς ἀποστέρησιν. Ἐξαιρετικὴ εἶνε ἡ εὐλάβεια τῶν κατοίκων. Ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν οἰκογενειῶν τὰ τέκνα φοιτῶσιν εἰς τὴν σχολήν.

★

Πληθὺν καὶ ποικίλιαν σχολείων, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ τῆς, ἔχει ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην πόλιν, ἡ Θεσσαλονίκη. Ἔχει 26 Τυρρικὰ σχολεῖα, 2 Γερμανικὰ, 6 Ἰταλικὰ, 2 Ἀγγλικὰ, 1 Ἀμερικανικόν, 7 Γαλλικὰ, 8 Ἑβραϊκὰ, 6 Βουλγαρικὰ, 1 Ρωσσικόν, 4 Σερβικὰ, 1 Ἀρμενικόν.

Ἐξετάσεις τῆς γυμναστικῆς ἐν Μοναστηρίῳ.

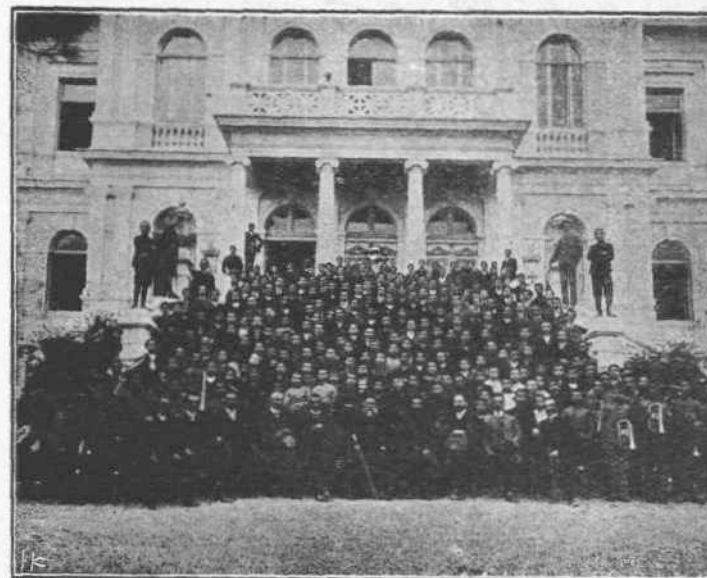

Μαθηταὶ τῆς ἐν Θεσσαλονικίᾳ Ἰωαννιδείου σχολῆς μετὰ τοῦ Γυμνασιάρχου καὶ τῶν καθηγητῶν αὐτῆς.

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

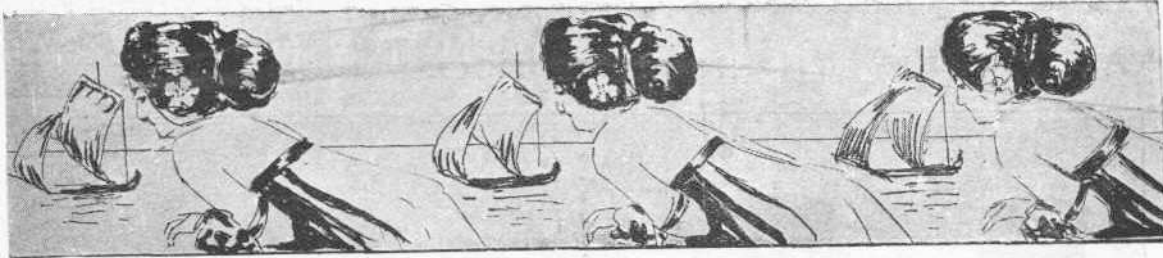
Διδάσκαλοι καὶ μαθηταὶ τοῦ ἐν Μελενίκῳ ἀρρεναγωγείου.

Ἑλληνικὸν γυμνάσιον Θεσσαλονίκης.

Σχολεῖον τοῦ Σταρτσόδοβου. Οἱ μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι μετὰ τῶν διδασκάλων καὶ τοῦ ἱερέως.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΕΧΩΦ

Ο ΕΥΤΥΧΗΣ

ΠΟ τὸν σταθμὸν «Μπολογόε» τῶν σιδηροδρόμων Νικολάεφσκη ἔκκινε ἄμαξοστοιχία ἐπιβατῶν. Εἰς βαγόνιον δευτέρου θέτους «διὰ τοὺς καπνίζοντας» εἰς τὸ ἡμίφως πέντε ἐπιβάται μιτοκοιμῶνται. Πρὸ ὀλίγου ἐδείπνησαν καὶ τώρα στηριχθέντες εἰς τὰ νῶτα τῶν καθισμάτων προσπαθοῦσι νὰ ἀποκοιμηθῶσιν. Ἡτυχία. Ἀνοίγεται ἡ θύρα καὶ εἰς τὸ βαγόνιον εἰσέρχεται ὑψηλὴ πρὸς ῥάβδον ὁμοιάζουσα φιοῦδρα μὲ πυρρὸν πῖλον καὶ κομφὸν παλτόν, ζωηρῶς ὑπεθυμίζοντα τοὺς ἥρωας τῶν μυθιστορημάτων τοῦ Ἰουλίου Βέρν.

Ἡ φιοῦδρα ἴσταιται εἰς τὸ μέσον τοῦ βαγονίου, φρενὴ καὶ ἐπὶ μακρὸν κάμνει τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὰς θέσεις.

— Ὅντε τοῦτο εἶναι! — μουρμουρίζει. — Ὁ Διάβολος ξεύρει τί συμβαίνει! Περιέργων! πολὺ περιέργων! Δὲν εἶναι τοῦτο!

Εἰς ἓκ τῶν ἐπιβατῶν προεβλέψας εἰς τὴν φιοῦδραν ἐκβάλλει φωνὴν χαρᾶς.

— Ἰβάν Ἀλεξέβιτς! Τί συμπτώσις! Σεῖς εἶπες; Ὁ ραβδοειδὴς Ἰβάν Ἀλεξέβιτς ἐξαφνίζεται, ἀμβλέως παρατηρεῖ τὸν ἐπιβάτην καὶ ἀναγνωρίζας αὐτὸν, εὐθύμως συνδέει τὰς χεῖρας.

— ὦ! Πέτρε Πετρόβιτς! — λέγει — Σάν τὰ χιόνια! Γιὰ φαντάσου νὰ μὴ γνωρίζω ὅτι ταξιδεύομε μὲ τὸ ἴδιο τραῖνο!

— Πῶς εἶπες; Καλὰ;

— Καλὰ, καλὰ. Μόνον, φίλε μου, ἔχασα τὸ βαγόνι μου καὶ μὲ κανένα τρόπον δὲν ἔμπορῶ νὰ τὸ εὔρω. Μὰ τί βλάξ πού εἰμαι! Ζῶλο μου χρειάζεται!

Ὁ ραβδοειδὴς Ἰβάν Ἀλεξέβιτς ταλαντεύεται εἰς τὰς κινήσεις τῆς ἀμαξοστοιχίας καὶ γελᾷ ἠχηρῶς.

— Πολλάκις συμβαίνει τὸ τοιοῦτον! — ἐξηκολούθησε — Μετὰ τὸν δεύτερον κώδωνα, ἐξήλθον νὰ πῶ ἓνα κονιάκ. Ἐπὶ βεβαίως, ἔπειτα σκέπτομαι ὁ ἐπόμενος σταθμὸς εἶναι ἀκόμη μακρὰν, ἄς πῶ ἀκόμη ἓνα ποτηράκι. Ἐνῶ ἐσσεπτόμην καὶ ἔπινα, τὸ τρίτο κωδῶνι... Σάν τρελλὸς τρέχω καὶ πηδῶ εἰς τὸ πρῶτον βαγόνι, πού ἔτυχεν ἐμπρὸς μου. Δὲν εἶμαι ἓνας βλάξ, δὲν εἶμαι ἓνα κουτόπουλο;

— Διαζώνω ὅτι εἶπες εἰς εὐθυμὸν διαθέσειν — λέγει ὁ Πέτρος — Καθίσατε δά! Τιμὴ μας εἶναι καὶ θέσις ὑπάρχει.

— Ὅχι, ὄχι εὐχαριστῶ, ὑπάγω νὰ εὔρω τὸ βαγόνι μου! Χαίρετε!

— Τί εἶναι ἀνάγκη νὰ τρέχετε στὰ σζοτεινά; Φόβος εἶναι μὴ κωλύσετε ἀπὸ κανένα ἐξώστην. Καθίσατε, καὶ ὅταν φθάσωμεν εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν, εὐρίσσετε τὸ βαγόνι σας. Καθίσατε!

Ὁ Ἰβάν Ἀλεξέβιτς ἀναπτενάζει καὶ ἀναποφασίπτως κάθηται ἀπέναντι τοῦ Πέτρου Πετρόβιτς. Φαίνεται πολὺ τεταραγμένος καὶ κινεῖται ὡς νὰ κάθηται ἐπὶ βελονῶν.

— Ποῦ πηγαίνετε; ἐρωτᾷ ὁ Πέτρος Πετρόβιτς. — Ἐγώ; Εἰς τὸ διάστημα. Τὴν σύγχυσιν ἔχω εἰς τὸ κεφάλι μου, ὅτε οὐδὲ ἐγὼ ὁ ἴδιος γνωρίζω ποῦ πηγαίνω. Ὅπου μὲ φέρει ἡ τύχη. Χά-χα-χά.

Ἀγαπητέ μου φίλε, εἶδες ποτέ σου εὐτυχεῖς βλάκας; Ὅχι; Ἰδοὺ παρατηρήσατε! Πρὸ ἡμῶν ἴσταιται ὁ εὐτυχέστατος τῶν θνητῶν! Μάλιστα! Δὲν διακρίνεται εἰς τὸ πρόσωπόν μου;

— Ναι, ναι καὶ κἀτὶ διακρίνεται... ἀλλὰ λιγάκι.

— Χωρὶς ἄλλο τὸ πρόσωπόν μου θὰ φαίνεται τώρα φοβερὰ βλακώδες! Αἱ! Κρίμα νὰ μὴ ἔχω ἓνα καθρέπτην, θὰ ἔβλεπα τὴν φάσα μου! Αἰσθάνομαι, φίλε μου, ὅτι γίνομαι βλάξ. Τιμίως. Χά-χά! Φαντασθῆτε ὅτι ἐκτελῶ γαμήλιον ταξιδίδιον. Αἱ! Δὲν εἶμαι ἓνα κουτόπουλο;

— Ἀλήθεια; Μήπως ἐνυμφεύθη;

— Σήμερον, ἀγαπητέ μου! Ἐπεφανοῖδην καὶ κατ' εὐθείαν εἰς τὸ τραῖνο.

Ἀρχονται τὰ συζητήρια καὶ αἱ συνήθεις ἐρωτήσεις.

— Δι' αὐτὸ λοιπὸν — γελᾷ ὁ Πέτρος Πετρόβιτς — μοὶ ἔγεινες κομφερούμενος.

— Μάλιστα... Καὶ πρὸς συμπλήρωσιν μάλιστα τῆς μεταμορφώσεώς μου ἔβαλα καὶ μυροδιές. Ἐμπήξα κ' ἐγὼ στὸ χορὸ! Τώρα οὔτε φροντίδες, οὔτε σκέψεις, μόνον ἓνα αἰσθημα, πῶς νὰ τὸ πῆ κανεῖς... εὐδαιμονίας! Ἐκ γενετῆς δὲν ἠσθάνθη ποτέ ἕως τώρα τὸν ἑαυτὸν μου τόσο εὐτυχῆ!

Ὁ Ἰβάν Ἀλεξέβιτς κλείει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ κινεῖ τὴν κεφαλὴν.

— Ὑπερβολικὰ εὐτυχῆς! — λέγει — Κρίνατε ὁ Ἰδιος. Θὰ ὑπάγω τώρα εἰς τὸ βαγόνι μου. Ἐκεῖ εἰς τὸ κανατεδάκι, πλησίον εἰς τὸ παραθυράκι, κάθεται ἓνα πλάσμα, τὸ ὁποῖον οὕτως εἰπεῖν, ἔξ ὅλης ψυχῆς εἶναι ἀφοσιωμένον εἰς ἐμέ. Μιά ξανθοῦλα μὲ μιά μυτίτσα... μὲ κατὶ δακτυλόκλια... Ψυγίτσα μου! Ἀγγελέ μου! Μπομπουκι μου! Φυλλοξήρα τῆς ψυχῆς μου! Μὰ ποδαράκι. Θεέ μου! Ποδαράκι ὅχι ὅπως τὰ ποδαράκια μας, ἀλλὰ κατὶ τι μικρογραφία... μαγεία... κατὶ τι ἀλληγορικόν! Ἐτσι σοῦ ἔρχεται νὰ τὸ φᾶς ἓνα τέτοιο ποδαράκι! Ἀλλὰ ποῦ καταλαβαίνετε σεῖς! Σεῖς εἶπες ἓνας πραγματιστής, ἀμέσως θὰ κάμετε ἀνάλυσιν τοῦτο, ἐκεῖνο! Ξηρὸ γεροντοπαλιάρικο, τίποτε περισσώτερο! Νυμφευθῆτε καὶ τότε θὰ μὲ ἐνθυμηθῆτε! Τότε θὰ εἶπτε «πού εἶσαι, καυμένε Ἰβάν Ἀλεξέβιτς;» Καρὸς ὅμως εἶναι νὰ ὑπάγω εἰς τὸ βαγόνι μου. Κάποιος ἐκεῖ μὲ περιμένει μὲ ἀνεπομονησίαν, προαπολαβεῖ τῆς παρουσίας μου.

Ἐνα μειδίαμα θὰ εἶναι ἡ ὕποδοχὴ μου. Θὰ καθίσω πλησίον καί... θὰ τῆς πιάσω μὲ τὰ δύο μου δάχτυλα τὸ σαγονάκι...

Ὁ Ἰβάν Ἀλεξέβιτς κινεῖ τὴν κεφαλὴν καὶ ἐκφραίνεται εἰς εὐτυχῆ γέλωτα.

— Ἐπειτα, γέροντες τὸ κεφάλι σου εἰς τὸν ὄμῶν τῆς καὶ περᾶς τὸ χέρι σου στὴ μέση τῆς. Γύρω σου ἡσυχία... ἓνα ἡμίφως ποιητικόν. Σοῦ φαίνεται ὅτι ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἀγκαλιάζεις ὄλον τὸν κόσμον. Πέτρε Πετρόβιτς, ἐπιτρέψατε μοι νὰ σεῖς ἐναγκαλισθῶ!

— Παρακαλῶ, ἐλεύθερα.

Οἱ δύο φίλοι ὑπὸ τὸν γέλωτα τῶν ἐπιβατῶν ἐναγκαλιζόνται καὶ ὁ εὐτυχῆς νεόγαμος ἐξακολουθεῖ.

— Καὶ διὰ περισσοτέραν εὐτυχίαν, ἢ ὡς γράφουρ εἰς τὰ μυθιστορήματα, διὰ περισσώτερον ρομαντισμὸν, πηγαίνεις εἰς τὸν μουφέ καὶ τραβᾶς δύο τρία ποτηράκια. Τότε εἰς τὸ κεφάλι σου καὶ τὸ στηθὸς σου αἰσθάνεσαι κατὶ τι ποῦ οὔτε εἰς τὰ παραμύθια δὲν τὸ ἔχεις διαβάσει. Μικρὸς ἄνθρωπος εἶμαι, τιποτένιος καὶ ὅμως μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν ἔχω ὄρια... Ὅλον τὸν κόσμον ἀγκαλιάζω!...

Ὁ Ἰβάν Ἀλεξέβιτς κινεῖ τὴν κεφαλὴν καὶ ἐκφραίνεται εἰς εὐτυχῆ γέλωτα.

— Ἐπειτα, γέροντες τὸ κεφάλι σου εἰς τὸν ὄμῶν τῆς καὶ περᾶς τὸ χέρι σου στὴ μέση τῆς. Γύρω σου ἡσυχία... ἓνα ἡμίφως ποιητικόν. Σοῦ φαίνεται ὅτι ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἀγκαλιάζεις ὄλον τὸν κόσμον. Πέτρε Πετρόβιτς, ἐπιτρέψατε μοι νὰ σεῖς ἐναγκαλισθῶ!

— Παρακαλῶ, ἐλεύθερα.

Οἱ δύο φίλοι ὑπὸ τὸν γέλωτα τῶν ἐπιβατῶν ἐναγκαλιζόνται καὶ ὁ εὐτυχῆς νεόγαμος ἐξακολουθεῖ.

— Καὶ διὰ περισσοτέραν εὐτυχίαν, ἢ ὡς γράφουρ εἰς τὰ μυθιστορήματα, διὰ περισσώτερον ρομαντισμὸν, πηγαίνεις εἰς τὸν μουφέ καὶ τραβᾶς δύο τρία ποτηράκια. Τότε εἰς τὸ κεφάλι σου καὶ τὸ στηθὸς σου αἰσθάνεσαι κατὶ τι ποῦ οὔτε εἰς τὰ παραμύθια δὲν τὸ ἔχεις διαβάσει. Μικρὸς ἄνθρωπος εἶμαι, τιποτένιος καὶ ὅμως μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν ἔχω ὄρια... Ὅλον τὸν κόσμον ἀγκαλιάζω!...

Οἱ ἐπιβάται βλέποντες τὸν εὐθυμὸν, εὐτυχῆ νεόγαμον μετέχουσι τῆς εὐθυμίας του καὶ δὲν αἰσθάνονται πλέον ὄρεξιν πρὸς ὕπνον. Ἀντὶ ἐνὸς ἀκροατοῦ, περὶ τὸν Ἰβάν Ἀλεξέβιτς ταχέως φανερόνεται πέντε αὐτὸς δὲ στρέφεται ὡς νὰ κάθηται ἐπὶ βελονῶν, οἱ πόδες του εὐρίσκονται εἰς ἀέναον κίνησιν, κινεῖται σπαιμωδικῶς τὰς χεῖράς του καὶ φλευραεῖ ἄνευ διακοπῆς. Καὶ αὐτὸς γελᾷ καὶ ὄλοι γελῶσιν.

— Τὸ σπουδαιότερον, κύριοι, εἶναι νὰ σκέπτεται τις ὀλιγώτερον! Ἄς πῖνε στὸ διάβολο ὄλαι αἱ σκέψεις... Σοῦ κατέβη νὰ πιῆς, πιέ, εἶνε περιττὴ ἡ φιλοσοφία, ἀν' ὄφελει τὸ ποτὸ ἢ βλάπτει... Ἄς πῖνε στὸ διάβολο καὶ αἱ φιλοσοφία ὄλαι καὶ αἱ ψυχολογία. Διὰ τοῦ βαγονίου διέρχεται ὁ ὁδηγός.

— Ἀγαπητὴ κύριε — ἀποτεινεται πρὸς αὐτὸν ὁ νεόγαμος. — Ὅταν θὰ διέρχεσθε ἀπὸ τὸ βαγόνιον ἀριθ. 209, θὰ εὔρητε ἐκεῖ μίαν κυρίαν μὲ φαιὸν καπέλλον καὶ ἄσπρο πουλὶ ἐπ' αὐτοῦ. Εἰπέτε, σεῖς παρακαλῶ, εἰς αὐτὴν ὅτι ἐγὼ ἐδῶ εἶμαι!

— Εὐχαριστῶς. Ἀλλὰ εἰς τὸ τραῖνον τοῦτο τοιοῦτος ἀριθμὸς 209 δὲν ὑπάρχει. Ὑπάρχει 219.

— Ἄς εἶναι 219! Τὸ ἴδιο εἶναι! Εἰπέτε λοιπὸν εἰς τὴν κυρίαν αὐτήν, ὅτι ὁ ἄνδρας τῆς εἶναι σφῶς καὶ ἀβλαβής!

Ὁ Ἰβάν Ἀλεξέβιτς αἴφνης σφίγγει τὴν κεφαλὴν του καὶ στενάζει.

— Ἄνδρας... Κυρία... Πρὸ πολλοῦ ἀρὰ γε εἶμαι σύζυγος; Σύζυγος... Χά-χά-χά... Ζῶλο πού μου χρειάζεται! Καὶ ὅμως εἶμαι σύζυγος! Ἄχ, ἀνόητε!... Ἄλλ' ἐκεῖνη! Χθὲς ἀκόμη ἦτο κοριτσάκι... μὰ πεταλουδίτσα... Ποῦ νὰ τὸ πιστεύσῃ κανεῖς!

— Εἰς τὸν καιρὸν μας κάπως περιέργων εἶναι νὰ ἴδῃ τις εὐτυχῆ ἄνθρωπον — λέγει εἰς ἓκ τῶν ἐπιβατῶν — Ἐδκολώτερον εἶναι νὰ ἴδῃς ἄσπρον ἐλέφαντα παρὰ εὐτυχῆ ἄνθρωπον.

— Μάλιστα. Καὶ ποῖος ὅμως πταίει; — λέγει ὁ Ἰβάν Ἀλεξέβιτς τείνον τὸς μακροὺς πόδας του μὲ πολὺ μυτεράς ἄκρας — Ἐάν καὶ σεῖς δὲν εἶπτε εὐτυχεῖς, σεῖς οἱ ἴδιοι πταίετε! Τί νομίζετε; Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὁ ἴδιος δημιουργὸς τῆς εὐτυχίας του. Θέλετε; καὶ σεῖς δύνασθε νὰ εἶσθε εὐτυχεῖς, ἀλλὰ δὲν θέλετε. Ἐπιμόνος ἀποφεύγετε τὴν εὐτυχίαν!

— Καὶ δὲν μὲς λέγετε κατὰ ποῖον τρόπον;

— Ἀπλούστατα! Ἡ φύσις ὄρισεν ἵνα ὁ ἄνθρωπος εἰς ὀρισμένην περίοδον τοῦ βίου του ἀγαπήτῃ. Ἦλθεν αὐτὴ ἡ περίοδος; ἀγάπησε μὲ ὄλη σου τὴν καρδιά. Ἀλλὰ σεῖς δὲν ὑπακούετε εἰς τὴν φύσιν πάντοτε κατὶ τι περιμένετε. Ἐπὶ πλέον... Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι κάθε γνωστικὸς ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ νυμφεῖται... Ἄνευ γάμου δὲν ὑπάρχει εὐτυχία. Ἦλθεν ἡ εὐλογημένη ἐποχὴ; νυμφεύσου, τίς ἡ ἀνάγκη νὰ τραβᾶς τὸ σχοινί;... Ἀλλὰ σεῖς δὲν νυμφεῖσθε, πάντοτε κατὶ τι περιμένετε! Πλὴν τούτου εἰς τὴν

Γραφὴν εἶναι γραμμένο «καὶ οἶνος καρδίαν ἀνθρώπου εὐφραίνει»... Ἐάν αἰσθάνεσαι τὸν ἑαυτὸν σου καλὰ καὶ θέλεις νὰ εἶσαι ἀκόμη καλλίτερος, πῆγαινε εἰς τὸν μουφέ καὶ πίε. Τὸ δὲ σπουδαιότερον — κατὰ μέρος αἱ σοφίαι. Κάμνε μόνον τὸ γούστο σου.

— Λέγετε ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι δημιουργὸς τῆς τύχης του. Τί διάβολο δημιουργὸς εἶναι, ἐάν ἔστω καὶ ἓνα δόντι σάπιο ἢ μία κακὴ πενθερά εἶναι ἀρκετὰ ὥστε νὰ τοῦ ἀφίση ὑγίαν ἢ εὐτυχία. Τὰ πάντα ἐξαρτῶνται ἐκ τῶν περιστάσεων. Ἄς γείνη τώρα μία σύγκρουσις τῶν σιδηροδρόμων ἢ μία ἐπτροχίασις καὶ τότε ἄλλα θὰ ψάλλῃς.

— Ἀνοησία! — διαμαρτύρεται ὁ νεόγαμος — Καταπτοραὶ συμβαίνουσι μόνον μίαν φορὰν τὸ ἔτος. Ἐγὼ δὲν φοβοῦμαι τὰς περιπτώσεις, διότι αἱ περιστάσεις δὲν συμβαίνουσι ἐπίτηδες. Πολὺ σπάνια εἶναι αἱ περιπτώσεις! Ἄλλ' ἄς πῖνε στὸ διάβολο! Ὅντε λόγον μάλιστα δὲν θέλω νὰ κάμνω περὶ αὐτῶν! Μοῦ φαίνεται ὅτι πλησιάζομεν εἰς στάσις.

— Καὶ ποῦ πηγαίνετε τώρα; — ἐρωτᾷ ὁ Πέτρος Πετρόβιτς — Εἰς τὴν Μόσχαν ἢ νοτιώτερον;

— Καλὴ μέρα σας! Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ εὔρωθῶ πρὸς νότον, ἀφοῦ ταξιδεύω πρὸς βορρᾶν;

— Ναι, ἀλλὰ ἡ Μόσχα δὲν εἶνε πρὸς βορρᾶν.

— Τὸ γνωρίζω, ἀλλὰ τώρα ἡμεῖς πηγαίνομεν εἰς Πετροῦπολιν! — λέγει ὁ Ἰβάν Ἀλεξέβιτς.

— Μὲ συγχωρεῖτε, εἰς τὴν Μόσχαν πηγαίνομεν!

— Μὰ καὶ πῶς εἰς τὴν Μόσχαν; — ἐκπλήττεται ὁ νεόγαμος.

— Περιέργων. Διὰ ποῦ ἐπήρατε εἰσιτήριον;

— Διὰ Πετροῦπολιν.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει σεῖς συγχαίρω. Δὲν εἰσλήθατε εἰς ἐκείνην τὴν ἀμαξοστοιχίαν.

Παρέρχεται στιγμὴ σιγῆς. Ὁ νεόγαμος ἐγείρεται καὶ ἐκπεπληγμένος περιβάλλει διὰ τῶν βλεμμάτων πάντας.

— Ναι, ναι — ἐξηγεῖ ὁ Πέτρος Πετρόβιτς. — Εἰς τὸν σταθμὸν «Μπελόχ» ἐπηδήσατε ὅχι εἰς ἐκεῖνο τὸ τραῖνον... Φαίνεται ὅτι μετὰ τὸ κονιάκ σεῖς κατέβη νὰ πηδήσητε εἰς τὸ πρῶτον τυχὸν τραῖνον.

Ὁ Ἰβάν Ἀλεξέβιτς ὄχρη, ἀρπάζει διὰ τῶν χειρῶν τὴν κεφαλὴν του καὶ ταχέως βηματίζει εἰς τὸ βαγόνιον.

— Ἄχ! τί βλάξ! — λέγει ἀγανακτῶν — Ἄχ! τί ἀρχεῖος πού εἶμαι, πού νὰ μὲ φῖνε οἱ διαβόλοι! Τώρα τί νὰ κάμω; Ἡ γυναῖκά μου εἶναι εἰς ἐκεῖνο τὸ τραῖνο. Ἐκεῖ εἶναι μόνη, περιμένει, βασανίζεται! Ἄχ! τί μαζακρὶς πού εἶμαι!

Ὁ νεόγαμος ῥίπτεται εἰς τὸ διβάνιον καὶ συμμαζεύεται ὡσάν νὰ τὸν ἐπάτησαν εἰς τὸν κάλον.

— Δυστυχῆς ἄνθρωπος! — στενάζει — Τί νὰ κάμω τώρα; τί;

— Δὲν εἶναι τίποτε, δὲν εἶναι τίποτε — τὸν παρηγοροῦσιν οἱ ἐπιβάται. — Τηλεγραφήσατε εἰς τὴν κυρίαν σας καὶ προπαθήσατε νὰ πάρητε τὸ κατ' εὐθείαν τραῖνον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ τὴν προφθάσετε.

— Κατ' εὐθείαν τραῖνον! — κλαίει ὁ νεόγαμος «ὁ δημιουργὸς τῆς εὐτυχίας του». — Καὶ ποῦ νὰ εὔρω τὰ χρήματα διὰ τὸ κατ' εὐθείαν τραῖνον; Ὅλα τὰ χρήματά μου τὰ ἔχει ἡ γυναῖκά μου!

Οἱ ἐπιβάται γελῶντες συνηνοήθησαν χαμηλοφώνως μεταξύ των, ἕκαμον συνεσφορὰν καὶ ἐφοδιάσαν τὸν εὐτυχῆ διὰ τῶν ἀναγκαίων χρημάτων.

Μετάφρασις Π. Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΥΠΡΟΣ Χορός ελληνικός υπό των μαθητών του εν Λευκωσίαι Παγκυπρίου γυμνασίου.

Ο ΖΑΝ ΜΩΡΕΑΣ ΚΡΙΝΩΝ ΓΑΛΛΟΥΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ἡ θεατρικὴ ἡμερὴς «Θάσ-
ρος» τῆς Ρώμης δημοσιεύει τὰ ἀ-
κόλουθα περὶ τοῦ Ζαν Μωρεάς :

ΖΑΝ ΜΩΡΕΑΣ ἦτο σκληρὸς καὶ
εἰρων εἰς τὰς κρίσεις του.
Ὁ ποιητὴς, ὁ ὁποῖος συνή-
θιζε νὰ μὴ κοιμᾶται διὰ νὰ ἔχη
τὴν αὐταπάτην, ὅτι ζῆ δύο φο-
ρὰς, συνήθιζε νὰ λέγῃ διὰ τὸν
Σαίξπηρ.

— Εἶνε ὁ διάβολος, ὁ ἀγα-
πητότερος εἰς τὸν Θεόν.

Διὰ τὸν Πασγᾶλ ἔλεγεν. —

Εἶνε εἶδος Σαίξπηρ· δὲν τοῦ
λείπει παρὰ τὸ νὰ φροντίζῃ διὰ τοὺς ἵππους καὶ
διὰ τὴν θύραν τοῦ θεάτρου, καθὼς ὁ Ἄγγλος.

Διὰ τὸν Φλωμπέρ. — Εἶνε τέλειος, ἀλλ' ἔχει τὴν
τελειότητα τοῦ διυλισμένου ὕδατος!..

Διὰ τὸν Γκαίτε. — Εἶνε ὁ μεγαλύτερος τῶν Γερ-
μανῶν, δηλαδὴ ὁ ἐλιγώτερον Γερμανός.

Διὰ τὸν Ἀλφρέδ δὲ Μυσσέ. — Εἶνε ἀληθὴς, γρη-
τευτικὸς ποιητὴς. Ἀλλ' ἐν αὐτῷ ἐμφανίζεται σαμνὸν
ὁ ὑπέλληλος ἐνὸς καταστήματος νεωτερισμῶν.

*

Διὰ τὸν Ζαν Μωρεάς ὁ Λαμαρτίνος ἦτο ὁ μεγα-
λειότερος τῶν ποιητῶν τοῦ αἰῶνος καὶ συνείθιζε νὰ λέγῃ
περὶ αὐτοῦ :

— Οὗτος σύρει τὴν γλῶσσαν τοῦ δεκάτου ὀγδοῦ
αἰῶνος ὡς φορτίον!

Καὶ ἐπειτα προσέθετεν :

— Ἀλλὰ τὴν σύρει πρὸς τὴν δόξαν!

Ἐνα βράδυ τὸν ἠρώτησαν τί σκέπεται διὰ τὸν Χου-
σμάν. Ὁ Μωρεάς ἔλαβε τότε τὸ ἀπλοϊκώτερον ὕφος
καὶ μὲ ἐκπληξίν ἠρώτησεν.

— Ἀλλ' εἶναι λοιπὸν συγγραφεὺς ὁ Χουσμάν!
Ἐγὼ πάντοτε ἐνόμισα, ὅτι ἦτο χασάκης!

Ἐγκνίστον τοῦ Ροσσὶν ἐπεδείκνυε μίαν περιφρόνη-
σιν ἀνεξήγητον.

Διὰ τὸν «Ἀστιδέα» τοῦ εἶπεν ὁ Ζαν Μωρεάς.
— Εἶνε μία χήνα μὲ πτερὰ ἀετοῦ.

*

Ἀλλ' ἀγριώτερος ἐδεικνύετο πρὸς τὸν Πόλ Ἀδαμ
περὶ τοῦ ὁποῖου ἔλεγε :

— Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω πῶς δὲν ἔμαθεν ἀκόμη
νὰ γράφῃ. Καὶ ὅμως ὑπῆρξα συνεργάτης του!

Δι' ἐν βιβλίον τοῦ Ἀδαμ (πιθανῶς διὰ «Τὸ
μαῦρο φεῖδι») ὁ Μωρεάς εἶπε μίαν ἡμέραν μὲ τὸ σύ-
νηθες σαρκαστικὸν ὕφος, ὅτι τὸ βιβλίον ἐκεῖνο τὸ εἶχε
πάντοτε εἰς τὸ προσκέφαλόν του.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ συνομιληταὶ τοῦ ἐξέφρασαν ἐκπληξίν
ὁ Μωρεάς ἔσπευσε νὰ ἐπεξηγήσῃ.

— Ἐννοεῖται, εἶνε ἐν βιβλίον ἐνὸς φίλου καὶ δὲν
μπορῶ νὰ τὸ πωλήσω μαζὺ μὲ τὰ παλιόχαρτα τοῦ
γεμίζου συγγὰ τὰ τραπέζια μου. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν
ἀξίζει ὅπως λάθῃ θέσιν εἰς τὴν βιβλιοθήκην μου, δι'
αὐτὸ τὸ ἐποθετήσα εἰς τὸ κομοδίνο μου, μαζὺ μὲ τὰ
βιβλία τὰ ὁποῖα διαβάζω. Ἀλλ' ἔχουν παρέλθῃ δύο
χρόνια καὶ εὐρίσκεται ἀκόμη εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν. Δὲν
τὸ ἤνοιξα ἀκόμη!

*

Εἰς τοὺς ζητοῦντας τὴν γνώμην σου διὰ τὸν Πιέρ
Λοτι ἤρκειτο νὰ ἀπαντήσῃ.

— Εἶνε ἕνας ἄνθρωπος τῆς θαλάσσης.
— Καὶ τίποτε ἄλλο!

— Ἐχει τὸ προσόν ὅτι περιέγραψε πᾶν ὅ,τι εἶδε,
ἀλλὰ καὶ τὸ ἀδικὸν ὅτι εἶδε πολλὰ πράγματα χωρὶς
ἐνδιαφέρον.

Διὰ τὸν Ἀνδρέαν Σιδ ἔλεγε μὲ σκληρότητα κρί-
σεως.

— Εἶνε ἕνας κούτος ποῦ γυρεύει ψόλλους! Καὶ
ἔως ἐδῶ τίποτε τὸ κακόν. Τὸ δυστύχημα ὅμως εἶνε ὅτι
θέλει νὰ τοὺς δίδῃ εἰς τοὺς ἄλλους νὰ τοὺς πρῶ-
γουν!

Κ. Κ.

ΜΑΥΡΙΚΙΟΣ ΜΑΙΤΕΡΛΙΓΚ

Εἰς ἐν τῶν τελευταίων φύλλων τῆς «Τοιμπούνας», ὁ
Αἰμίλιος Τσέκκι, ἀφορμὴν λαμβάνων ἐκ τῆς ἀπονομῆς
τοῦ βραβείου Νόμπελ διὰ τὴν φιλολογοίαν εἰς τὸν Μαί-
τερλιγκ, ἀφιεροῖ μακροτάτην φιλολογικὴν ἀνάλυσιν τῶν
ἔργων του. Ἴδου ἐν χαρακτηριστικῶν ἀπόσπασμα :

ατὰ τὴν πρώτην μας νεότητα
μὲ τὰς πρώτας ἐντυπώσεις τῆς
ἐφηβικῆς μας ἡλικίας, ὅταν τὸ
πρῶτον ἐξαρθοῦν τὰ ἐνστικτὰ
μας ἐκ τῆς προαισθήσεως τοῦ
ἔρωτος, ἢ σκοτισθοῦν ἐκ τῆς
σκέψεως τοῦ θανάτου, γίνεται
λόγος διὰ τὴν ποιήσιν τοῦ Μαί-
τερλιγκ. Ἔρχεται κατόπιν, μαζὺ

μὲ τὴν ἀνάγκην τῆς ἰσορροπίας τῆς ζωῆς μας, μὲ
τὴν ὀρίμανσιν τῆς σκέψεως, μὲ τὸν αἰχμηρὸν κα-
θορισμὸν τῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν, ἢ
συμπάθεια πρὸς τελειότεραν καὶ δυνατωτέραν τέ-
χην. Καὶ ἡ ποιήσιν τοῦ Μαίτερλιγκ μένει εἰς τὰς
παρασμένας σας ἐντυπώσεις ὡς ἀπώτερον ἡμίφως
ὅπου διατηρεῖται κατὰ ἀπείρους ἀγαπητόν, τὸ ὅποιον
ὅμως αἰσθανόμεθα ὅτι δὲν δύναται νὰ ζήτῃ ἀφ'
ἑαυτοῦ μὲ περιπάθειαν, ὅπως ἄλλοτε. Σήμερον ὁ
Μαίτερλιγκ ἐμφανίζεται μὲ νέα ἔργα, κατὰ βάθος

ὅμως παραμένει πάντοτε ζωηρὸν τὸ ἀρχαῖον πνεῦμα.
Ἡ ποιήσιν του ὁμιλεῖ ἀκόμη ὡς μία ἀνάμνησις...
σήμερον δὲ ὅτε ἐτιμῆθη μὲ τὸ βραβεῖον Νόμπελ,
πρέπει νὰ ἐμβαθύνωμεν, λεπτολογούντες εἰς τὸ
ἔργον του. Ὅμιλῶ περὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἀφορμώ-
μενος ἐκ τῶν δύο φιλοσοφικῶν αὐτοῦ βιβλίων :
«Ὁ θηταυρὸς τῶν ταπεινῶν» καὶ «Φρόνησις καὶ
πεπρωμένον» δι' ὃν κατέστη διάτμητος, καὶ μὴ λαμ-
βάνων ὑπ' ὄψιν μου τὰ λοιπὰ του ἔργα, ὡς τὸν
«Πιλλέαν», τὸν «Μελίτανδρον», τὸν «Θάνατον τοῦ
Τιταγκιλ», τὸ «Σπῆτι», τὴν «Μόννα Βάνναν», καὶ
τόσα ἄλλα θεατρικὰ καὶ λυρικά του ἔργα.

Ἐὰν ὅμως τὰ δύο αὐτὰ βιβλία καθίπτου ἀι-
σθητὰ πλεῖστα μυτικὰ τοῦ καλλιτεχνικοῦ τοῦ
πνεύματος, τὸ ὅποιον φθάνει εἰς τὴν παράτασιν
πάντοτε μέτῳ ἰδιαίτερου τύπου σκέψεως, θεω-
ροῦνται ὡς ἀπλή καὶ καθαρὰ τέχνη, διότι δὲν τὰ
διέπει μία μόνη σκέψις, ἐν σχῆμα, μία συνάφεια
ἠθικῶν σκέψεων ἐπὶ τῆς ζωῆς, ἀλλὰ ποιητικὴ ἀτρό-
σφαιρα, λεπτὴ εἰδωλολατρικὴ ἀγνόησις, ἥτις εἶνε
κατὰ βάθος λυρικὸν αἰσθημα διαχρονόμενον εἰς ὅλας
τὰς σελίδας τῶν ἔργων του.

Αἱ προπάθειαι τοῦ Μαίτερλιγκ, καὶ εἰς τὰ ἔργα
αὐτὰ ἀκόμη τῆς σκέψεως, δὲν τείνουσι τὸν πρὸς
ἠθικὴν σκέψιν, ὅσον πρὸς ἀπόδοσιν αἰσθηματικότη-
τος, πρὸς τελειότητα ρυθμοῦ. Ἐντεῦθεν ἡ μεγάλη
ἐπιτυχία τῶν ἔργων του τούτων. Εἰς τὰ μεγάλα του
αὐτὰ πνευματικὰ τὸ κοινὸν αἰσθάνεται κολακευο-

Ὁ θάνατος τοῦ Σαρδαναπάλου.

μένην την αισθητικήν του περιέργειαν, λεπτήν, περίπλοκον, ελαφρώς διεφθαρμένην, ἥτις εὐρίσκειται εἰς τὸ βάθος τῆς νεοτερικτικῆς μας ψυχῆς. Εἰς τὰς σελίδας τῶν ἐμπειρικτικῶν μία λεπτή εὐωδία μότρου, μία ἐκνευριστικὴ θερμότης κλειστοῦ δωματίου, ὅπως εἰς τὰ θρησκευτικὰ βιβλία τῶν κυριῶν, αἵτινες ἀρῶσκονται εἰς τὴν ἀνάγνωσιν μὲς σελίδος ἀσκητικῶν ἔργων, ἐνῶ ξηραίνεται τὸ σαμπουίγκ εἰς τὰ μαλλιά τῶν. Εἰς τὰ ἔργα του εὐρίσκει κανεὶς πολλοὺς κήπους, πολλοὺς ἀστέρας, πολλὰ οὐράνια τόξα ἀναμυγνύμενα εἰς τὸν νεοπλατωνισμόν. Καμμία κρίσις, καμμία ἐνδοτέρα διαλεκτικὴ δὲν δραματοποιεῖ τὰ κεφάλαια ἠθικῆς. Ἐμπειρικτικῶν πλημμύραν εὐγλωττίας, διαρκοῦς καὶ παραινετικῆς, εἶδος γονίμου ἀφρότητος ἱερέως, ὅστις ἔμεινε τοιοῦτος καὶ ἀφοῦ ἔγινε λαϊκός.

Ὁ μυστικισμὸς τοῦ Μαίτεργλιγκ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐκδηλώσιν ὑπερβάλλοντος χριστιανισμοῦ μὲ δόξιν ταπεινοφροσύνης, ἡ ὁποία ἀκριβῶς ἀποτελεῖ καὶ τὸ μεταδοτικὸν στοιχεῖον τῶν ἔργων του. Πρότωπαριστῶνται τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τῆς πραγματικῆς τῆς ἀπόψεως, προικισμένα ἐπὶ πλέον δι' ἠθικῆς αὐτῆς εἶνε ἡ ἠθικὴ τοῦ Μαίτεργλιγκ πρὸ τοῦ μεγάλου ἐρωτηματικῶν. Παράδειγμα τὸ θεατρὸν του καὶ τὰ ἔργα του ἐν γένει, εἰς τὰ ὁποία παρουσιάζεται ὑπὸ τὰς πλουσιωτέρας καὶ τὰς ἀμειωτέρας ἐκράσεις του.

Διότι ὁ θάνατος εἶνε ἡ μοναδικὴ καὶ πραγματικὴ μοῦσα τοῦ Μαίτεργλιγκ, ὁ πρωταγωνιστῆς του. Εἶνε συμβολιστῆς, ἀνάγκη ὅμως νὰ λεχθῆ ὅτι ὁ θάνατος εἶνε τὸ μοναδικὸν σύμβολον, τὸ ὁποῖον λαμβάνει μὲ ἐπιτυχίαν ὁ ἀπὸ μηχανῆς θεὸς κάθε πλοκῆς. Εἶνε ἡ μόνη βαφή, ἰσχυρὰ ὅμως καὶ βεβαία, ἰκανὴ νὰ ἀποδώσῃ κάθε βαθὺ χρῶμα καθὼς καὶ κάθε χρῶμα ἀπαλόν, καὶ τὴν ὁποῖαν μὲ ἐπιτυχίαν μεταχειρίζεται δι' ὅλας τὰς ἐξάρσεις. Τὸ ἀρχαῖον δράμα εἶχε πρόσωπα τραγωδίας Βασιλεῖς καὶ πρίγκιπας· τὰ πρόσωπα τοῦ Μαίτεργλιγκ εἶνε Αὐτοκράτορες. Βασιλισσοί, πρίγκιπες καὶ ἱππῶται, διότι δὲν πρέπει νὰ εἶνε ἀπληλαγμένα ἀπὸ τὰς ὑλικὰς φροντίδας καὶ νὰ ζοῦν ὡς ἀπαρκοὶ ψυχῶν, περιπλανώμενα εἰς τὸ ἄπειρον ζωῆς καὶ ἀθανατίας. Σκηνοθεσίας ἐκλέγει φρούρια, αὐλὰς, πύργους καὶ κήπους, μὲ ἰδιαίτερον δὲ τρόπον, παρὰστασιν δρόμων ἀπεράντων, διαδρόμων ἀτελειῶτων ὅπου ἀντηχοῦν τὰ βήματα, δωματίων κενῶν δίδει εἰς τὰ ἔργα διὰ τῆς ὑποβλητικότητος συναίτησιν τοῦ μυστηρίου τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ὅπως ἀκριβῶς ἀποδίδεται εἰς τὰ παλαιὰ ἀσκητικὰ βιβλία μὲ ὅλα τὰ μυστήριά της. Εἰς τὰ ἔργα τοῦ Μαίτεργλιγκ ἡ πρῆξις οὐδέποτε προηγῆται μὲσφ τῶν γεγονότων καὶ τῶν λόγων.

Εἰς τὰ φρούρια αὐτά, τοὺς κήπους, τὸ μενεξεδένιο χρῶμα τῶν ἀστέρων, πρὸ ἀκινήτων πρασίνων νεφῶν, μὲσα εἰς σπήλαια μὲ βλάστησιν χαμηλὴν, περιπλανώμενοι οἱ υπερήφανοι ἔφηβοι μὲ τὰ μισοσβυσμένα μάτια, κλαίουν γλυκεῖαι νεάνιδες, γέροντες προχωροῦν ψηλαφητῆ ὡς ἐπιστρέφαντες εἰς τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν. Τὰ πρόσωπα τοῦ Μαίτεργλιγκ ἔχουν τὸν περὶ τῶν ἐραστῶν, εἶνε παιδία μὲ ψυχὴν γεμάτην ὄνειρα ζῶντα, ὅπως καὶ τὰ ἄλλα πρόσωπα, ἐν μὲσφ ἀτμοσφαιρας φαντασμαγοριῶν. Τὸ κάθε πρόσωπόν του ὁμιλεῖ ὡς νὰ μὴ ἀπευθύνεται εἰς τὰ περὶ αὐτοῦ ὁμιλεῖ μὲ ἐπαναλήψεις, μὲ κυματισμούς ἐκφράσεων ἀισθηματικῶν, χωρὶς νὰ φοβῆται μήπως νοηθῆ, διότι γνωρίζει ὅτι ὁμιλεῖ πρὸς ἑαυτό. Ὅταν ὁ Μαίτεργλιγκ ἔχει τὸ θάρρος νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ ἐνιαῖον τοῦ αἰσθηματος τούτου, νὰ ἀπομονώσῃ τὴν αἰωνίαν αὐτὴν ἀπλουστάτην ἱστορίαν, γράφει ὡραία μικρὰ δραματικὰ ποιήματα, ἀδιάκοπα κύματα τῆς νεκρικῆς φριδιάσεως. Εἰς τὸν «Θάνατον τοῦ Τιταγκιλ» ὁ μῦθος μετατρέπεται εἰς πραγματικότητα, ὁ τραγικὸς μῦθος ταυτίζεται μὲ

τὸν μικρὸν Τιταγκιλ, ὅστις μὲσφ τῶν σκοτεινῶν διαδρόμων ἀπάγεται ὑπὸ τῶν ὑπερτριῶν τῆς φοβερῆς δεσποίνης, ἐνῶ ἡ ἀδελφὴ του τρέχει εἰς τὰς ἐπιλήθειες του καὶ δὲν κατορθώνει εἰμὴ νὰ ἐννοῆσῃ τὸν θάνατον του ὁπισθεν μὲς πελωρίας θύρας, τὴν ὁποῖαν δὲν ἔμπορει νὰ ἀνοίξῃ. Ἀπλούστερος ἀκόμη εἶνε ὁ Μαίτεργλιγκ εἰς τοὺς «Τυφλοὺς», εἰς τὸν «Παρεΐτακτον» καὶ ἰδίως εἰς τὸ «Σπῆτι», τὸ ἀριστοῦργημά του. Εἰς τὸ ἔργον του ὁμοῦ αὐτὸ δὲν τρέχει ἡ φαντασία τοῦ Μαίτεργλιγκ εἰς μυστικοπαθεῖς μεταφορὰς, εἰς φρούρια καὶ φυλακὰς, ἀλλὰ παριστάνει τὸ σπῆτι ταπεινὸν καὶ ἀκομῶν. Εἰς τὸ ἔργον του αὐτὸ μὲ μεγάλῃ δυνάμει ὁ Μαίτεργλιγκ ζωογραφίζει ἕνα περιβάλλον ζωντανὸν μὲς στιγμῆς, μεταξὺ τῆς σιωπηρῆς προαισθήσεως καὶ τῆς προαισθήσεως ἐνὸς θανάτου.

Νυκτερινὴ σκιά ἐνὸς κήπου. Εἰς τὸ βάθος φωτισμένο παράθυρον. Γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζι καθισμένοι, ἀφοῦ ἔφαγαν, ὁ πατέρας ἡ μητέρα καὶ μία κόρη. Τὸ πρῶν ἐπῆγεν εἰς μίαν μακρονήν συγγενὴ τῆς ἡ ἄλλη κόρη καὶ θέλουσα νὰ μαζεύσῃ ἄνθη εἰς τὸν δρόμον ἔπεσεν εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ἐπνίγη. Εἰς τὸ σπῆτι νομίζουσαν πῶς ἔμεινε εἰς τὸ συγγενικὸν σπῆτι, ὅπως καὶ ἄλλοτε. Κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα τοῦ κήπου ἕνας γέρος μὲ τὴν κόρην νεκρὰν καὶ ἕνα ξενόερχοντα νὰ ἀναγγεῖλουν τὴν θλιβεράν εἰδησίαν, πρὶν εἰσελθῆ ἡ συνοδεία μὲ τὴν νεκράν.

Πρὸ τῆς διαβαθμίσεως τῆς συναισθήσεως τοῦ θανάτου, ὅστις εἶνε τὸ μυστικὸν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, γεννᾶται αἰσθημα ἀμέτρου οἴκτου, τὸ πλέον πραγματικὸν τοῦ θεάτρου τοῦ Μαίτεργλιγκ.

ΜΕΙΔΙΑΜΑΤΑ

Λακωνικόν.
Ἡ κόρη (ἀναγνώσκουσα).—Γιατί, φρονεῖς, ὅτι αὐτὴ ἡ συγγραφεὺς θὰ κάμῃ ὄνομα;
—Ναί, παιδί μου... ἂν παντρευθῆ!

Ποιητῆς (πρὸς τὴν πολὺ πλουσίαν μνηστῆρ του).—Νίνα, μὴ φράνεις ὡς ἀνοικεῖταικον ποίημα—καὶ συζητῶν... ὡς πληρωμένον ποίημα.

Ἦ, ἡ τέχνη!
Μία (πρὸς ἄλλην).—Μὲ τὴν Τόνη δὲν ξαναπηγαῖνο ποτὲ εἰς τὴν Καλλιτεχνικὴν ἔκθεσιν· θέλει νὰ βλέπῃ δι-υρκῶς εἰκόνες!

Κάποιος ζωγράφος ἀφηγεῖται πρὸς χροσωστῆ.
—Χροσωστὴ ἀκόμη καὶ εἰς τὸν Ντικον...
—Καὶ εἰς αὐτὸν χροσωστῆς; Μὰ τότε πλέον οὐ δὲν εἶσαι ζωγράφος. Εἶσαι χροσωστῆρ...

Μία — Ὁ μπαμπᾶς μας ἀγόρασε τελευταίως στὸ Πα-ρῖσι ἕνα Ροῦμπενς!
Ἀντικωμητιστῆς. — Ἄ! Καὶ πόσον ἔπικον δυνάμεως;

Οἱ οὐνάδελφοι.
Ἔνας ποιητῆς. — Ὁ ἰσχυρισμὸς, ὅτι τὸ κοινὸν ἐγγέλα-σεν, ὅταν ἀπηγγεῖλαι τὰ «Παραπονετικὰ τραγοῦδια» μου καὶ τὰ «Πόνον τραγοῦδια» μου δὲν εἶνε ἀκριβῆς.
Ἄλλος ποιητῆς. — Τὸ πιστεύω. Δὲν μπορεῖ κανεὶς συγχοῦνως νὰ χαοῦται, νὰ κοιμᾶται καὶ νὰ γελᾷ.

Μία συγγραφεὺς. — Σήμερα πάω νὰ χάσω τὸ κεφάλι μου! Ἀρχισα ἕνα διήγημα, ἕνα γράμμα, μὰ πονδῶλικά καὶ μὰ κάλτσα... τί νὰ πρωτοτελειώσω;

Α CRETΑ

Salute, o Creta, terra magnanima!
O gloriosa figlia dell' Ellade!
Che contro l' avverso destino
Per secoli interi pugnasti.

Talor colpita, ma sempre indomita,
Invitta e altera, Terra di Gnosio,
Tu fosti la culla dei prodi,
Tu che sei la gemma del mare.

Non v'ebbe giorno che al mondo attonito
Tu non offrissi degno spettacolo:
Mangiasti il tuo povero pane
Di lagrime pregno e di sangue.

Ardente sangue di mille vittime,
Pianto copioso dei tanti esuli,
Che udivi gridar nel partire:
O Creta, non ti vedrò più mai!

Pianto più amaro di quei che vissero
Oppressi in patria, dolenti e miseri,
Sotto l' empio giogo del turco,
Fra gli artigli dell' agareno.

Ma l' ora augusta, l' ora fatidica,
Iddio lo vuole, già suona, è prosima:
Dopo triste e lunga agonia
Sorrider il trionfo invocato.

Fermi, o Cretesi, pazienti e taciti
Siate in attesa del gran miracolo,
Che il tempo maturo vi porge,
Compenso alla santa tenzone.

Oh presto avvenga! Dalla bell' isola
Sparisca il truce segnal dei barbari!
Sui tetti, sui forti, sui lidi
Sulle navi a festa agghindate,

All' aura dolce, nel sole fulgido,
Il biaucoazzurro vessillo sventoli
E dica alle geuti stupite
Che liberi alfine voi siete.

Dica alle genti: vince chi intrepido
Resiste e ha in core fiamma si nobile;
E sia questo sprone al valore
All' età nostre, alle future.

Palpiteranno di sotto ai tumuli
Le ancora inulte ossa dei martiri
E avranno un fremito arcano,
Un senso di gioia suprema.

Da cima a valle ripercotendosi
Risuoneranno pei monti i cantici:
Un alito immeuso d' amore
Scorrerà le plaghe redenti.

E cento braccia, sublime anelito,
Si leveranno rivolte all' Attica,
O Madre, esclamando, deh stringi
La Figlia risorta al tuo petto!

Salve, o Cretesi, progenie eroica!
Salve, o purissimi figli dell' Ellade!
Vi giunga sull' ali del verso
Un sospiro, un voto, un saluto.

Napoli 11)24 Settembre 1911.

F. DE SIMONE BROUWER

ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Ὦ χαῖρε, Κρήτη, γῆ μεγαλόψυχη,
Μεγάλῃς μάνας κόρη τριπένδοξη
Ποῦ μὴ τύχην ἐνάντια σ' ἔσένα
Πολεμᾷς τώρα τόσους αἰῶνες.

Πότε θλιμμένη, μὰ πάντ' ἀδάμαστη,
Πάντα μεγάλη καὶ πάντ' ἀνίκητη·
Τῶν ἀνδρείων σὺ εἶσαι πατρίδα,
Σὺ τῆς θάλασσης μόνον καμᾶρι.

Δὲν περνᾷ μέρα στῆ γῆ τὴν ἐκπληκτῆ
Ποῦ νὰ μὴ δώσης ἀντάξιο θέαμα·
Ἔχεις φάει τὸ φτωχὸ τὸ ψωμί σου
Ἀπὸ αἶμα καὶ δάκρυ γεμάτο.

Αἶμα ποῦ ἐχύσαν χιλιάδες θύματα,
Δάκρυ ποῦ ἐχύσαν ἀμετροὶ ἐξόριστοι,
Ποῦ φωνάζαν τὴν ὥρα ποῦ ἐφεύγαν:
Ἄχ! πλειά, Κρήτη, δὲ θέ νὰ σ' ἰδοῦμε.

Πλειὸ πικρὸ δάκρυ ἀπ' ὅσους ζήσανε
Μέσ' στὴν πατρίδα θλιμμένοι, δύστυχοι
Μέσα στ' αἶμα νόγια τοῦ Τούρκου,
Μέσ' στὸ βάρδαρο μαῦρο ζυγὸ του.

Μὰ ἡ ὥρα ἡ ἅγια ποῦ ὁ νοῦς προσητέψε,
Ὁ Θεὸς τὸ θέλει, ἐφθασε, ἐσήμανε·
Ἀπὸ τόση χρονῶνε ἀγωνία
Ἡ στιγμή τοῦ θριάμβου προδραίνει.

Σταθεροί, Κρήτες, σιωπηλοὶ μείνετε
Τὸ μέγα θαῦμα νάρθη προσιέμεντας,
Ὅπου ὁ χρόνος σ' ἔσας φανερῶνε
Γι' ἀμοιόβ' σας στὸν ἅγιον ἀγῶνα.

Γρήγορα ἄς ἐρῆ ἀπὸ τὴν ἐνδοξή
Νῆσο νὰ φύγῃ τὸ μισοφέγγαρο!
Στ' ἀκρογιάλια, στὰ κάστρα, στὰς στέγες,
Εἰς τὰ πλοῖα μὲ τὰς μύριες σηματεῖς,

Στὸ γλυκὸ ἀγέρι, στὸν αἰῶνιο ἥλιο
Ἄς κυματίζῃ ἡ γαλανόλευκη
Καὶ στὰ ἐκπληκτὰ πλήθη ἄς φωνάζῃ
Ὅπως τώρα σεῖς λεύτεροι ζῆτε.

Ἄς λέῃ στὰ πλήθη: νικᾷ ὁ ἀτρόμητος
Ποῦ κλεῖ στὰ στήθεα φλόγα τρισάγια,
Καὶ αὐτὸ πάντα ἄς ἐυπνᾷ τὴν ἀνδρεία
Εἰς ἐμᾶς, στοὺς αἰῶνες ποῦ θάρθουν.

Γοργὰ θὰ πάλλουν μέσα στὰ μνήματα
Τόσων μαρτύρων τ' ἅγια τὰ κόκκαλα·
Θὰ αἰσθανθοῦν μίαν ἀπόκρυφν φρίκη,
Μιὰ χαρὰν ὑπερκόσμια, μεγάλη

Θὲ ν' ἀντηχῆσουν στὰ κορφοβούνια,
Στὰς σπηλιές μέσα τραγοῦδι' ἀμέτρητα,
Μιὰ πνοὴ πανουράνιας ἀγάπης
Θὲ νὰ τρέχῃ τὰ ἐλεύθερα μέρη.

Κ' ἐκατὸ χέρια, πνοὴ τρισάγια,
Ὅλα θὰ στρέψουν πρὸς τὴν Ἀθήνα μας:
Γλυκεῖα μάνα, θὰ λένε, στὸ στήθος
Τὴν μεγάλη τὴν κόρη σου σφίξε!

Χαῖρετε, Κρήτες, ἀθάνατοι ἦρωες,
Σεῖς τῆς Ἑλλάδος τέκνα περίλαμπρα!
Μιὰν εὐχή, τοὺς θερμοὺς στεναγμούς μου
Στὰ φτερά σ' ἔσας στέλλω τοῦ στίχου.

Μετάφρασις Στ. Μαρτζώκη

Φ. ΔΕ ΣΙΜΩΝΕ ΜΠΡΟΥΒΕΡ

Κ. Χρυσολομάνος

Ο αποθανών λογογράφος

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Γέρνει με λύπη ο βασιλιάς της μέρας ματωμένος
και παρφυρώνει τους γαλούς και τα ψηλά βουνά,
και τώρα πνίγει την ζωή ο ύπνος ο θλιμμένος
που θα εφάνη δειράτα τη νύκτα σκοτεινά.

Ο ξενολάτης σταματά τ' αλλέτρι κουρασμένος
και το στρατί του πέφτοντας, στο σπίτι του γυρνά
και μιὰς φλογέρας ο άχλος πεθαίνει λεγόμενος
σαν το λυγρό ενός κίματος, που σβήνει άλασμένα.

Φυσά άπαλά το βραδυό τ' άγέρι μωραμένο
που σαν φτεροθυρήβημα τα σάχια συγκυλά,
κι' ενφ' τ' άηδόνι ένα νερό λές πώς θρηνηί θλιμένο

Κι' ότι το σήμαντρο χιουλά το Χαίρε του θανάτου,
σβήνει του ήλιου ή στερηή άχτι δα εκει ψηλά
κι' όλα θαρρείς πώς κλαίγουνε για το ξεμύζιομά του.

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ

ΟΙ "ΙΧΝΕΥΤΑΙ," ΤΟΥ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

Ο ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΩΣ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ

ΙΣ την αίθουσαν της Βασιλικής Έται-
ρείας του Λονδίνου εγένετο ανακοί-
κώνως προς τα μέλη της «Έται-
ρείας προς αρχαιολογικάς έρεύνας εν
Αιγύπτω», περί γεγονότος μεγάλως
ένδιαφέροντος όλον μὲν τὸν φιλολο-
γικὸν κόσμον, κυρίως δὲ ἡμᾶς: Περὶ
τῆς άνευρέσεως ἑνὸς δράματος τοῦ
Σοφοκλέους, τὸ ὁποῖον ἦτο μέχρι τοῦδε γνωστὸν εἰς
τοὺς φιλολόγους ἐκ τῆς ἀπλῆς μνείας, ἣν ἔκαμνον
δι' αὐτὸ διάφοροι Ἀλεξανδρινοὶ γραμματικοὶ περὶ
τοῦ Σοφοκλείου σατυρικοῦ δράματος «Οἱ Ἰχνευταί».

Ἡ φιλολογία ὀφείλει ἀρκετὰ εἰς τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ
ἀρχαιολόγους. Ὁ Δόκτωρ Χαΐντ, ὁ ὁποῖος ἀνήγγειλε
τὴν ἀνακάλυψιν, ὑπενώμισεν εἰς τὸ μέλη τῆς Έται-
ρείας, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν τελευταῖον εἶχεν
ἔμμησαι πρὸς αὐτά, ἐξετυπώθησαν δύο νέοι τόμοι ἐκ
τῶν παύρων τοῦ Ὁξυρρύγχου. Ἦσαν δύο άνευρεθέν-
τα ἔργα τῶν ποιητῶν Καλλιμάχου καὶ Κερκίδου τοῦ
κυνικοῦ, τὰ ὁποῖα ἐπροκάλεσαν ἄμετρον ἐνδιαφέρον.

Ἡδὴ ὁ Ὁξύρρυγχος ἐπλούτισε τὴν φιλολογίαν μὲ
νέον πολύτιμον εὑρημα. Πρὸ τριετίας, εἰς τὰς ἐκεῖ διε-
ξαγομένους ἀρχαιολογικάς έρεύνας ὠρείλετο ἡ άνευρε-
σις τῆς «Υψιπύλης», ἀπολεσθεῖσης τραγωδίας τοῦ
Εὐριπίδου. Ἡδὴ ἔσθλασεν ἡ σειρά τοῦ Σοφοκλέους,
εὐτυχῶς δὲ τὸ εὑρημα παρουσιάζει τὸν τραγικὸν τοῦ-
τον ποιητὴν ὑπὸ νέαν, ἀγνωστον τέως μορφήν, ὑπὸ τὴν
μορφήν τοῦ σατυρικοῦ.

Ὡς γνωστὸν, αἱ ἀρχαῖαι τραγωδίαι ἐπαρουσιάζοντο
συνήθως εἰς τρίλογίαις, τὰς ὁποίας ἠκολούθει ἐκ σα-
τυρικὸν δράμα, ἐλαφροτέρας φιλολογικῆς ποιότητος
καὶ τοῦ ὁποῖου ὁ χορὸς ἀπετελεῖτο ἐκ σατύρων, πρὸς

ἀνακούφισιν τοῦ πνεύματος τῶν ἀκρατῶν τῶν τραγω-
διῶν. Τοιοῦτου εἴδους σατυρικὸν δράμα μόνον ἐν ἤτο
μέχρι τοῦδε γνωστὸν. Ἦτο δὲ τοῦτο ὁ «Κύκλωψ»
τοῦ Εὐριπίδου. Ἐκ τῶν παρομοίων ἔργων τοῦ Αἰσχύ-
λου καὶ τοῦ Σοφοκλέους ἀσημαντὰ τινα μόνον ἀπο-
σπάσματα ἦσαν μέχρι τοῦδε γνωστὰ, καὶ ταῦτα ἀνα-
φερόμενα εἰς μελέτας γραμματικῶν τῆς Ἀλεξανδρινῆς
καὶ ἄλλων νεωτέρων Σχολῶν.

Ἡδὴ κατέχομεν ωραιότατον δεῦγμα τοῦ Σοφο-
κλέους, ὡς σατυρικοῦ ποιητοῦ.

Ὁ ἐν λόγῳ πάπυρος τοῦ Σοφοκλείου δράματος
άνευρέθη εἰς κατάστασιν ἀρκετὰ προχωρημένης φθορᾶς.
Ἐχρηκίσθη ἐν ἐλλάθῃρον ἔτος διὰ τὰ συνδεθῶν τὰ
διχόρονα τεμάχια, διὰ τὰ συγκολληθῶν καὶ τὰ συμ-
πληρωθῶν. Ἡδὴ δύνανται ν' ἀναγνωσθῶν ἀκόπως
τετρακόσιοι περίπου στίχοι, ἀποτελοῦντες 16 στήλας
τοῦ ὅλου δράματος. Δεδομένου δὲ ὅτι τὰ σατυρικά
δράματα ἦσαν πάντως μικρότερα τὸν ὄγκον τῶν συνή-
θων τραγωδιῶν, δύναται τις νὰ συμπεράνη βεβαίως
ὅτι οἱ τετρακόσιοι αὗτοί στίχοι ἀποτελοῦν τὸ ἥμισυ,
ἂν μὴ περισσότερο, τοῦ ὅλου ἔργου.

Ἡ ὑπόθεσις τῶν «Ἰχνευτῶν» βασίζεται ἐπὶ τοῦ
γνωστοῦ μύθου περὶ τῶν ἀθλῶν τοῦ νηπίου Ἑρμοῦ,
περὶ τῆς ἀρπαγῆς τῶν ἀγγέλων τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ
περὶ τῆς ἀνευρέσεως τῆς λύρας.

Πρῶτος παρουσιάζεται ὁ Ἀπόλλων, ὁ ὁποῖος ἀγ-
γέλλει τὴν ἐξαράνισιν τῆς ἀγγέλης, τὴν ὁποίαν μάτην
ἀνέζητησεν ὁ Ἀπόλλων προσφέρει καὶ βραβεῖον εἰς
ἐκείνον, ὁ ὁποῖος θὰ τοῦ εὖρη τὴν ἀρπαγείσαν ἀγγέλην.

Τότε παρουσιάζεται ὁ Σειληνὸς μὲ τοὺς Σατύρους
τοῦ καὶ προτείνει εἰς τὸν Ἀπόλλωνα νὰ τὸν βοηθήσῃ
εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῆς ἀγγέλης. Ἐνθαρρυνόμενος παρὰ
τοῦ Σειληνοῦ ὁ χορὸς ἀρχίζει ν' ἀνιχνεύῃ. Γρήγορα
άνευρίσκονται τὰ ἴχνη τῆς ἀγγέλης, ὀδηγούντα πρὸς τὸ

στόμιον ἑνὸς σπηλαίου. Ἐκεῖ ὁμοῦ οἱ Σάτυροι στα-
ματοῦν ροβισμένοι, διότι μέσα ἀπὸ τὸ σπήλαιον ἀκούον-
ται ἤχοι ἀγνωστοί τέως: εἶνε οἱ ἤχοι τῆς νέας λύ-
ρας, μὲ τὴν ὁποίαν διασκεδάζει ὁ Ἑρμῆς.

Ὁ Σειληνὸς τοὺς ἐπιτιμᾷ διὰ τὴν δειλίαν τῶν καὶ
προχωρῶν ὁ ἴδιος πρὸς τὴν εἰσοδὸν τοῦ σπηλαίου φοι-
νάζει νὰ ἐξέλθουν οἱ ἐνοικουόντες. Παρουσιάζεται τότε
μία νύμφη, ἡ ὁποία ἐν διαλόγῳ μετὰ τοῦ Σειληνοῦ
γνωρίζει αὐτῷ ὅτι εἶνε ἡ προφῆς τοῦ νεογενήτου τέκνου
τοῦ Διὸς, τοῦ ὁποῖου περιγράφει τὴν καταπληκτικὴν
ἀνάπτυξιν καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ εφευρέσιν τῆς λύρας.

Ἡ νύμφη ἀποκρούει μὲ θυμὸν τὴν κατηγορίαν τῆς
ῥωοκλοπῆς παρὰ τοῦ νηπίου Ἑρμοῦ. Οἱ Σάτυροι
ὁμοῦ παραμένουν δύσπιστοι. Ἦως κατασκευάσαν ὁ
Ἑρμῆς τὰς χορδὰς τῆς λύρας τοῦ, ἂν μὴ ἀπὸ ἔντερα
ἀγγέλλοις: Ἐπειτα τὰ προδοτικὰ ἐκείνα ἴχνη, τὰ
ὁποῖα ὀδηγῶσαν αὐτοὺς εἰς τὸ σπήλαιον:

Ἐνφ' λοιπὸν ἐξακολουθεῖ ὁ χαριέστατος διάλογος
ἐμφανίζεται ὁ Ἀπόλλων, ὅστις δέχεται τὰ τεμάχια
τῆς ἐνοχῆς τοῦ Ἑρμοῦ καὶ ἀμείβει τοὺς Σατύρους.

Ἐδῶ τὸ δράμα σταματᾷ ὑποτίθεται ὁμοῦ ὅτι τὸ
τέλος τοῦ θὰ παρίστανε τὸν Ἑρμῆν ἐμφανιζόμενον ἐπὶ
τῆς σκηνῆς καὶ κατευνάζοντα τὸν θυμὸν τοῦ Ἀπόλ-
λωνος διὰ τῆς προσφορᾶς τῆς λύρας, ὅπως ἀναφέρει
ὁ σχετικὸς ὕμνος τοῦ Ὁμήρου.

Τοιαύτη ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου. Τὸ κωμικὸν στοι-
χεῖον ἀφθονεῖ, ὡς ἐκ τῆς ἀναθέσεως εἰς τοὺς Σατύ-
ρους ἔργου κυνῶν ἰχνηλατικῶν, σκηνῆ ἡ ὁποία ἔχει πολὺ
«χιούμορον», ὡς εἶπεν ὁ δόκτωρ Χαΐντ.

Τὸ νέον ἔργον, φέρων τὴν ἀλάθητον σφραγίδα τοῦ
Σοφοκλέους, διαφέρει ἐν τούτοις ριζικῶς τῶν ἄλλων γνω-
στῶν ἔργων τοῦ.

Ἠλὴν τοῦ παύρου τούτου, εἰς τὸ ἴδιον σημεῖον
εὐρέθησαν καὶ ἄλλα τεμάχια παύρου, γραμμένα παρὰ
τῆς ἰδίας χειρὸς καὶ περιέχοντα ἀποσπάσματα μιᾶς
ἀγνωστοῦ τραγωδίας, προφανῶς Σοφοκλείου, ἐχούσης
ὡς ὑπόθεσιν ἐν ἐπεισόδιον τοῦ Ἑρῶϊκοῦ πολέμου.
Καίτοι τὰ ἀποσπάσματα ταῦτα εἶνε πολὺ μικρὰ, ἡ
σημασία τῶν εἶνε μεγάλη, διότι ἐπιχέουσι νέον φῶς
ἐπὶ τῆς ἀρχαίας δραματικῆς τέχνης.

Εἰς τὰ αὐτὰ τεμάχια τῶν παύρων εὐρέθη καὶ μία
βιογραφία τοῦ Εὐριπίδου, γραμμένη ἀπὸ τὸν φιλόσο-
φον καὶ ιστορικὸν Σάτυρον, ἀκμάσαντα κατὰ τὴν δευ-
τέραν π. Χ. ἑκατονταετηρίδα καὶ συγγράμματα δια-
φόρου βιογραφίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὴν βιογρα-
φίαν Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος καὶ τοῦ Δημοσθένους.

Ἡ βιογραφία αὕτη εἶνε πολύτιμος διὰ τὴν πρωτο-
τυπίαν τῆς, διότι εἶνε γραμμένη διαλογικῶς. Ὁ Σά-
τυρος δὲν εἶνε ξηρὸς γραμματικῶς, ὅπως οἱ πλεῖστοι
τῶν συναδελφῶν τοῦ. Ἀνακαλύπτεται δὲ ὅτι αὐτὸς
εἶνε ἡ πηγὴ τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν ἀνωνύμων βιο-
γραφῶν τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ Αἰσχύλου.

Ὡς πρὸς τὸν Εὐριπίδην, ἡ νεωτέρα γραμματολογία
κερδίζει πλείστα πληροφορία καὶ ἀποσπάσματα ἐκ
τῶν ἀπολεσθέντων ἔργων τοῦ.

Ὁ κ. Χαΐντ ἐδήλωσεν, ὅτι τὰ νέα εὐρήματα θὰ
δημοσιευθῶν εἰς τόμον κατὰ τὸ προσεχὲς θέρος.

X. Σοφράκου Χωρίς μάννα

ΜΑΖΙ ΣΟΥ

Τὰ εὐπλαγχνικά φωτόβόλα σου μάτια
Μοῦ ἐφέξανε ν' ἀνίθω, ὅπου καιρὸ
Τ' ἀθροισμένα ἔτοῦτα μονοπάτια
Γίνκοποθοῦσα τόσο τὰ χαρῶ.

Καὶ εὐθῆκα ἐδῶ κοινοτάλλα παλάτια,
Τραγουδιότης τῆς Νηότης, μὲ ἀγνοῦ
Δοξάρι μέσ' στ' ἀτέλειωτα τὰ πλάτια
Τοῦ αἰθέρα ὅπου οἱ Χαίρες λευκὸ χορὸ

Σύσφονε ἀληθινὰ, μὰ ὄνειρεμένα,
Καὶ αἰώνια μὲ τὰ χεῖλη γελαστά
Τὴν κάθε σκέψι διώχνουνε ἀπὸ μένα,

Καὶ ζοῦμε ἀπὸ τὴ θλίψη χωριστά
Καὶ ἐνφ' γιὰ ὅλους τοὺς ἄλλους πεθαμένοι,
περνοῦμε μόνο ἡμεῖς εὐτυχημένοι !.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

Ἀυτογνωσίαν κατέχουν πολλοί, αὐτοκρισίαν πολὺ . . .
ὀλίγοι.

Μερικοὶ ἄνθρωποι βλέπουν περισσότερο ὡς φίλοι
παρὰ ὡς ἐχθροί.

Πολλοὶ εἶνε κατὰ τοῦτο ἄγαθοι, διότι τοὺς λείπει τὸ
θάρος ἢ ἡ εὐκαιρία πρὸς ἄμαρτίαν.

Ἐν μία γυναῖκα βυθίζεται εἰς σκέψεις περὶ τοῦ ἑαν-
τοῦ της—τότε ἐξάπατος θὰ εὐρίσκειται πρὸ καθρέπτου.

ΕΠΙΘΑΛΑΜΙΟΝ

ΑΠΕΞΙΟΣ Δ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΛΟΥΚΙΑ Π. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΟΥ

Λουκία Κουντουριώτου. — Άλ. Στεφάνου

Σ' σᾶς ἡ Μοῦσα στέλλει
Τὸ πειρὸ θερμὸ τραγουδι μου
Κι' ἀπ' τὴν ψυχὴ μου θέλει
Νὰ βρῆ ἕναν ἦχο ἀπόκρουφο,
Τὴν εὐωδιά ποῦ χύνει
Ὅταν μιλεῖ σὲ μᾶς ἡ εὐγνωμοσύνη.

Χαρά δὲν εἶνε τόση
Ποῦ νὰ μπορῆ τὸ ἀχειλί μου
Γλυκά νὰ φανερώτῃ
Ὅ,τι στὰ στήθη αἰσθάνομαι
Γιὰ σᾶς ποῦ βλέπω τώρα
Μὲ τότα τῆς ψυχῆς περίσσια δῶρα.

Τὰ ζηλευτά σας χρόνια
Χαρήτε σεις ἀτάραχοι
Δὲν φθάνουνε τὰ χρόνια
Στὰ μέρη ποῦ τὰ σύγγεφα
Δὲν βγαίνουν στὸν αἰθέρα
Γιὰ νὰ σκεπάζουν τὴ γαλάζια ἡμέρα.

Ἐστῆς, ποῦ ἡ καλωσύνη
Μὲ τὴ σοφία τὴν ἀφθαστή
Κ' ἡ λεβεντιά, ἡ γαλήνη
Ἄγγελικά ἐγεννήσανε,
Ἡ δάφνη ἀδελφομένη
Μὲ τὴν ἐλπὴ πάντα ἀπὸ σᾶς θὰ βγαίη.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

Ποικίλη Λεξις

Νεκρνασιόσεις συγγραφέων

Ὁ Ἰάκωβος Νορμάν ἐφεύρε διὰ τοὺς ἀναγνώστας τοῦ ἐβδομαδιαίου φιλολογικοῦ παραρτήματος τοῦ «Φιγαροῦ» τὴν ἀκόλουθον οἰκονομολογικὴν, ἠθικὴν καὶ πρακτικὴν διασκεδάσιν.

Ἐκλέγει ἐν ὄνομα διαπρεποῦς ἀνδρὸς ἀποθανόντος πρὸ ἐτῶν καὶ κατόπιν ζητεῖ ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας του ν' ἀπαντήσουν εἰς τὰ ἀκόλουθα ἐρωτήματα: ποίαν ἡλικίαν θὰ εἶχε σήμερον; τί ἦτο δυνατόν νὰ κάμνῃ; ποία θὰ ἦτο ἡ φυσικὴ του ὄψις;

Ἰδοὺ καὶ μερικὰ παραδείγματα τοῦ εὐχαρίστου παιγνίου.

Ὁ Ἄλφρέδος δὲ Μυσσέ θὰ ἦτο σήμερον ἡλικίας ἑκατὸν καὶ ἐνὸς ἐτῶν.

Κάταπρος καὶ κομφὸς γεροντῆζος, θὰ διήρχετο τὰς νύκτας του κοιμώμενος ἤσυχα ἤσυχα εἰς τὸ κρεββατάκι του.

Θὰ μετέβαιναν ἐνίοτε εἰς τὴν «Γαλλικὴν Κομωδία» διὰ ν' ἀκούσῃ τὰ νέα ἔργα τῶν Φλὲρς καὶ Καγιαβέ κ' ἐκεῖ θὰ ἔβλεπε μερικὰς ἀπὸ τὰς παλαιὰς του φίλας, γηραιὰς ἐπίσης κυρίας σήμερον. Πρὶν κοιμηθῆ θὰ ἔπινεν ἕνα ποτηρί ζεστό γάλα μὲ ἀφθονὴ ζάχαρη.

Ὁ Ἀλέξανδρος Δουμῆς υἱὸς θὰ ἦτο σήμερον ἡλικίας ἐβδομήκοντα ἐπτὰ ἐτῶν καὶ θὰ ἐξηκολούθει νὰ κατοικῆ εἰς τὸ Μαριλῶ.

Θὰ εἶχε ἀκόμη παράστημα σωματοφύλακος, βλέμ-

μα ζωηρὸν καὶ φωνὴν ἔντονον.

Θὰ ἐξηκολούθει νὰ ἐργάζεται διὰ τὸ θέατρον καὶ θὰ ἤρχετο εἰς φῶς νέον του ἔργον φέρον τὸν τίτλον «Ἡ ἀνεψιά τοῦ Κλαυδίου».

Ὁ Δάντης Ἀλιγκιέρης θὰ ἦτο—οὔτε πολὺ, οὔτε ὀλίγον—πεντακοσίον ἐνενηκοντα ἐτῶν.

Θὰ εἶχε περιορισίαν τοῦλάχιστον πέντε ἑκατομμυρίων ἀπὸ τὰ συγγραφικὰ δικαιώματα τὰ ὁποία θὰ τοῦ ἐπλήρωναν οἱ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς ἐκδόται ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐψηφίσθη ἡ διεθνὴς σύμβασις περὶ πνευματικῆς ἰδιοκτησίας.

Καμμεχνικαὶ ἀνηζησίαι.

Ἡ περιφήμος Λίνα Καβαλλιέρη καὶ ἡ Μαυρὴ Γκάρντεν δὲν χωνεύονται.

Ἡ Γκάρντεν παίζει εἰς τὴν Γραντ Ὀπερά τῶν Παρισίων τὴν «Θαΐδα» καὶ πολὺς λόγος γίνεται διὰ τοὺς θριάμβους τῆς.

Τοῦτο μὴ ὑποφέρουσα ἡ Καβαλλιέρη ἔδωκε μίαν ἐορτὴν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς, ἐφόρεσε τὴν καλλιτέραν τῆς σιολὴν μὲ τοὺς 30,000 δολλαρίων ἀξίας μαργαριτας καὶ τοὺς περιφήμους σμαράγδους τῆς καὶ ἔψαλλε ἀποσπάσματα τῆς «Θαΐδος» κατὰ τὸν διαβολικὰ γοητευτικὸν τρόπον τῆς. Χειροκροτουμένη μετὰ τοῦτο ὑπὸ τῶν θαυμαστῶν τῆς, ἔδειξεν ἐπὶ τοῦ τοίχου μίαν εἰκόνα γαμήλιας καὶ εἶπεν εἰρωνικῶς:

— Ἰδοὺ ἡ Γκάρντεν ἡ Θαΐς...

Καὶ τώρα ἡ Παρισινὴ ἀριστοκρατία εἶνε διηρημένη. Ἄλλοι εἶνε ὑπὲρ τῆς Θαΐδος Καβαλλιέρη, ἄλλοι ὑπὲρ τῆς Θαΐδος Γκάρντεν. Καὶ οἱ ἐν Παρισίοις Ἀμερικανοὶ μένου ἀναποφάσιτοι. Διότι καὶ αἱ δύο ἠθοποιοὶ ἔχουν Ἀμερικανικὰς ἀξιώσεις Ἡ Καβαλλιέρη ἔσχεν Ἀμερικανὸν σόζυγον, ἐνῶ ἡ Σκωτὶς Γκάρντεν ἀνετράφη ἐν Σικάγῳ.

Ἐπὶ πλέον ἡ Καβαλλιέρη κατηγορεῖ τὴν Γκάρντεν ὅτι διὰ νὰ διατηρῆ τὴν φωνὴν τῆς, τρώγει κάθε ἐπέραν ἕνα... κρομμῦδι.

Ἐκαλονλαελήρις μουσουργουῖ.

Ἐορτάσθη ἡ ἑκατονταετηρὶς ἐνὸς μεγάλου μουσουργουῦ, τοῦ Καρόλου Ἀμβροσίου Θωμᾶ, συνθέτου τοῦ «Ἀμλέτου», τῆς «Μινιόν», τῆς «Ψυχῆς» κλπ.

Ἐγεννήθη κατὰ τὸ 1811 ἀπὸ πατέρα μουσικὸν ὄστις καὶ τοῦ ἔδωσε τὰ πρῶτα μαθήματα. Κατὰ τὸ 1832 εἰς ἡλικίαν 21 ἐτῶν ἐβραβεύθη μὲ τὸ μέγα βραβεῖον τῆς Ρώμης καὶ ἐπάλη εἰς Ἰταλίαν πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν του.

Ἐμεινε τρία ἔτη εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Γερμανίαν, μεθ' ὃ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Γαλίαν καὶ ἤρχισεν ἀπὸ τότε νὰ συνθέτῃ.

Πρῶτον του ἔργον ὑπῆρξεν ἡ «Διπλὴ Κλίμαξ» κωμικὸν μελόδραμα παρασταθὲν κατὰ τὸ 1837 μὲ μετρίαν ἐπιτυχίαν.

Ἡκολούθησαν καὶ ἄλλα ἔργα τὰ ὁποία ἐσημείωσαν μεγαλειτέραν ἐπιτυχίαν, ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον ἐθεωρήθη καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ θεωρῆται ὡς ἀριστούργημα εἶνε ἡ «Μινιόν», ἣτις παρεστάθη διὰ πρῶτην φορὰν κατὰ τὸ 1866.

Ἐγραψε κατόπιν ὁ Θωμᾶς ἔργα λεπτότερα, ἀλλὰ κανὲν ἀπὸ αὐτὰ δὲν τὸν κατέστησε τόσον δημοτικόν, ὅσον ἡ «Μινιόν».

Κατὰ τὸ 1872 ὁ μουσουργὸς—γέρον πλέον—ἔγραψε τὴν «Φραγκίσκαν τοῦ Ρίμινι», ἡ ὁποία ὅμως ἐσημείωσεν ἀποτυχίαν καὶ διὰ τοῦτο ὁ Θωμᾶς ἐθλίβη ὑπερβολικὰ καὶ δὲν ἔγραψε ἄλλο ἔργον, προτιμήσας ν' ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γαλλικοῦ Ὁδείου, ὅπου διεδέχθη τὸν Ὀμπέρ.

Ἀπὸ τὴν Τριωμίηδα.

Αἱ παροιμίαι ἀποτελοῦν—ὅπως μῆς ἐδίδασκον εἰς τὸ Σχολεῖον ὅταν εἰμεθα μικρὰ παιδιὰ—τὴν σοφίαν τῶν λαῶν.

Καὶ διὰ νὰ λάβουν οἱ ἀναγνώσται μας μίαν ἰδέαν τοῦ φιλοσοφικοῦ πνεύματος τῶν ἰθαγενῶν τῆς Τριπολιτίδος, παραθέτομεν μερικὰς ἀπὸ τὰς παροιμίας των.

— Μὴ κωνηγᾶς τὸ πεπρωμένον σου. Ἄφες νὰ ἔλθῃ αὐτὸ νὰ σὲ ζητήσῃ.

— Τὰ γλυκά λόγια καμμιὰ φορὰ σπάνουν κόζκαλα.

— Ὅλα εἶνε πιγρά δι' ὅποιον ἔχει τὴν χολὴν εἰς τὸ στόμα.

— Ἄν δὲν ἐλιπῶ τίποτε ἀπὸ σὲ εἰς τὴν δυστυχίαν μου, δὲν σὲ ἔχω ἀνάγκην οὔτε ὅταν εἶμαι εὐτυχής.

— Ἄν εἰπῆς τὸ μυστικόν σου εἰς ἕνα φίλον σου, συλλογίσου ὅτι θὰ ἔχῃ καὶ αὐτὸς κάποιον ἄλλον φίλον.

— Ὅποιος ὑποχρεώνει μὲ προθυμίαν, ὑποχρεώνει διπλᾶ.

— Ὁ θάνατος εἶνε ἡ παρηγορία τοῦ πτωχοῦ.

— Ἄν ἀπὸ τὰ ἄστρα ἐπιπτε ψομί, ὅλοι θὰ διενυκτερεύαν εἰς τὸ ὑπαιθρον.

— Χωρὶς τὰ δάκτυλα τὸ χέρι δὲν θὰ διέφερεν ἀπὸ τὸ κουτάλι.

— Ἀρέσουν εἰς τὴν πέριτκα τὰ φασόλια, ὄχι ὁμως ἐκεῖνα μαζὴ μὲ τὰ ὁποία βράζει μέσα εἰς τὴν χύτραν.

Ἐν μοδέρο.

Ἀπέθανε κατ' αὐτὰς εἰς τὸ Παρίσι κάποια Αἰμιλία Μινόρι, Ἰταλίς, ἡ ὁποία εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ὑπῆρξε τὸ ἀγαπημένο μὸδέλο τοῦ ζωγράφου Ζερῶμ.

Ἡ φίλια ἡ ὁποία συνέδεε τὸν ζωγράφον μὲ τὸ μὸδέλο εἶχε τὴν ἀρχὴν τῆς εἰς ἕν περιεργότατον περιστατικόν.

Ὅταν διὰ πρῶτην φορὰν ἐπόζαρε γυμνὴ ἐνώπιόν του, ἐχρησίμευεν ὡς μὸδέλο διὰ τὴν ἀναπαράστασιν Ἑλληνίδος χορευτρίδας.

Τὴν στιγμὴν ὅμως ποῦ ἐνεδύετο παρέσχε ἐν ἀγαλμάτιον, τὸ ὁποῖον ἔπεσεν εἰς τὸ πάτωμα καὶ ἐθρουματίσθη.

Ὁ Ζερῶμ ἐπέτεθη ἐναντίον τῆς καὶ ὑβρίζων τὴν ἐπέταξε κακὴν κακῶς ἔξω ἀπὸ τὸ ἀτελιέ του.

Εἰς τὸν δρόμον ἡ Μινόρι συνήντησε γνωστὸν τῆς νέον ὄστις ἔφερεν ἕνα ὠραῖον τριαντάφυλλον εἰς τὴν κομποδοχὴν.

Τοῦ τὸ ἐζητήσε κ' ἐκεῖνος τὸ προσέφερεν μὲ μεγάλην προθυμίαν.

Μὲ τὸ ἄνθος εἰς τὸ χέρι τὸ μὸδέλο ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἀτελιέ, ὅπου ὁ καλλιτέχνης κατεγίνετο νὰ συνάξῃ τὰ τεμάχια τοῦ ἀγάλματος.

Χωρὶς νὰ δυστάσῃ διόλου, ἡ Μινόρι ἐπλησίασε τὸν καλλιτέχνην καὶ τοῦ προσέφερε τὸ τριαντάφυλλον.

Ὁ Ζερῶμ, κατάπληκτος, τὰ ἐλητημόνηεν ὅλα καὶ δὲν ἐνεθυμείτο παρὰ μόνον τὴν ὠραίαν Ἰταλίδα ποῦ ἴτατο ἐνώπιόν του μὲ τὸ ἄνθος ἀνά χεῖρας.

Ἐδέχθη μ' ἐνθουσιασμὸν τὸ ποιητικὸν δῶρον καὶ ἠσπάσθη εἰς τὸ μέτωπον τὴν ὠραίαν κόρην, ἡ ὁποία τοῦ τὸ προσέφερεν.

Ἐννοεῖται ὅτι κατόπιν ἠνθησαν καὶ ἄλλα πολλὰ ῥόδα διὰ τοὺς δύο ἐρωτευμένους.

Ἀνέκδοτον Αἰστ.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν μουσικῶν ἐορτῶν, αἱ ὁποῖαι ἐδόθησαν πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀἰστ, διάφορα ἀνέκδοτα σχετικὰ μὲ τὸν μέγαν μουσουργὸν καὶ ἐκτελεστὴν ἀνεσῶρθησαν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Ἰδοὺ ἕν.

Ὁ Αἰστ ἐθαύμαζε τὸν Βάγνερ. Ἐνα βράδν ἐν Βερολίνῳ, εἰς τὴν πρῶτην παράστασιν τοῦ «Τριπτανου καὶ τῆς Ὑζόλδης» ὁ Αἰστ καθήμενος παρὰ τῷ Βάγνερ ἐξέφραζε τὸν ἐνθουσιασμὸν του διὰ τὸ νέον ἔργον τοῦ διδασκάλου. Εἰς ἕνα διάλειμμα ὁ Βάγνερ παραξεσταμένος ἔβγαλε τὸ μανδηλί του καὶ ἐφόγγιζε τὸ μέτωπόν του, ἕνα μανδηλί κολλοσιαῖον μὲ πολύχρωμα τετράγωνα. Δύο κυρία ἅμα εἶδον τὸ γιγαντιαῖον μανδηλί ἐξεκαρδίσθησαν εἰς τὰ γέλοια. Ὁ Αἰστ ἀποτόμως ἀρπάζει τὸ μανδηλί ἀπὸ τὰ χεῖρα τοῦ Βάγνερ καὶ τὸ προσφέρει εἰς τὰς κυρίας, λέγων

— Φυλάξατέ το· οἱ μεταγενέστεροι θὰ γελᾶσουν ὀλιγώτερο γι' αὐτὸ, παρὰ γιὰ τῆς δαντέλλας σας.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Επί τη εκατονταετηρίδι της γεννήσεως του Αίστ, η έξοχος παρ' ημίν κλειδοκρυμμένη κ. Σοφία Τσίλλερ έδωσε συναλλών εν τῷ Βασ. Θεάτρῳ, καθ' ἣν παρενέβη ἐκλεκτοτάτη μερὶς τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωσίας. Ἡ διαπρεπὴς καλλιτέχνης διηγήθη τὴν ἐπιπέδωσιν αὐτῆς ἐκτελέσασα δόκιμον πρόγραμμα, πλὴν ἐνὸς μικροῦ διαλείμματος, κατὰ τὸ ὅποιον ἀπήγγειλε μὲ δραματικὸν πάθος καὶ αἰσθηματικὴν ἀποκρίσιν τὴν «Καλλιτέχνην» τῶν «Αἰποτάκτων» τοῦ κ. Πολέμη καὶ τῶν «Καλλιτέχνην» τῆς δ. Χρυσόβεργ.

Ἡ κ. Τσίλλερ μετὰ μακρὰν ἀποχὴν ἔδωσε ἀρὰ δεύματα τῆς ἐπερὸν τῆς τέχνης, ἀναμνήσασα τοὺς παλαιούς θριάμβους τῆς. Ἡ ταχύτης, ἡ ἀκρίβεια, ἡ αἰσθητικότης, ἡ τέχνη, ἡ ἐνάργεια, ἡ μεθοδικότης ἐθαυμάσθησαν. Καίτοι ἐξετέλεσε 12 δόκιμους συνθέσεις, μὲ ἐν μόνον διάλειμμα, δὲν ἐφάνητο αἰσθανομένη τὴν παραμικρὰν κόπον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀκροατικὸν ἀπλήτως ἐνεργεῖται εἰς τὸ παζιμὸν τῆς. Ἡ Etude (op. 25 N° 1) τοῦ Chopin κατὰ διασκευὴν τοῦ Godowsky ἐπαίχθη τελείως, τὸ δὲ Jardins sous la pluie (Claude — Debussy) μὲ παραστατικὴν ἐντονον, μὲ ἀμμήτους συνηγήσεις, καὶ ρυθμικὴν ταχύτητα, ὅπως μὲ καταλήσασα καὶ συναρπάξασα γοργότητα ἀπεδόθη ὁ θαυμάσιος Ἰσπανικὸς χορὸς τοῦ Σαρζάτε, διασκευῆ τῆς κ. Marx-Goldschmidt. Ἡ ἀνοχὴ τῆς, χωρὶς νὰ παρεκκλῖνῃ τὸ παράπαν, εἰς τὴν μακρὰν Οὐγγρικὴν γαυρῶσαν N° IX τοῦ Liszt (Ἀπόκρηφ τῆς Πέστης) ἔκαμεν ἐντύπωσιν, ἡ χάρις εἰς δύο σπουδὰς τοῦ Ἀγγλοῦ Δάουελ καὶ εἰς τὸ «Ὀνειρον Ἐρωτος» τοῦ Liszt, καὶ ἡ εὐχέρεια εἰς τὰς Danses des elfes τοῦ Popper, κατὰ παράφρασιν τοῦ Philippi. Ἡ διαπρεπὴς καλλιτέχνης ἐπαίξε καὶ μίαν Ἀβαντζικὴν σερενάταν τοῦ κ. Σαμάρα, ἣτις ἠμποροῦσε νὰ ὀνομασθῆ Ἑλληνικὴ, ὁμοιάζουσα μᾶλλον πρὸς Ἑλλ. χορὸν.

Ἡ συναλλία ἐτετέλεσε μὲ τοῦ Αἰστ τὴν Ταραντέλλαν, ἕνα χαριτωμένον Ναπολιτανικὸν τραγῶδι, ἐκκυστικῆς ροητείας.

Ὁ διαγωνισμὸς τοῦ σχολείου τῶν Καλῶν Τεχνῶν διὰ τὸ χιλιόδραχμον Ράλλιον βραβεῖον ἀνεβλήθη, ὁρισθεὶς διὰ τὴν 1 Δεκεμβρίου. Θὰ μετὰσχον οἱ κ. κ. Μπεσκίνης καὶ Γουναρόπουλος.

Ὁ διαγωνισμὸς ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους θὰ γίνεταί κατὰ μῆνα Ἰούλιον. Δικαίωμα συμμετοχῆς ἔχον οἱ μαθηταὶ τῶν δύο τελευταίων τάξεων.

Συνεστήθη Ὡδικὴ Ἐταιρεία ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Κ. Μελά, ἔχουσα εἰδικὸν σκοπὸν τὴν οὐσίαν λαϊκῆς χορωδίας ἐκ φοιτητῶν, ὑπαλλήλων καὶ τεχνιτῶν, διδασκομένων ὑπὸ τοῦ κ. Κοκκίνου. Ἀπετάθη ἡ Ἐταιρεία εἰς τοὺς Ἑλληνας μουσουργοὺς νὰ γράψουν τραγῶδια διὰ τὴν ἀριστέστατον χορὸν.

Ὁ νέος μουσικὸς καὶ φιλολογικὸς σύλλογος «Τέχνη» ἤρξατο τὰς ἐργασίας του, καταρτισθέντος τοῦ ὀριστικοῦ Διοικ. συμβουλίου, ὡς ἑξῆς: Πρόεδρος Δ. Ι. Καλογερόπουλος, ἀντιπρόεδρος Ν. Σπανδοῦνης, Γεν. γραμματεὺς Ἀδ. Ἀδαμαντίου, Εἰδικὸς Σ. Χιλιδάκης, Ταμίας Δ. Δεσμίνης, Ἐφορὰς τοῦ μουσικοῦ τμήματος Φιλ. Οἰκονομίδης, τοῦ Δραματικοῦ Πολύβ. Δημητρακόπουλος καὶ σύμβουλοι Ἀντ. Ἡπίτης, Τιμ. Σωθόπουλος, Ἰω. Ἰωαννίδης καὶ Θωμᾶς Θωμόπουλος. Κατηρτίσθησαν καὶ δύο ἐπιτροπαὶ ἐκ κυριῶν, ἃς ἀπέτελεσαν αἱ κυραὶ Σο-

φία Τσίλλερ, Ι. Γρυπάρη, Μαρία Τρικοῦπη, Εἰρήνη Καλογεροῦ, Εὐγενία Λέκα, Ἐλένη Γεωργαντῆ καὶ αἱ δεσποινίδες Λουκία Ἰωάννου, Τασία Αντιπεροπούλου, Πηνελόπη Παπαχατζῆ, Εὐγενία Ζωγράφου, Μαρία Ἀντωνοπούλου καὶ Ἀγγελικὴ Στεφάνου.

Ὁ Σύλλογος θὰ δίδῃ κατὰ μῆνα Προσεπερίδας, εἰς ἃς θὰ μετέχουσιν ἐρασιτέχνη τοῦ μουσικοῦ τμήματος καὶ τοῦ φιλολογικοῦ, μετὰ συντόμων διαλέξεων περὶ τέχνης.

Εἰς τὰς προσεπερίδας ἡ εἴσοδος θὰ εἴνε προσιτὴ μόνον εἰς τὰ μέλη οἰκογενειακῶς. Κατὰ διμυρίαν θὰ δίδονται ἐν τῷ Δημοτικῷ Θεάτρῳ μεγάλαι Συναλλίαι ὑπὸ καλλιτεχνῶν ἐξ ἐπαγγέλματος μετὰ διδαχῆς μονοπρακτικῶν δραματικῶν ἔργων, δι' ἃ θὰ ἐργασθῶσι οἱ ἐκλεκτοτεροὶ θεατρικοὶ μας συγγραφεῖς.

Ὁ Σύλλογος πρὸς τοῦτους θὰ ἐπιλόξῃ τὴν διοργάνωσιν λαϊκῶν συναλλιών κατὰ συνοικίας ἐπὶ εἰκοσαεπταετηρικῷ τμήματι, διδομένων ὑπὸ τῶν ἐρασιτεχνῶν τοῦ μουσικοῦ τμήματος πρὸς μουσικὴν διαπαιδαγώγησιν τοῦ λαοῦ.

Ἐνέφθησαν μέτρα—οὐχὶ δυστυχῶς δρακόντεια—ἐξασφαλίσεως τῶν ἐν τοῖς Μουσείοις ἀρχαιοτήτων. Διετάχθησαν οἱ ἐφοροὶ νὰ τηροῦν ἀκριβῆ κατάλογον τῶν ἐν τοῖς Μουσείοις θησαυρῶν (μὰ δὲν ὑπῆρχον τοιοῦτοι ἔως τώρα κατάλογοι) καὶ νὰ φροντίσῃν διὰ τὴν ἀρρηκτοὺν φύλαξιν.

Διετάχθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργίου τῆς Παιδείας ἡ ἐκ τῆς Ἑθν. Βιβλιοθήκης μεταφορὰ εἰς τὴν Ἑθν. Πανακοθήκην τῆς ὠραιότητας «Ψυχῆς», εἰσαγωγικῆς φρονικῆς μελέτης, ἀριστῆς τέχνης, ἔργον τοῦ Ἀγγλοῦ ζωγράφου Wols, ἐκτιμωμένης μέχρι 100,000 δραχμῶν.

Εἰς τὴν προθήκην τοῦ ἐνταῦθα καταστήματος καλλιτεχνικῶν ἔργων ἀβῆθα ἐξετέθησαν ἔργα ἀγνώστου μέχρι τοῦδε ζωγράφου, τοῦ κ. Βάρδα, ἐν οἷς καὶ προσωπογραφία τοῦ προθνη. υγροῦ κ. Βενιζέλου. Ἐν ἀντιθέσει εἰς τὴν ἑλληνικὴν σχεδίον εἰς τὸ σῶμα, τὸ πρόσωπον παρουσιάζει τεχνικὴν ὁμοιότητα μεγάλην.

Ὁ ζωγράφος εἶνε δεκαεπταετής, καλῆς οἰκογενείας τῆς Σμύρνης, οὐδέποτε διδασχθεὶς ζωγραφικῆν, ἀγνοῶν ἐντελῶς σχεδίον. Τὴν εἰκόνα τοῦ κ. προθνη. υγροῦ ἔκαμε ἐκ τοῦ φρσικοῦ ἐξ ὀλιγολέπτου παρουσιάσεως ἐνώπιον αὐτοῦ. Πρόκειται περὶ ἀληθινῆς ὑιοφυείας.

Ὁ κ. Ἀθ. Προβελέγγιος ἀνέγνωσεν ἐν κύκλῳ λογιῶν τὴν τραγωδίαν του «Νικηφόρος Φωκάς». Οἱ ἀκροαταὶ ἀπεκόμισαν ζωηρὰν ἐντύπωσιν διὰ τὸ τραγικὸν μεγαλεῖον.

Ὁ Νικηφόρος Φωκάς, ὁ ἀνακτήσας τὴν Κρήτην, ὁ ἐμπνεύσας τὸν τρόμον εἰς τοὺς Σαρακηνούς, ὁ διατηρήσας καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου τὸν πόδον τοῦ μοναχικοῦ καὶ ἀσκητικοῦ βίου, παρ' ὅλον τὸν ἔρωτά του πρὸς τὴν Θεοφάνω, τὸν συγκλονίσασα τὴν ἀγέροχον ψυχὴν του, ἐκτυλίσει τὰς ἀλλεπαλλήλους του μεταπτώσεις μὲ τὴν γοργότητα τὴν χαρακτηρισίζουσαν τοὺς ἀνδρας τῶν ἀκρων αἰσθημάτων.

Ἄλλ' ὅ,τι ὑπερέχει εἰς τὴν τραγωδίαν τοῦ κ. Προβελέγγου εἶνε ὁ χαρακτήρ τῆς Θεοφανῶς, ὅστις, ἐνθιμίζον τὴν Κλυταιμνήστραν καὶ τὴν λαίδην Μάκβεθ, προσθέτει ἐν τοῦτοις εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ θεάτρον μίαν νέαν ἡρωίδα ὑπέροχον ἐν τῷ ἐγκλήματι καὶ ἐν τῇ μετανοίᾳ.

Τὸν «Νικηφόρον Φωκά» θὰ δώσῃ προσεχῶς εἰς τὸ

Βασιλικὸν Θεάτρον ὁ θίασος Κυβέλης, μὲ Θεοφάνω τὴν κ. Κυβέλην καὶ Νικηφόρον τὸν κ. Οἰκονόμου.

Ἐν συνεδίῳ τὰ δύο Σώματα τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου ἀπεφάσισαν τὴν ἀνάγεσιν μνημεῖον εἰς τὸν δολοφονηθέντα Μητροπολίτην Αἰμιλιανόν. Τὸ μνημεῖον θὰ λαξευθῆ δι' ἐθνικοῦ ἐράνου, θὰ στηθῆ δὲ εἰς τὸν τόπον τοῦ ἐγκλήματος.

Ἀφιχθεῖσα ἐκ Παρισίων, ἔνθα ἀπὸ ἐτῶν πολλῶν εἶνε ἐγκατεστημένη, παρεπιδήμει ἐν Σύρῳ, τῇ γενετείᾳ τῆς, ἡ διακεκομμένη ζωγράφος δεσποινὶς Ἰουλίττα Ροδοκανάκη. Ἡ δεσποινὶς Ροδοκανάκη ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις τὴν ζωγραφικὴν παρὰ τῷ διασημῷ καθηγητῇ Jean Paul Laurens, τελειοποιηθεῖσα κατόπιν παρὰ τῷ Ἐρρίκῳ Μαριτέν. Διακρονομένη ἰδίως εἰς τὴν προσωπογραφίαν, περιηγεῖται ἕκαστον θέρος τὴν Ἀνατολὴν ζωγραφίζουσα τοπεῖα, κατέχει δὲ ἤδη ἐξέχουσαν θέσιν μεταξὺ τοῦ καλλιτεχνικοῦ κόσμου τῆς Γαλλικῆς πρωτευούσης.

Εἰς Σύρον ἀπεικόνισε τοπεῖα τῆς νήσου, αὐτὰ θὰ ἐκθέσῃ εἰς τὸ Παρισίων Salon.

N. Παπαλεξανδρῆς

Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις αἰφνηδῶς εἰς τῶν ἀρχαιομαθεύων καὶ κριτικωτέρων παρ' ἡμῶν λογίων, ὁ Νικόλαος Παπαλεξανδρῆς. Καίτοι κωριον ἔργον ἔχον τὴν δικηγορίαν, εἰς ἣν διεκρίθη ἰδίως κατὰ τὰς ποινικὰς δίκας ἐπὶ ἐγγλωττίᾳ, οὐχ ἦν τὸν ἐφλέγετο πάντοτε ἐξ ἀγάπης πρὸς τὰ γράμματα καὶ τὸ θέατρον. Γεννηθεὶς ἐν Ἀμφίσει πρὸς 62 ἐτῶν, διετέλεσε ὑπάλληλος τῆς Ἑθν. Βιβλιοθήκης. Ἐγένετο διδάκτωρ τῆς νομικῆς, ἀλλ' ἀνεμυρνετο πάντοτε εἰς τοὺς φιλολογικὸς κύκλους, ἔμεινε δὲ ἱστορικὴ ἢ ομοφρά ἐπίκρισις κατὰ τοῦ Βασιλειάδου, ὡς καὶ ἡ κατὰ τῆς «Φαίστας» τοῦ Βεσσαροδάκη. Αἰτίας τῶν δημοτικῶν ἀσμάτων καὶ ἐθνικῶν χορῶν, θιασώτης τῶν λαϊκῶν παραδόσεων, ἀλλὰ καὶ μύστης τῆς ἀρχαίας γλώσσης, φανατικὸς ὁπαδὸς τοῦ Κόντου. Ἡ διάλεξις ἦν ἐποήσατο ἐν τῷ Δημ. Θεάτρῳ ἐξ ὀνόματος τοῦ «Ἑθνικοῦ μουσικοῦ Συλλόγου» περὶ δημοτικῶν ἀσμάτων καὶ ὀρχήσεως εἶχε καμῆ μεγάλην ἐντύπωσιν, διότι ἦτο ὁ βαθύτερον εἰσδύσας εἰς τὴν λαϊκὴν ἐθνικὴν ψυχὴν.

Ὁ Παπαλεξανδρῆς ἔγραψε καὶ θεατρικὸν ἔργον, τὸ «Λάγος ἀρνί» τὸ ὅποιον εἶχε μεγάλην ἐπιτυχίαν, ἐξ οὗ ἐνθαρρυνθέντες ἔγραψαν ἔκτοτε καὶ ἄλλοι λαϊκὰ ἔργα.

Ἐν Ἀδρῳ ἀνεγερθήσεται προσεχῶς προτομὴ τοῦ Θεοφίλου Καῖρη, τελουμένου τῶν ἀποκαλυπτηρίων ἐπισημῶς, παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἣτις ἄλλοτε εἶχεν ἀφορίσῃ τὸν Καῖρη, ὡς ἀρετικόν.

Εἰς τὸν ἐπαρχίαν τοῦ Γηῆος ἐν Γαλλίᾳ θὰ ἀνεγερθῆ μνημεῖον εἰς τὸν Δ' Ἀστανιάν, τὸν ἀρχηγὸν τῶν Σωματοφιλῶν, ἀποθωατισθέντα μᾶλλον διὰ τοῦ εὐφραντίστου καλιόμου τοῦ Δουμᾶ ἢ διὰ τὰ πολεμικὰ ἔργα του.

Ἡ «Διεθνὴς Ὁμοσπονδία τοῦ Περιοδικοῦ Τύπου», ἣς τὸ πρῶτον Συνέδριον ἐγένετο τῷ 1907 εἰς Βρυξέλλας, καὶ τὸ δεύτερον τὸν Αἰγύπτον τοῦ 1910, προκηρῆσσει τὸ τρίτον, ὀρίζουσα τόπον τοὺς Παρισίους καὶ χρόνον, τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1912. Ἐξελέγη ἀπὸ τοῦδε Διαρκῆς Ἐπιτροπῆ τῶν διεθνῶν συνεδρίων τοῦ Περιοδικοῦ Τύπου, ἣτις ἐξέδωκε καὶ Κανονισμὸν, ἀντίτυπον τοῦ ὁποῖον ἐστάλη πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς «Πανακοθήκης» ὡς προσοτάμενον τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐταιρείας τοῦ Περιοδικοῦ Τύπου. Πρόεδροι ἐπίτιμοι τῆς «Διεθνῶς Ὁμοσπονδίας τοῦ Περιοδικοῦ Τύπου», ἣς ἡ κεντρικὴ ἔδρα εἶνε αἱ Βρυξέλλαι, εἰσὶν ὁ Βέλγος ἑπονογὸς κ. J. Lejeune, ὁ γερμανιστῆς E. Picard καὶ ὁ βουλευτῆς Λέον Theodor, γενικὸς δὲ γραμματεὺς ὁ κ. A. Coulomb.

Εἰς τὴν αἴθουσαν Ἰλιον Πάλας ὁ ἐνταῦθα παρεπιδήμων διακεκομμένος καλλιτέχνης, ἐρμηνευτῆς τῶν Σαξωνικῶν ἔργων, κ. Κ. Κοττοζιάνης ἔδωκεν ἐσοπερίδα, καθ' ἣν ἀπήγγειλε Γερμανιστὴ τὸν μονόλογον τοῦ Ἀντωνίου ἀπὸ τῶν «Ἰούλιον Καίσαρα» τοῦ Σαξέπηρ, τὴν Αἰτωσίαν τοῦ Αἰνε μὲ ὑπόκρονον, τρία ποιήματα τοῦ Γκαίτε καὶ μίαν μελοδραματικὴν ἀφήγησιν, τὸ Τραγοῦδι τῆς Στεργίλλας (Das Hexenstuck) τοῦ Βίλδερπρονχ μὲ μουσικὴν τοῦ Μὰξ Σίλλεγκ. Ἡ ἀπαγγελία τοῦ ποιήματος τούτου, ἣτις διάρκεισεν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν, ἐνεποίησεν ἰσχυρὰν ἐντύπωσιν. Ὁ κ. Κοττοζιάνης καὶ ἀλλαχοῦ, ὅπου ἀπήγγειλεν αὐτό, ἐν Τεργεσίτῃ, Κων/πόλει καὶ Βουκουρεστίῳ κατήγαγεν ἐπιτυχίαν.

Τῆς συναλλίας μετέσχον ἡ δις Κολυβά καὶ ἡ δεσποινὶς Νουγερ, διπλωματοῦχος τῆς ἐν Λονδίῳ Μουσικῆς Ἀκαδημίας.

Ἀπὸ τοῦ ἐν Φλωρεντίᾳ Μουσείου τοῦ Ἀγ. Μάρκου ἐκλάπη ὁ περίφημος πίναξ τοῦ Fra Angelico ἡ «Παρθένος μὲ τὸν ἀστέρα» ἀξίας 100,000 φρ.

Ἐπίσης ἐκ τοῦ Μουσείου τοῦ Quimper ἔτερον ἐκλάπη ἀριστοτέργημα, ἔργον τοῦ Γάλλου ζωγράφου Boucher «ὁ Ποσειδῶν καὶ ἡ Ἀφροδίτη».

Ἠχοῖσιν αἱ συναλλίαι τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν. Ἡ ὀρχήστρα ἐξετέλεσε τὸ συμφωνικὸν ποίημα τοῦ Φράνκ «Redemption», ἔτερον τοῦ κ. Μαρούκ, διενθνητοῦ τῆς ὀρχήστρας, τὴν «Πηγήν» ἐκτελεσθεῖσαν τὸ πρῶτον ἐν Παρισίοις καὶ τὸ ὅποιον εἶνε παραστατικώτατον μὲ τὴν διεμυρνεσιν τῆς ροῆς τῶν ὑδάτων διὰ τοῦ περιέσφρον φινάλε τῶν βιολοντιέλων, βαθυγόρου καὶ εὐθναβίου, καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ «Ruy Blas» τοῦ Μένδελσον. Ὁ καθηγητῆς κ. Δογγοβάροδης ἐξετέλεσεν ἐπὶ κλειδοκρυμβάλου, τὴν συνοδεία τῆς ὀρχήστρας, τὸ Κοσέρτο εἰς λά ελασσον τοῦ Σοῦμαν, ἀλλὰ τὸ clou τῆς συναλλίας ἦτο ἡ ὑπέροχος σκηρὴ τῶν Ἡνωσίων ἀπὸ τῶν «Ὀρφῆα» τοῦ Γλοῦκ, ἣν ἀρμονικώτατα ἐξετέλεσε ἡ ὀρχήστρα τὸ solo τοῦ μαγευμένου αὐλοῦ ἐπαίξε ὁ κ. Παλαγεοργίου. Εἰς τὸ ἐκτελεσθῆν τεμαχίον ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Γλοῦκ διαλάμπει ἐν διπλῇ τῇ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ ἀγρότητι, σαφηνέονσα διὰ τῆς ἀπλότητος καὶ βαθυτάτης συγκινήσεως.

Ὁ διάσημος συγγραφεὺς τοῦ «Quo vadis» Σιέγκβιτς ἐν Βαρσοβίᾳ ἐν τινι κινηματογραφικῇ ἐκδρομῇ πρὸς θή-

Ε. Σιέγκεδιδης

ων φασιστών ετραυματίσθη βαρέως παρά τινος εκ των προσκεκλημένων κνηγών, κατά λάθος, εις το μέτωπον και το γόνυ.

Οι Ιταλοί Μελλοντισταί ζωγράφοι προετοιμάζουν μεγάλην έκθεσιν, ήτις θα γίνη εις Παρισίους την 5 Φεβρουαρίου 1912. Θα διαρκήσῃ 20 ήμέρας.

Μεταξὺ τῆς ἐνταῦθα Γαλλικῆς προεβείας και τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν διεξάγονται σινηνοήσεις διὰ τὴν σύναγην συμβάσεως πρὸς ἀμοιβαίαν μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν προστασίας τῆς πνευματικῆς ιδιοκτησίας, χωρὶς νὰ ἐπιβάρησιν ἀνάγκη κερῶσεως διὰ νόμον.

Ο ἔν ἰσχύϊ νόμος παρέχει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα νὰ συνάπῃ ἀμοιβαίαν σύμβασιν μεθ' οἰονδήποτε ξένου κράτους πρὸς προστασίαν τῆς πνευματικῆς ιδιοκτησίας, χωρὶς νὰ ἐπιβάρησιν ἀνάγκη κερῶσεως διὰ νόμον.

Ο νόμος οὗτος ἀφορᾷ οἱ τῶς ἐν Ἑλλάδι παραστανόμενα ξένα ἔργα και εἰς ξένην γλῶσσαν, ὡς και τὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παραστανόμενα ἑλληνικά ἔργα εἰς ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ο ἐνταῦθα προεβεντῆς τῆς Γαλλίας ἐξήτησεν ὅπως δι' ἔργον του ὅπως εἰς τὴν περί οὗ ὁ λόγος ἐν σχεδῶ συμβάσιν περιληφθῶν και αἱ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ μεταφράσεως ξένων ἔργων. Εἰς τὴν πρότασιν αὐτῆν τοῦ Γάλλου προεβεντοῦ, τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἐπεφυλάχθη ν' ἀπαντήσῃ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἂν δεχθῆ ἡ Κυβέρνησις τὴν σύναγην ταιούτης συμβάσεως, δέον αὐτῇ νὰ κερῶθῃ διὰ νόμον, διότι ὁ ἰσχύον νόμος δὲν περιλαμβάνει τὰς ἐν μεταφράσει ἐκδόσεις.

Νέον ἔργον παραστάθη ἐν Λονδίῳ, ὁ «Θεὸς τοῦ Πολέμου» τοῦ Ἰσραήλ Τζαναβίλλ. Τὸ δράμα εἶνε ἕμιμετρον εἰς στίχους ἀνομοιοκαταληκτοῦς, θέμα δὲ ἔχει τὴν μεταξὺ πολέμου και εἰρήνης πάγην.

Ἦρξιαν αἱ λογοτεχνικαὶ διαλέξεις ἐν τῷ «Παρθενῶ», συγκεντρώνουσαι καθ' ἑβδομάδα ἐκλεκτὸν κόσμον. Πρῶτος δ κ. Πολέμης ἀπήγγειλε σειρᾶν ἀνεκδότων ποιησῶν του, ἐκ τῶν ὁποίων ἰδιαίτερος ἤρξασαν ὁ «Ὑμνος εἰς τὰς Ἀθήνας», ὁ «Μισεμός», ἡ «Ἐσθῆρ» ἡ «Μάνα», και ὁ «Ποιητής» και τῶν ὁποίων ἐξετιμήθη ἡ ὁμοιοκαταληξία τοῦ στίχου και ἡ βαρύτης τοῦ αἰσθηματός.

Ο κ. Ν. Σπανδωνῆς μετὰ τὴν ἐκλαστικὴν διαλεκτικότητά του ὁμίλησε περὶ τῶν γυναικῶν αἱ ὁποῖαι ἔκαμαν καλὸν και τῶν γυναικῶν αἱ ὁποῖαι ἔκαμαν κακόν, ἀποστορικῆς ἀπόψεως. Ἀνέφερε τὰς κορυφαίας, ἀπὸ τῶν ἀρ-

χαριστάτων χρόνων μέχρι σήμερον, τὴν Κλεοπάτραν, τὴν Πομπαιού, Ἰσαβέλλαν τὴν Β', τὴν Μαρτίαν, τὴν Δελίαν και ἄλλας, ἐπιδείξας διὰ φωταῶν εἰκόνων τὰς φημισματικὰς τῶν.

Ο κ. Χ. Ἀγγινος ἐσαύτισε τὰ νυκτερινὰ παθήματα, διεξετραγώδησε τῆς ἀνπνίας τὰ βάσανα και ἀνέφερε ἕξινὰ ἀνεκδοτὰ σχετικὰ πρὸς τὴν νύκτα.

Ο κ. Χ. Δαλαβέξης ἐπραγματεύθη τὸ λεπτότατον ζήτημα, ἂν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπάρξῃ ἀγνή φιλία μεταξὺ ἀνδρός και γυναικός, ἀναγνώσας πολλὰς γνώμας Γάλλων συγγραφέων και ὑποστηρίζας ὅτι εἶνε μὲν σπανιστάτη ἀλλ' ὄχι και ἀδύνατος ἡ φιλία μεταξὺ τῶν δύο φύλων.

Ο κ. Δαλαβέξης εἶχε τὸ πικρότερον ἀκουστήριον. Ο κ. Τσοκόπουλος ἀνέπτυξε τὸ θέμα πῶς γράφεται και πῶς παραστάνεται παρ' ἡμῶν ἐν θεατρικῶν ἔργων, ἀρτῶσας τὴν ὁμίλησιν μετὰ κομικὰ ἀνεκδοτὰ.

Κατόπιν θα ὁμιλήσων οἱ κ. κ. Α. Καμπούρογλου, Ν. Λάσκαρης, Ι. Κωνδύλακης, Π. Δημητρακόπουλος, Π. Νισβάνος και Α. Προβελέγγιος.

Μετὰ τῶν λογοτεχνικῶν θα συμβαδίζων και αἱ ἐπιστημονικαὶ διαλέξεις. Πρῶτος ὁμίλησεν ὁ κ. Ν. Ἀποστολίδης περὶ τέττιγος και μύρμηκος.

Ἀφίκετο ἐκ Παρισίων ὁ ἄριστος γλύπτης κ. Κ. Δημητριάδης. Μετὰ ὀλιγοήμερον διαμονὴν θα ἐπιστρέψῃ εἰς Παρισίους.

Ο γνωστότατος καθηγητῆς τῆς ζωγραφικῆς κ. Β. Μπουκασιάνης διοργάνωσεν ἐν τῇ οἰκίᾳ του (ὁδὸς Ζαῦμ 22) τὴν ἐτησίαν ἐκθεσιν τῶν ἔργων του. Ἡ ἐργαστήριον ἐκθεσις περιλαμβάνει εἰκοσι νεωτάτους πίνακας του, οὓς εἰργάσθη κατὰ τὸ θέρος, ἐλαιογραφίας και ὑδατογραφίας, τοπεῖα τῆς Ἀτικῆς, τῆς Κερκύρας, Ἡπειρώτας μετὰ ἐγγυρῶν ἀμφιπέσων των και ὠραιοτάτας κεφαλὰς γυναικείας. Τὰ ἔργα του ἐνεπνεύσθη ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως, κατὰ τὰς ἀνά τὴν Ἑλλάδα περιουσίας του.

Παραστάθη διὰ πρώτην φοράν εἰς τὸ θέατρον τῶν «Παρισίων Μπουφῶν» νέα θεατρικὴ ἐπιθεώρησις ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ἡ ἐπιθεώρησις τῶν Ἀγνώστων». Μολονοῦ τιλοφοροῦνται ἀγνωστοὶ οἱ συγγραφεῖς, εἶνε ἐν τούτοις γνωστοὶ διὰ τὸ τάλαντόν των. Ἄν εἶνε δὲ δύο ἢ τρεῖς, ὡς θα ἐπιτίθετο, ἀλλ' ἔξ, οἱ κ. κ. Καγιαβέ, Ρωμῶν, Κοοιλῆς, Φρανοῖς ντὲ Κρουασέ, Γκινοῦ, Ἰάκοβος Ρισπὲν και Μωρέ.

Αἱ σκηνογραφίαι ἦσαν θαυμάσιαι. Τὸ ἔργον ἀρχεται μετὰ τὸ ὠραῖον ἐπιπέδιον τοῦ τιμπανοκρουοῦστος τῆς Ἀρκολῆς, κατόπιν δὲ παρελαύνουν τὸ ἐπιπέδιον τοῦ φράσματος, ἀδιακρίτοι ἀποδιδόμενοι εἰς τὸν ἀπαράμιλλον Δ' Ἀννοῦντιο, ἐπεισόδια δημοσιογράφων και λογίων, σκηναὶ λεμβοδρομίας, σκηναὶ τοῦ Μεγάλου Καραγκιόζη, και τέλος ἀνακριτικὴ ἐξέτασις ἐνὸς ἀπλοῦ κινῶς, ἐξέτασις τυπικῆ, ἀλλὰ δυναμένη νὰ κάμῃ τὸν διάσημον ζωγράφον ζῶων Κολετ Βιλλὲ νὰ ζηλοτησῇ.

Ο «Σύνδεσμος τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν» ὤρισε τὴν πρώτην αὐτοῦ Πανελλήνιον καλλιτεχνικὴν Ἐκθεσιν διὰ τὴν 25 Μαρτίου 1912. Θα γίνη εἰς τὸ Ζάππειον και θα διαρκήσῃ 40 ήμέρας. Ἡ Ἑλληνοδικὸς Ἐπιτροπὴ κατηρτίσθη ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ κ. Γ. Ἰακωβίδου ἐκ τῶν κ. κ. Ε. Τσιλλερ ἀρχιτέκτονος, Θ. Θεοδοσιόπουλου γλύπτου, Ν. Λύτρα και Ν. Ὀθωνάου ζωγράφου. Ἀναπληρωματικοὶ ἐξελέγησαν οἱ κ. κ. Ζενγούλης και Γερανώτης. Ο Σύνδεσμος προκηρύσσει διαγωνισμόν διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν πολυχρωμον διαφήμισιν (affiche) τῆς ἀγγελολομῆνης Ἐκθεσεως, μετὰ γέρας 150 δρ. Τὰ σχέδια δέον νὰ ἀποσταλῶσι μέχρι τῆς 30 Δεκεμβρίου.

Ο Σλόλογος τῶν Ἐρασιτεχνῶν ἐτοιμάζει ἐσπερίδα, τῆς ὁποίας αἱ εἰσπράξεις θα διατεθῶν ὡς ἔρωτος συμμοτοχῆς διὰ τὴν προτομὴν τοῦ Ζαν Μωρεάς.

Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐσπερίδος θα περιλαμβάνῃ ἄσματα, τὰ ὁποῖα θα ἐκτελεσθῶν ἀπὸ τὸ μουσικὸν τμήμα τῆς Ἐρασιτεχνῶν. Κατόπιν θα ἀπαγγελθῶν ὑπὸ δύο μελῶν τοῦ δραματικοῦ ὁ ἕνωτος πρὸς τὴν Ἀρτέμιδα τῶν δύο κορυφαίων νεανίδων τοῦ χοροῦ τῆς ε' πράξεως τῆς «Ἰφιγενείας», και ποιήματα τοῦ ποιητοῦ Γαλλιστί, ὡς και δύο ποιήματά του κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Μαλακάση.

Ὁλοκλήρων τὸ πνευματικὸν Βερολίνον συνεκεντρῶντο ἐπὶ τῇ ἑκατοταετηρίδι τοῦ Κλάιστ εἰς τὴν Βωνζέε, ὅπου ὁ τάφος τοῦ ποιητοῦ. Ἀπηγγέλησαν ἐκλεκτὰ ἀποσπάσματα τῶν ἔργων του, καλλιτέγρια ἔργα ἡςματα πρὸς τιμὴν του και ὁ μουσικοσύντροφος Ζάουερμαν ἐξεφώνησε ἀμνηστικὸν λόγον.

Περὶ τοῦ Κλάιστ θα γράψωμεν εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος.

Ἐν Ρώμῃ παραστάθη νέον ἔργον τοῦ Τεστονί, ἡ «Ἐπιτυχία», κωμῶδια, ἡ ὁποία ἤρξεσε πολὺ. Εἶνε ἔργον ἐλαφρόν, καλογραμμῆνον, σατυρίζον τὴν ἐπαρχιακὴν Ἰταλικὴν ζωὴν.

Εἰς τὸ θέατρον «Πολυθέαμα» ἐν Νεαπόλει ἐπαίχθη διὰ πρώτην φοράν τὸ νέον μελόδραμα τοῦ μάστρου Λουπαρίν ἡ «Νόρα», ἐπὶ στίχων τοῦ Μασσούρου. Ἡ γενικὴ ἐντύπωσις ὑπῆρξεν ὅτι ἡ μουσικὴ τοῦ ἔργου εἶνε ἀρίστη, πρωτότυπος, ζοηρὰ και εἰς τινὰ σημεῖα μελωδικῆ.

Εἰς τὸ Παρισίων θέατρον τῶν Τεχνῶν παραστάθη νέον ἔργον, τὸ «Ψωμί», λαϊκὴ τραγωδία ἰσχυρῶς πραγματικῆτος και ποιήσεως συγχρόνως. Εἶνε ἔργον τοῦ Ἰακώβου Ρόσσελ και ἐστῆθη ὑπὸ μεγάλης ἐπιτυχίας.

Ἐπίσης ἐπέτυχε νέον δράμα τοῦ Βιέρ Γκόλφ, ὁ «Ἀπαγορευθεὶς Ἔρωτος», δοθὲν εἰς τὸ «Gymnase» τῶν Παρισίων.

Εἰς μίαν τῶν αἰθουσῶν τοῦ Παρθενῶ ὁ «Σύνδεσμος τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν» διοργάνωσε και ἐφέτος ἀγορᾶν καλλ. ἔργων. Ἐξετέθησαν 60 τσιαντα, ἄλλα πρὸς πώλησιν, και ἄλλα προορισμένα διὰ λαχείων, ὅπερ θα ἐκκυβενθῆ μετὰ ἕνα μῆνα, ὅτε και θα κλείσῃ διὰ προεσπερίδος ἡ ἀγορά. Αἱ εἰσπράξεις ἐκ τῶν λαχῶν διατίθενται ὑπὲρ τοῦ Συνδέσμου.

Ὁ λοχαγὸς τοῦ μηχανικοῦ κ. Ι. Ὀρφανίδης ὁμίλησεν ἐν τῷ «Παρθενῶ» ἐνφραδῶς περὶ Εἰρήνης και πολέμου ἀπὸ φιλοσοφικῆς κοινωνικῆς και ἱστορικῆς ἀπόψεως, ὑποστηρίζας ὡς εὐερετικὴν τὴν ἀνάγκην τοῦ πολέμου.

Ὁ καθηγητῆς τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ἀλλῆς ἐν Γαλλίᾳ κ. Μεδερικ Ντεφῶρο ἔκαμε τρεῖς διαλέξεις περὶ τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ δράματος και τῆς Ἑλληνικῆς μουσικῆς.

Εἰς τὴν πρώτην διάλεξιν ὁ κ. Ντεφῶρο ἔλαβεν ὡς θέμα μίαν παράστασιν τῆς «Ἀντιγόνης» τοῦ Σοφοκλέους κατὰ τοὺς κλασικοὺς χρόνους τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν. Ὁμίλησε περὶ τοῦ ἔθους τῆς παραστάσεως τραγωδιῶν κατὰ τὰς ἐορτὰς τοῦ Διονύσου και ἐπέδειξεν εἰς τοὺς ἀκροατὰς τὸν φωταῖνὰς προβολὰς τῶν σημερινῶν ἐρετικῶν τοῦ θεάτρον τοῦ Διονύσου και τοῦ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικῶν, ἀναπαραστήσας τὴν ἀπὸ σκηνης διδασκαλίαν τῶν ἀρχαίων ἀριστοτεχνῶν, τοὺς χοροὺς περὶ τὴν θυμῆλην, τοὺς προσετικῶς θεατὰς ἐπὶ τῶν ἀμφιθεατρικῶν ἐδωλίων, και ὁμίλησεν ὠραυτάτα περὶ τῆς ἀρχαίας θεατρικῆς κριτικῆς, κριτικῆς τῆς ὁποίας ἦσαν ποιηταὶ και φιλόσοφοι.

Ἡ δευτέρα διάλεξις τοῦ κ. Ντεφῶρος εἶχε ὡς θέμα μίαν παράστασιν τῶν «Ἀχαρῶν» τοῦ Ἀριστοφάνους εἰς τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας.

Κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ «Δελτίου τοῦ διεθνῶς βιβλιογραφικοῦ Ἰνστιτούτου» αἱ κριτικῶτα ἐυρωπαϊκαὶ χῶραι ἠρίθμων τὸ 1908 τὰ ἑξῆς: περιδικὰ Ἡ Γαλλία 8,940, ἡ Γερμανία 8,050, ἡ Ἀγγλία 4,329, ἡ Ἰταλία 3,068, τὸ Βέλγιον 2,023, ἡ Ρωσσία 1,661, ἡ Ἰσπανία 1,350, ἡ Ἐλβετία 1,332 και ἡ Ὀλλανδία 1,402. Αἱ ἄλλαι χῶραι τῆς Ἑυρώπης ἔχουν ἀπὸ 19 (Βοσνία και Ἐρζεγοβίνα) μέχρι 753. (Σουηδία). Τὰ ὀλιγώτερα περιοδικὰ ἔργα μέρη εἶνε τὸ Σιάμ και ἡ Γροιλανδία.

Ἐχουν μίαν μόνην ἐκδοσιν. Τὸ πρῶτον περιοδικὸν ἀντάξιον τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἦτο ἡ «Νιούβ Τύδσην» ἐκδοθεῖσα τὸ 1605 εἰς τὴν Ἀμβέρσων. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην μέχρι τοῦ 1800, ὁ περιοδικὸς τύπος ἐξεδίδετο σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Γαλλίαν, Γερμανίαν, Ἀγγλίαν, και τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας. Ἰδοὺ ἡ πρόδοξος του εἰς τὴν Γαλλίαν. Τὸ 1640 1 περιοδικόν, τὸ 1780 24, τὸ 1760 350, τὸ 1826 490, τὸ 1866 1640, τὸ 1872 2024, τὸ 1892 5600, τὸ 1898 6417, τὸ 1904 8270 και τὸ 1908 8940.

Ἐπισημῶς εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν διὰ τὴν κερῶθεισιν ἔδραν ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀνρί Ὀδοσῶ εἶνε μεταξὺ ἄλλων ὁ Πῶλ Ἀδάμ, ὁ μυθιοτοιογράφος και δημοσιολόγος, ὁ Ἀδόλφ Μπρισόν, διευθυντῆς τῶν «Annales» και θεατρικὸς κριτικὸς τοῦ «Χρόνου», και ὁ κ. Νολὰκ ἐφορος τῶν Βεροσλιῶν, ἀποτυχῶν εἰς προηγουμένην ἐκλογὴν και πτωχότερος πάντων.

Εἰς τὸ «Gymnase», εἰς ἀπογευματινὰς θα παιχθῆ τὸ «Καλὸ διαβολάκι», ἔργον εἰλημμένον ἀπὸ τὸ γνωστὸν μυθιοτοιογράμην διὰ παιδιὰ τῆς κνρίας ντὲ Σεγκιό. Τὴν δραματοποίησιν τοῦ μυθιοτοιογράμην ἐπιλοτέρη τὰ δύο τρίτα τῆς οἰκογενείας Ροσῶν, δηλαδὴ ἡ κνρία Ροσῶν και ὁ υἱὸς Μωρίς Ροσῶν.

Ἡ δεσποινὶς Λούλη Κρέμμερ διακρίνεται διὰ τὴν ὠραίαν και τεχνικὴν φωνὴν τῆς. Ἐπὶ ἑτῆ ἐδίδαξε κορυφοφῶς εἰς τὸ Ὀδεῖον Λόττεν, ἠδὴ δὲ κατήρτισεν ἰδίαν σχολὴν Ὀδίκης.

Λούλη Κρέμμερ

Ἡ δεσποινὶς Λούλη Κρέμμερ διακρίνεται διὰ τὴν ὠραίαν και τεχνικὴν φωνὴν τῆς. Ἐπὶ ἑτῆ ἐδίδαξε κορυφοφῶς εἰς τὸ Ὀδεῖον Λόττεν, ἠδὴ δὲ κατήρτισεν ἰδίαν σχολὴν Ὀδίκης.

Ἡ δεσποινὶς Λούλη Κρέμμερ διακρίνεται διὰ τὴν ὠραίαν και τεχνικὴν φωνὴν τῆς. Ἐπὶ ἑτῆ ἐδίδαξε κορυφοφῶς εἰς τὸ Ὀδεῖον Λόττεν, ἠδὴ δὲ κατήρτισεν ἰδίαν σχολὴν Ὀδίκης.

Ἡ δεσποινὶς Λούλη Κρέμμερ διακρίνεται διὰ τὴν ὠραίαν και τεχνικὴν φωνὴν τῆς. Ἐπὶ ἑτῆ ἐδίδαξε κορυφοφῶς εἰς τὸ Ὀδεῖον Λόττεν, ἠδὴ δὲ κατήρτισεν ἰδίαν σχολὴν Ὀδίκης.

Ἡ δεσποινὶς Λούλη Κρέμμερ διακρίνεται διὰ τὴν ὠραίαν και τεχνικὴν φωνὴν τῆς. Ἐπὶ ἑτῆ ἐδίδαξε κορυφοφῶς εἰς τὸ Ὀδεῖον Λόττεν, ἠδὴ δὲ κατήρτισεν ἰδίαν σχολὴν Ὀδίκης.

Ἡ δεσποινὶς Λούλη Κρέμμερ διακρίνεται διὰ τὴν ὠραίαν και τεχνικὴν φωνὴν τῆς. Ἐπὶ ἑτῆ ἐδίδαξε κορυφοφῶς εἰς τὸ Ὀδεῖον Λόττεν, ἠδὴ δὲ κατήρτισεν ἰδίαν σχολὴν Ὀδίκης.

Theo Sartinska

Ἡ ἐν Ἀθήναις παρεπιδημοῦσα λογία Προγκήπισσα Τεὸ Σάρτινσκα ἔκαμεν ἐνδιαφέρονσαν καὶ θελκτικωτάτην διάλεξιν ἐν τῷ Δημοτικῷ Θεάτρῳ περὶ τῆς ἰδιαιτέρας ζωῆς τῶν χαρμεῶν τοῦ Χαμίτ.

Ἡ Προγκήπισσα Σάτινσκα, θυγάτηρ τοῦ πρῶτου Στεφάνουβιτς, δικαστοῦ ἐν Κανκάσῳ Κιρκασίου, ἔτυχεν ἐκτίκτον μορφώσεως. Ἀδελφὴ τῆς θείας τοῦ πατρὸς τῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἀδελφὴν τῆς Βασιδὸς Σουλτάνας ἐπὶ Χαμίτ ὡς πρώτη διερμηνεὺς, φθάσασα μέχρι τοῦ βαθμοῦ τῆς Μεγάλης Κυρίας καὶ τιμηθεῖσα διὰ τῆς μεγάλης τανίας τοῦ Σεραϊάκ.

Ἡ Προγκήπισσα, γλωσσὴ διὰ τὴν συνεργασίαν τῆς μετὸν Πιέρ Λουί εἰς τὴν συγγραφήν τοῦ πολυκρότου ἔργου «Ἡ Ἀνατολικὴ φιλολογία», ἔκαμε μετὰ καταπληκτικῆς ἐπιτυχίας ἐν Ἐυρώπῃ διαλέξεις περὶ τῆς Ὀθωμανίδος γυναικὸς καὶ τῶν χαρμεῶν.

Ἐν Καίφῳ ἐκδίδει Ἑλληνογαλλικὸν περιοδικὸν τὴν «Κοιλάδα τοῦ Νείλου».

Θ Ε Α Τ Ρ Α

Τὸ ζεῦγος Σουλβαίν, ἀκολουθοῦμενον ὑπὸ μετροῖν θιάσων, ἔδωκε τέσσαρας παραστάσεις εἰς τὸ Βασιλικὸν Θέατρον. Ἐπαίχθη μὲ τὸν «Γκοργονά» μονόπρακτον κωμῶδιον τοῦ Μπαμβίλ ἢ «Ἡλέκτρα» τοῦ Σοφοκλέους, κατὰ μετάφρασιν τοῦ Ποναζέ. Ἡ ἀπαγγελία ἠθημική, μεγαλόφωνος, ὑγρὰ, εἰμπαρεῖ τις νὰ εἴπῃ· αἰ κινήσεις καὶ αἰ στάσεις, ἀριστοτεχνικαί. Ἄλλ' ὁ χορὸς, — πλὴν τῆς κορυφαίας — ἀπαίσιος τὴν ὄψιν, ὑπερθευμίζον τοὺς Βεδουίτους. Ἐδιδάχθησαν πρὸς τοὺτοις καὶ τὰ ἐξῆς ἔργα: Ὁ «Ἀπόστολος» δράμα τοῦ Παύλου Λοαζέν, ὁ «Παπᾶ Λεμπόν» τοῦ Αἰκάρι, καὶ ἡ «Ἐκάβη» τοῦ Εὐριπίδου, κατ' ἐμμετρον μετάφρασιν τοῦ Σουλβαίν, συνεργασίᾳ τοῦ κ. Ζουμπέρ, μὲ τὸ μονόπρακτον δράματιον τοῦ Περίε «Ζὼν Μαριό». Εἰς τὴν «Ἐκάβην» ὁ κ. καὶ ἡ κ. Σουλβαίν ἐπαίξαν θαυμάσια. Τὴν «Ἐκάβην» ἔπαίξε τὸ ζεῦγος Σουλβαίν διὰ πρώτην φοράν ἐφέτος τὸν Μάρτιον εἰς τὸ Παρισίων Θέατρον Porte Saint Martin, ἐν παραστάσει εἰδικῶς δοθείσῃ διὰ τοὺς φιλολογικοὺς κύκλους.

Ἡ κορυφαία τοῦ Γαλλικοῦ θεάτρον κωμῶδος, ἡ ἑπέροχος τοῦ Ἰφεν διερμηνεύτρια Suzanne Desprès, διερχομένη ἐξ Ἀθηρῶν ἔδωκεν εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον πέντε παραστάσεις: Τὴν «Ramp» (Τὸ Προσκύνιον) μετοίας αξίας ἔργον τοῦ Ρότσιλδ. Τὴν Sacrificé (Ἀδικημένη) ἄλλο μέτριον ἔργον τοῦ Ντεβάρ. Τὴν Νόραν τοῦ Ἰφεν, εἰς ἣν καὶ ἐξαιρετικῶς ἐπετυχῆ εἰς

τὴν γ' πράξιν ὑπεκρίθη μὲ μεγάλην τέχνην καὶ ἔκφρασιν, ὑποχρεωμένη νὰ κινήσῃ τὴν φρεσὶν συγκίνησιν, ἣν αἰσθάνεται χωριζομένη τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῶν τέκνων τῆς. Τὰς «Μοριενέτας» τὸ λεπτότατον ἔργον τοῦ Βόλφ. Τὸ «Κρίνον» δράμα ἐπίσης τοῦ Βόλφ, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Βέμπερ γραφὴν, δραματικώτερον τοῦ πρώτου, ὅπερ ἐπαίχθη μαζὶ μὲ τὸν «Κοκκινότονον» τοῦ Ρενάρ.

— Τὴν 6 Δεκεμβρίον θὰ παίξῃ εἰς τὸ Ἀττικὸν θέατρον ἡ δεσποινὴ Κοποπούλη, μεθ' ἧς μεταβῆ εἰς Κρήτην. — Ἡ Τέρον ἐνεφανίσθη διὰ πρώτην φοράν εἰς Βερολίνον, μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας.

— Ἡ μεγάλη ὄπερα Καστελλάνο ἔδωκεν εἰς τὸ Δημοτικὸν Ἀθηρῶν παραστάσεις ἐν αἷς Ὑδρίων καὶ Κάμεν εἰς ἣν ἐξαιρετικῶς ὄρατα ἐπαίξαν ἡ μεσοφώνος δεσπ. Ἰωσήφίνα Μπρονέτα, ἥτις θεωρεῖται διὰ τὴν τέχνην τῆς ἠρωτικῆς Κάμεν τῆς Ἰταλίας. Ὁ θίασος θὰ μεταβῆ κατόπιν εἰς Πάτρας καὶ Ζάκυνθον.

— Εἰς τὸ νέον κομικὸν Ἀθηναϊκὸν θέατρον τῆς οἴου Προσατίου, ὅπερ ὀνομάσθη «Διώνεια», ἤρξις παραστάσεις νέος θίασος, μὲ πρωταγωνιστῶν τὴν κ. Φωφό-Γεωργιάδου. Μετέχει καὶ ἡ κ. Γαβριηλίδου. Δραματιολόγισον ἀποκλειστικῶς ἐξ ἐπιθεωρήσεων. Πρώτῃ ἐπιθεώρησις τὰ «Πανελλήνια» τοῦ ἠθοποιῦ κ. Γεωργιάδου.

— Ἡ δεσποινὴ Κολυβά ἔδωκεν εἰς τὸ Βασ. θέατρον ἑορταίδα. Ἐπαίξεν ὡς Σουλβαίν εἰς τὸν «Διαβάτην» τοῦ Κολλέ, ἀπήγγειλε τὸν κομικὸν μονόλογον τὸ «Διαζῆθρον Κλαρί κατὰ Κλαρί» τοῦ Μιλό, καὶ ἐψάλλε τρία ὄσματα. Εἰς τὴν συναυλίαν μετέσχον ὁ δέξφωνος κ. Βολάνης, ὁ καθηγητὴς τῆς Μανδολίντας κ. Ἀλέσιος καὶ ἡ δὲ Μιὺν Σανθοπούλου.

— Ἐρχομαι μὲ τὸ «Ἀνοξιάτικον ἀεράκι» τὰς παραστάσεις τῆς εἰς τὸ «Ἀττικὸν» θέατρον ἡ νέα ὄπερῆτα τοῦ κ. Παπαϊωάννου, μὲ ὑψίστων τὴν δ. Τριφυλάκη, ὑψιστόνους τοὺς κ. κ. Καμβύσην καὶ Κορυνητὴν, βαρυτόνον τὸν κ. Φιλίππιδην καὶ μὲ τὰς πρωτοεμφανισθείσας δεσποινίδας Οἰκονομάκου. Εἰς τὸν θίασον προσετέθη διὰ δύο μῦθας ἡ δεσποινὴ Κολυβά.

— Τὸ «Τσιώτικο Ραβαῖσι» πρὸς δόξαν τῆς Νεοελληνικῆς καλαιστορίας ἠρίθμισε ἀνεν διακοπῆς τὴν 107ην παράστασιν. Ἐνεφανίσθη ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἐξάδειφος τῆς Λεονταρῆ, ἀνεμέντο δὲ ὁ γαμβρὸς του, ὁ πενθερὸς του κλπ. ὅτε παρενβῆ ἡ «Ἐξωφρονετικὴ ἀναμνημοποίη» ἥτις μάτην ἐζήλωσε δάφνας Ραβαῖσιου... Ἡπειρήθη ἡ θεατρικὴ ἰσοροπία συγγραφεὺς καὶ θιασάχου, ἀλλὰ συνφευλωθῶσαν. Ἀπὸ καὶ γραφεται ἤδη ἡ συνέχεια τοῦ Τσιωτικῶν Ραβαῖσιου, Ραβαῖσι τοῦ Βον ἢ Ἀθηναϊκὸν Ραβαῖσι...

— Ὁ κωμικοῦδελικὸς θίασος Λομβάρδο, ὅστις παίζει ἤδη εἰς Τερζέστην, θὰ δώσῃ 7 παραστάσεις εἰς τὸ Δημοτικὸν. Θὰ ἀρχίσῃ τὴν 9 Δεκεμβρίον μὲ τὸ θεαματικὸν ἔργον «Arcadiem» τὸ ὅποιον ἐπαίχθη 70 φοράς κατὰ συνέχειαν εἰς τὸ Λονδίνον. Ὑψίστωνος ἡ δὲ Ροζαίη, καὶ μεσοφώνος ἡ κ. Παλέστρα. Θὰ δοθῶν νέα διὰ τὰς Ἀθήνας ἔργα, ἐν οἷς ἡ «Ἀναή» καὶ ἡ «Σαπφώ».

— Ἡ Κυβέλη ἤρξις μὲ τὸ ἔργον «Σὲ μία νυχτιά» τοῦ Τραγιέ παραστάσεις εἰς τὸ Βασιλικὸν, αἵτινες θὰ διαρκέσων περὶ τὸν ἓνα μῆνα. Τὸ δραματιολόγισον περιλαμβάνει πρωτότυπα ἔργα τῶν «Νικηφόρον Φωκῶν» τοῦ κ. Προβελεγγίου, τὸ «Κάστρο τῆς Ὠρήας» τοῦ κ. Τσοκοπούλου, τοὺς «Νικημένους» τοῦ κ. Χόρν. Ἐκ τῶν παλαιῶν ἔργων τὴν «Γενναίκα» τοῦ κ. Πολέμη, τῆς «Μαλόφρε» τοῦ κ. Συναδνοῦ καὶ τὸ «Κόκκινον ποικῆμιον» τοῦ κ. Μελά. Ἐνετὰ δὲ, τὰ ἐλευκτότερα τῆς διεθνοῦς φιλολογίας, μετὰ τῶν ὀπίσθεν ὁ «Φάουστ», ὁ «Οἰδύπους Τύραννος», ἔργα τοῦ Ἰφεν, καὶ ἔργα τῆς νεωτέρας Γαλλικῆς φιλολογίας, ἐν οἷς τὴν «Σταχοπούταν», τὰς «Μοριενέτας», τὴν «Γορίστανον καὶ Ἰζόλδαν» τὴν «Ἀπιλὴν ζωήν», τὴν «Ἐννεχιμένην», τὸν «Πληκτικὸν κόσμον», τοὺς «Γάμους τοῦ Φίγαρο». Θὰ συμπτράξῃ εἰς μερικὰ ἔργα καὶ ὁ κ. Θ. Οἰκονομῶν.

— Τὸ Ἑλλην. μελόδραμα θριαμβεῖ εἰς Βραῆλαν.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ὁγκώδης, καλλιτεχνικὸς, ποικιλώτατος ἐξεδόθη ὁ 27ος τόμος (1912) τοῦ Ἡμερολογίου Σκόκου, ἡ ἄλλη ἐκλεκτὴ, εἰκόνας ὀρειστάται, χάρτης πλοῦσιος, συνεργασίας τῶν ἐγκριτοτέρων λογίων. Το Ἡμερολογίου Σκόκου κατέστη τὸ ἐντυπωσιώτερον τῶν λογίων μας καὶ ἐκείνων οἱ ὅποιοι γράσουσι ἄπαξ τοῦ ἔτους καὶ ἐκείνων ποὺ γίνουσι ποταμῶν μελάνης ὡς χρονογράφοι. Συναντῶντι ὀνόματα Πανελληνία ἀλλὰ κάπου-κάπου καὶ δευτέρως ἐμφανίσαι ἐρασιτεχνῶν τῆς γραφίδος, ζών-τα ἄλλα καὶ τῆνεῶντας. Ἀλλ' εἰς δὴα τὰ δημοσιεύματα κυριαρχεῖ ἡ Ἀττικὴ χάρις καὶ κομψότης. Διότι ὁ κ. Σκόκος ἀπικτήθη πλέον ἀδιαρλονοικητῶν ἀκαδηματικῶν ἐκλεκτικότητος. Ὁ ἐφετινὸς τόμος περιλαμβάνει δημοσιεύματα τῶν κ.κ. Παλαμᾶ, Ζεφβου, Ροΐδου, Μελά, Σιγοῦρου, Κιρσοῦλα, Κοκλίη, Κωνσταντινίδου, Πολέμη, Πορφύρα, Νιρβάνη, Ξενοπούλου, Χαζοπούλου, Προβελεγγίου, Χρηστοβασίλη, Σταματίου, Ἐστρατιᾶδου, Μαρκοῦ, Καρκαβίτσα, Παπαντωνίου, Καλογεροπούλου, τῶν κυριῶν Παναγιωτάτου, Ρεβέκκας, Σδορώνου, Μενείκου κλπ. Ὁ,τι ἰδιαίτερός δέον νὰ σημειωθῆ εἴνε ἡ ὄρατα ἰδέα, ἡ ἐφέτος συστηματικώτερον ἐπιτελεσθεῖσα, τῆς εἰκονογραφίας ὑπὸ διακεκριμένων καλλιτεχνῶν μας, διηγημάτων, δραματιῶν, ἠθογραφῶν καὶ ἐντυπώσεων. Ἐν γένει ἡ καλλιτεχνικὴ ἐκτύπωσις καὶ ἡ ἀφρονία τῶν εἰκότων κατέστησαν καὶ τὸν ἐφετινὸν τόμον τέλειον, ἀντάξιον τῆς φήμης, ἣν ἔχει τὸ Ἡμερολογίου Σκόκου, τὸ ὅποιον κατέστη τὸ μᾶλλον περιζήτητον Ἑλληνικὸν βιβλίον.

Ἰεζεκιήλ Βελανιδιώτου. Ἀναγκαῖαι μεσορρομίδεις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος. Ὁ εὐπαιδευτὸς ἐν Τερζέστη ἀρχιμανδριτὴς τῆς ἐκεῖ Ἑλλ. Κινοῦ τῆς ἐδημοσιεύσεως ὀρεστάται παρατηρήσεις περὶ τοῦ ἐνεστῶτος διοικητικοῦ συστήματος τῆς ἐκκλησίας, ὑποδεικνύων τὰς ἐπιβαλλομένας βελτιώσεις.

Ἀγαθαγγέλου Νικολάκη, ἀρχιμανδριτοῦ ἐν Χανίοις Λόγος Ἐπιμνημόδουτος εἰς τὸν ἐθνομάρτυρα Μητροπολίτην Γρεβενῶν Ἀμυλιανῶν.

Ὁ ἐν Δελφοῖς βροχὸς τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Αἰεξ. Ἐμ. Κοντολέον, εἰδικώτατος γνώστης παντὸς ὅ,τι συνδέεται μὲ τοὺς Δελφοὺς, ἐξέδωκε δύο περιγραφικὰς πραγματείας χρησιμωτάτας, τὸν Ὁδηγὸν τοῦ Κωρῆτικῶν Ἄνθρον καὶ τοὺς Δελφοὺς καὶ τὴν Καθολικὴν Ἀνθηρῶν. Αἱ μονογραφαί αὗται, νῦν μάστιχα, ὅτι αἱ ἀνασκαφαὶ τῆς Γαλλ. Ἀρχαιολογικῆς σχολῆς ἀπεκάλυψαν πολυτίμους θησαυροὺς, εἶνε ἀναγκαῖάταται, συμβάλλουσαι εἰς τὴν διαφώτισιν ἐνδιαφερόντων ζητημάτων. Ὁ κ. Κοντολέον ἀκριβὴς καὶ σαφὴς εἰς τὰς περιγραφὰς του, δίδει πλήρη εἰκόνα τῶν ἀρχαιολογικῶν τόπων, εἰς οὓς ἀπὸ ἐτῶν ἡδὲ ζ', στρεφόμενοι πάντοτε εἰς τὰς ἀψεντικωτέρας τῶν πηγῶν, μὴ παραβλέπον ἅμα καὶ τὰς σχετικὰς παραδόσεις τὰς παρὰ τοῖς περιτοκοῖσι σωζόμενας οἷαι ἀκριβῶς ἦσαν καὶ ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ, ὡς καὶ περιεργότατα ἦθη καὶ ἔθημα. Ἀμρότερον αἱ μελέται τοῦ κ. Κοντολέοντος ἀποδείκνυσιν ἀπαραίτητος ὁδηγὸς διὰ πάντα ἐπισκεπτήν τῶν Δελφῶν.

Διαλέξεις περὶ τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ ἀρχαίου τῶν Ἀθηρῶν ἄστεως καὶ τῆς κατασκευῆς νέας μεγάλης λεωφόρου Περικλέους.— Ἀσπασίας ἐν τῇ πόλει Ἀθηνῶν. Εἰς πολυτελεῖ ἐκδοσιν περιελήθησαν αἱ περὶ τοῦ γνωστοῦ ὄρατιου καὶ ἀρχαιοπρεποῦς σχεδίου τοῦ νομομηχανικοῦ κ. Γεωργιάδου γενομένη ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐταιρίᾳ Ἀθηρῶν ὀμιλίαι τῶν κ.κ. Γ. Μιστριώτου καὶ Α. Φιλαδέλφειος. Διὰ τοῦ σχεδίου τούτου ἀφ'

ἐνόσ θὰ ἐκσκαφῆ σπουδαιότατον μέρος τῆς ἀρχαίας πόλεως, ἀφ' ἐτέρου δὲ θὰ ἀποκτήσουσι αἱ Ἀθῆναι μίαν περικαλλεστάτην λεωφόρον, ἀντὶ τῶν σημερινῶν ἀτραπῶν. Ἡ λεωφόρος αὕτη προτείνεται ὅπως χαραχθῆ ἀπὸ τῆς οἴου Κοραῖ ἄχρι Ἀκροπόλεως. Θὰ ἔχη μήκος 1170 μέτρων. Τὸ ἐκδοθὲν τεύχος συνοδεύουσι δύο διαγράμματα τῆς προτεινομένης νέας λεωφόρου.

Οἱ ὑπὲρ τῆς Ἑθν. καθαρευούσης γλώσσης σεναροὶ ἀγῶνας τοῦ κ. Γ. Μιστριώτου ἐπ' ἀφορμῇ τῆς περιφουρήσεως αὐτῆς ἐν τῷ Συνταγματικῷ χάρτῃ περιγράφονται ἐν τῷ ἀπὸ ἐκδοθέντι πέμπτῳ τόμῳ ἐκ σελ' 360 τῶν «**Ῥητορικῶν λόγων**» του. Ἐν αὐτῷ, ἐκτὸς τῶν ἀγορεύσεων του, συμπεριλαμβάνονται ἐγγράφα Πατριαρχειῶν, ἐπιστολαὶ φιλελλήνων, ψηφίσματα συλλόγων, δόμων κ.λ.π. Ἀλλὰ καὶ τὸ γλωσσικὸν ἐν γένει ζήτημα ἐπισκρπείται κατὰ τὰς διαφόρους αὐτοῦ ἀπόψεις. Ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ τούτου βιβλίου ὁ ἐρευνητὴς τοῦ μέλλοντος θὰ ἀρυσθῆ ἐνδιαφέροντα διδάγματα.

Πολύτιμον συμβολὴν εἰς τὴν Ἑλλ. γεωγραφίαν παρέχουσι ὁ ποδέρους τῆς Ἑλλ. Γεωγραφικῆς Ἐταιρείας κ. Κ. Παπαμυαλιόπουλος καὶ ὁ σύμβουλος αὐτῆς κ. Γ. Κρίστας ὑποπλοίαρχος διὰ τῆς δημοσιεύσεως μελέτης περὶ τῶν **Ἑλληνικῶν νήσων**, ἥτις χρησιμεύει ὡς εἰσαγωγὴ εἰς τρίτον σύγγραμμα ἐκ 1500 σελίδων. Ἡ εἰσαγωγὴ αὕτη εἶνε ἄσχετος πρὸς τὸ ὅλον ἔργον, δίδει ὅμως ἐν μικρογραφίᾳ εἰκόνα τῆς πολυμοῦτος κοπιώδους ἐργασίας, δι' ἣς αἱ πολυάριθμοι Ἑλλ. νῆσοι καταγράφονται λεπτομερῶς μὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ ὀνόματος ἐκάστη ἀπὸ Ὀμήρου καὶ ἐντῆθεν καὶ ἀναγράφεται ἡ ὀρθὴ γράφη Ἑλληνιστὶ καὶ διὰ λατινικῶν χαρακτήρων. Σήμερον ἡ εἰς τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς χάρτας ἀνεύρεσις τῶν νήσων εἶνε δυσχερὴς διὰ τὴν παραφθορὰν τοῦ ὀνόματος, καὶ ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὰς μικροτέρας.

Ὁ διεξερχόμενος τὰς σελίδας τοῦ πονηματιοῦ τούτου, προσκόπου τῆς μεγάλης ἀκαταπονήτου ἐργασίας τῆς μελλούσης ἀργότερα νὰ ἐκδοθῆ, καταλαμβάνεται ὑπὸ καταπλήξεως διὰ τὴν πληθύν τῶν νήσων, διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς πραγματικῆς ὀνομασίας κατόπιν τῆς ἐπικρατησῆσῃ συγγύσεως καὶ παραμορφώσεως. Καταντᾷ μία καὶ αὕτη νῆσος νὰ ἔχη πολλὰς ὀνομασίας. Τὰ Ἀντικύθηρα λ. γ. ἀναγράφονται εἰς χάρτας καὶ βιβλία δι' 62 ὀνομάτων, ἡ Κεφαλληνία διὰ 34 κ.λ.π. Ἐννοεῖ τις ὅποιαν κολοσσαίαν ἐργασίαν ἀπήτησεν ἡ ἐρευνα τοῦ δημιουργηθέντος χάους τῶν ὀνομάτων τῶν Ἑλλ. νήσων. Πρώτην φοράν δίδεται εἰς χάρτας ζῆνων Ἑλλ. βιβλίον τοιαύτης εἰδικότητος καὶ τόσον διαφωτιστικόν.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΦΕΣΗ

Ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων ἔργων τοῦ δαιμονίου Σαίξπηρ, κρινόμενον ὡς ἰσάζιον τοῦ Μάκβεθ καὶ τοῦ Ὁθέλλου εἶνε ὁ **Κοριοζανός**. Ἡ τραγωδία εἰλημμένη ἐκ τῆς ἀρχαίας ἱστορίας τῆς Ρώμης, παρουσιάζει τὸν Κοριοζανόν, τὸν ἠρωικὸν ὑπερασπιστὴν τῆς πατρίδος τοῦ καταπιπτόντα ἐξ ἐκδικήσεως μέχρι τῆς προδοσίας καὶ ὑριστάμενον ὄδας τὰς ἀγωνίας τοῦ αἰσθήματος καὶ ὄδας τὰς ἀθλίαις περιπετείαις τῆς τραγικῆς του μοίρας. Ἡ ἐκφρασις υἱικῆς στοργῆς καὶ ὁ τύπος τῆς συζύγου τοῦ ἡρώος, ὡς διατυπῶνται εἰς τὴν ὑπέροχον αὕτην τραγωδίαν, λογιζονται ὑπὸ τῆς κριτικῆς ἐφάμιλλοι τῶν ἀρχαίων κλασικῶν τραγικῶν. Ἡ μετάφρασις, γενομένη μετὰ σιλλογοικῆς ἀκρίβειας καὶ εἰς ὅρος σαφῆς καὶ κομψὸν ὑπὸ τοῦ ἐμβριτοῦς Σαίξπηρτοῦ κ. Μιχ. Δαμαλάκη μετὰ συνοπτικοῦ προλόγου καὶ φιλολογικῶν καὶ ἐρμηνευτικῶν σημειώσεων, ἐξεδόθη εἰς τὴν Λογοτεχνικὴν Βιβλιοθήκην Φέξη.

Ἡ Λύρα τοῦ Κάλβου. Βαθὺς εἰς τὴν ἔννοιαν καὶ ὕψηλός εἰς τὸν λυρισμὸν ποιητῆς εἶνε ὁ Κάλβος, θαυμαστός εἰς τὴν ἁρμονίαν τοῦ στίχου του, ὑποβλη- τικός εἰς τὸ σύνολον. Αἱ εἰκοσιτέσσαρες Ὀδοὶ του, ἔργα μεγαλήγορα ἐμπνεύσεως εἶνε ἀπὸ τὰ ὑπεροχώ- τερα τῆς Νεοελληνικῆς ποιήσεως. Ἐξεδόθησαν ὅλα με τὸν ὄθλον ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τίτλου «Ἡ Λύρα» εἰς κομψὸν τόμον, μετὰ βιογραφίας ἀνεκδοτικῆς τοῦ Κάλβου, ὑπὸ τοῦ Ἐκδ. Οἴκου Φέξη εἰς τὴν «Λογο- τεχνικὴν Βιβλιοθήκην».

Ἀπολογία Σωκράτους. Ἀπὸ τὰ πλέον ἐνδιαφέ- ροντα καὶ εὐάρεστα εἰς ἀνάγνωσιν ἔργα τοῦ Πλάτωνος εἶνε ἡ θαυμαστὰ ἀπολογία τοῦ διδασκάλου του Σωκρά- του. Τα ὕψηλόν δῶμα τῆς δικῆς καὶ καταδικῆς τοῦ μεγίστου τῆς ἀρχαιότητος ἠθικολόγου, ἡ παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου γενομένη πρὸ τῶν δικαστῶν ὑπεράσπισις τῆς ζωῆς του, τῆς ἠθικῆς του καὶ τῶν φιλοσοφικῶν διδα- σκαλιῶν του, περιελήφθησαν πιστῶς εἰς τὴν «Ἀπο- λογίαν», ἡ ὅποια δίδεται, νὰ θεωρηθῇ σύνολος ἄλλης τῆς θετικῆς Σωκρατικῆς ἠθικολογίας. Διο μεγάλα κοινωνικὰ ροπαὶ—τὸ πνεῦμα τῆς ὀπισθοδρομικότητος καὶ τῶν προλήψεων ἀπ' ἐνός καὶ τὸ πνεῦμα τῆς προό- δου καὶ τῶν ὑπερέτερων ἀντιλήψεων ἀπ' ἐτέρου—πα- ρουσιάζονται μετὰ λιτὴν ἀλλὰ βαθυτάτην καὶ ἀληθεστά- την εἰκονικότητα συγκρουόμεναι, δια νὰ κατισχύσῃ προσωρινῶς ἡ συντηρητικότης καὶ ἡ πρόληψις, νὰ περι- βληθῇ μαρτυρικὴν ἀγλήν ἡ ὑπεράτη ἀντιλήψις, ἡ προσωρινῶς νὰ κατισχύσῃ ἔπειτα καὶ νὰ φωτισθῇ καὶ καθοδηγηθῇ τὸ μέλλον.

Τὸ Πλατωνικὸν τοῦτο ἀριστοτέλεια μετέφρασε πι- στῶς, σαφῶς καὶ γλαφυρῶς, ὁ κ. Ἄλ. Μοραϊτίδης, ἐξέ- δωκε δὲ ὁ Ἐκδοτικός Οἶκος Φέξη εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων Συγγραφέων.

Ὁ ἔγκληματίας ἄνθρωπος. Ἐπανάστασιν εἰς τὴν ποινικολογίαν καὶ τὴν ἰατροδικαστικὴν καὶ εἰς τὴν ἠθικολογίαν ἀκόμη προσεκάλεσε τὸ διάσημον σύγγραμμα τοῦ Λομπούζο ὁ «Ἐγκληματίας ἄνθρωπος». Ἀπο- τέλεσμα πολυχρονίων μελετῶν καὶ παρατηρήσεων, στη- ριζόμενον δὲ εἰς τὰ δεδομένα τῆς κληρονομικότητος καὶ εἰς τὴν περὶ ἐκφυλισμοῦ θεωρίαν, πλήρης κλινικῶν παραδειγματῶν καὶ ἀνατομικῶν, φυσιολογικῶν, γνα- ρολογικῶν, ψυχολογικῶν διευκρινίσεων, παρουσιάζει τὸν ἠθικῶς διεστραμμένον ἄνθρωπον ὡς δεόμενον ἰατρι- κῆς περιθάλψεως μᾶλλον ἢ σωφροτισμοῦ. Τοιοῦτοτρό- πως διὰ πολλὰς κακουργημάτων μορφὰς ἀποκρούει τὸ ὑπεύθυνον, γενικῶς δὲ ἐκ τοῦ ποινικοῦ νόμου δέχεται τὰς διατάξεις ἐκείνας μόνον αἵτινες συμπίπτουν μετὰ ὑποδεικνυόμενα ὑπὸ τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης καὶ μά- λιστα τῆς νευρολογίας μέτρα. Θέτει δὲ οὕτω βάσιν τῆς ποινῆς ὄχι τὸν σωφροτισμὸν ἢ τὸν παραδειγματισμὸν ἢ τὸ ἠθικὸν κοινωνικὸν αἴσθημα, ἀλλὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐν τῷ μέλλοντι προφυλάξεως τῆς κοινωνίας ἀπὸ τοῦ ἐγκληματίου καὶ τῆς προλήψεως συνάμα τῶν κα- κουργημάτων. «Ὁ ἔγκληματίας ἄνθρωπος» μεταφρασθεὶς γλαφυρῶς ὑπὸ τοῦ κ. Μπάμπη Ἀμίνου, ἐξεδόθη εἰς δύο τόμους εἰς τὴν «Φιλοσοφικὴν καὶ Κοινωνιολογικὴν Βιβλιοθήκην Φέξη».

Ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ἐπιστημονικῆς φιλοσοφίας σύγ- χρονα ἔργα εἶνε «Ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος» τοῦ καθη- γητοῦ *Dastre*. Μετὰ πολυμάθειαν καὶ σαφῆνειαν ἐκτίθεν- ται αἱ παλαιαὶ καὶ νεώτεροι θεωρίαι, μεταφυσικαὶ καὶ ἐπιστημονικαὶ, περὶ αἰτιολογίας καὶ τῆς ἐνεργείας τῆς ζωῆς καὶ περὶ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ θανάτου.

Αἱ δοξασταί, αἱ ἀποδεχόμεναι τὴν ὑπαρξίν ψυχῆς κα- θῶς καὶ αἱ ἀθεϊστικαὶ ἀντιλήψεις διευκρινίζονται καὶ ταξινομοῦνται τοιοῦτοτρόπως ὑπὸ τοῦ συγγραφέως, ὥστε ν' ἀποβαίνωσιν εὐχερῶς ἀντιληπτὰ, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν νεωτέρων δεδομένων τῆς ἐπιστήμης καὶ ἰδίᾳ τῆς χημείας καὶ βιολογίας ἐξελέγχονται τὰ πλημμελῆ ση- μεῖα τῶν παρατιθεμένων θεωριῶν καὶ γίνεται μεθοδι- κῶς διεξήγησις τῶν φαινομένων τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θα-

νάτου ἀπὸ τῶν ἀπλουστερῶν ἐκφράσεων πρὸς τὰς συν- θετωτέρας καὶ μέχρι τοῦ ἀνθρώπου. Μεταφρασθεὶς εἰς ὕψος ἐπιμελημένον ὑπὸ τοῦ κ. Ἰδ. Στρατηγοπούλου ἐξεδόθη εἰς τὴν σειρὰν τῆς «Φιλοσοφικῆς καὶ Κοινο- νιολογικῆς Βιβλιοθήκης» Γ. Φέξη.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

«**Νέα Ζωὴ**» Ἀλεξανδρείας. Ἐπανέλαβε τὴν ἐκδο- σίν του τὸ φιλολογικὸν περιοδικὸν τοῦ ὁμωνύμου συλ- λόγου, ἐν γ' περιόδῳ, ἀτυχῶς ὄργανον καὶ πάλιν τῶν μαλλιαρῶν. Δημοσιεύεται εἰς τὸ τεῦχος τοῦ Νοεμ- βρίου τὸ δῶμα τῆς Πετρούλας Ψελοῦτου «Μὲ κάθε θυσία, ἐν διήγημα τοῦ κ. Βουτυρᾶ κλπ.

«**Mercure de France**». No 345 τῆς 15 Νοεμ- βρίου 1911. Δημοσιεύει ἐν τῷ τεύχει τούτῳ τὴν τρι- μηνιαίαν του Κριτικὴν περὶ τῆς νεοελληνικῆς φιλο- λογίας, ὅσον ἀφορᾷ τὰς νεὰς ἐκδόσεις καὶ παραστάσεις ὁ κ. Λεμπέγκ, ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Ἀστεριώτης.

Λαογραφία. Τόμος Γ'. Τεῦχος Α—Β'. Ἐκδίδε- ται κατὰ τριμηνίαν. Περιεχόμενα: Μαγικαὶ τελεταὶ πρὸς πρόκλησιν ὄνείρων περὶ γάμου ὑπὸ Ν. Πολίτου.— Ἀγνεῖαι πέτρα, μέρος γ' ὑπὸ Ἄδ. Ἀδαμαντίου.— Θυσία ταύρων ἐν Θράκῃ.— Ἡ Γοργόνα τῆς Ἀταλ- λείας.— Παροιμίαι Σερρών.— Τουρκικὴ λαογραφία. Τὸν τόμον συμπληροῦν ἔκτενεις βιβλιογραφίαι.

«**Χαρουγὴ**» Τοῦ ἀξιολόγου τούτου τῆς Μυτιλήνης περιοδικῶς ἐξεδόθη τὸ τεῦχος τῆς 15 Νοεμβρίου. «Συγ- γραφικὴ συνειδήσις (γινώσκω Ἰάλλων Ἀκαδημαϊκῶν). — Τρελλός, διήγημα Cuy de Maupassant.— Ἡ Πα- ραμυθῶ, διήγημα J. Tenenomo.— Στὴν ἐσχόχῃ, διή- γημα Δημοσθένους Βουτυρᾶ.— Ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα Ἡλία Σταύρου κλπ.

«**Ἀρετὴ**». Ἠθικοθρησκευτικὸν περιοδικόν, ἐκδιδό- μενον ἐν Βόλῳ, ὑπὸ τοῦ κ. Στεφάνου Παπαδημητρίου εἰς τοῦ μηνός.

«**Ἀδελφία**». Παιδαγωγικὸν περιοδικὸν ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον ἐν Χανίοις.

ΑΓΓΕΛΛΟΝΤΑΙ

Μετὰ δεκαετὴ νάρκην, ἐπαναβλέπει τὸ φῶς ἡ «**Ποι- κιλία Στοιᾶ**» τὸ ἀληθινόν ἡμερολόγιον τοῦ κ. Ἰω. Ἀρσένου, μετὰ νέον σφρίγγος. Ὁ 1Ε' τόμος, ὅστις θὰ κυκλοφορήσῃ, ὀρισμένως πλέον, εἰς τὰς 20 Δεκεμ- βρίου, θὰ εἶνε ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν λόγυτιμος, διότι ἐν αὐτῷ διεσώθησαν ἀξία πολλοῦ λόγου δημοσιεύματα, μετὰ νεωτάτης λογοτεχνικῆς ὕλης.

Ἡ ἀνίδρυσις τοῦ ἔργου ὀφείλεται εἰς τὸν κ. Μ. Πα- ραηλόδοιτι, ἀναλαβόντα ἐνθουσιωδῶς μετὰ τοῦ διευ- θυνοῦ τῆς «Π. Στοιᾶς» τὴν περαιτέρω ἐκδοσίν.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΣ

«**Ὁ θάνατος τοῦ Σαρδαναπάλου.**— Ἡ εἰκὼν παριστᾷ τὸν τελευταῖον τῶν Ἀσσυρίων βασιλέα, ὅστις ἀφοῦ ἠτήθη ὑπὸ τῶν ἑχθρῶν, ἀποφασίζει νὰ ἀπο- θάνῃ ἥρωικῶς ἵνα μὴ πέσῃ ἀδόξως εἰς τὰς χεῖρας τῶν πο- λεμιῶν. Δ' ἐταξε νὰ παρσκευάσῃ παρμεγέθη πυρὰν, ἐφ' ἧς ἐποποθέτησαν χρυσὰς τραπέζας, πολυτελῆ σκευῆ, πλοῦστα ἀνάκλινα, τάπητας ἀνακτορικῶς καὶ ὅλα τὰ κειμήλια καὶ τοὺς θησαυροὺς του. Θέσας πῦρ εἰς τὰ ἀνάκτορα ὁ Σαρδαναπάλος ἀνέθη μετὰ τῶν γυ- ναικῶν του ὄλων ἐπὶ τῆς πυρᾶς ἀφοῦ διέταξε τοὺς δα- δοῦχος νὰ θέσῃαι πῦρ. Τὴν τραγικὴν αὐτὴν στιγμήν παριστᾷ ἡ εἰκὼν.

Οἱ ἔχοντες ἀγγελίας τοῦ «**Ἡμερολογίου τῆς «Πινυκοθήκης»** παρακαλοῦνται νὰ ἐπιστρέ- ψωσιν αὐτὰς πρὸς τὴν διευθύνσιν.